

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-149-09

Druk nr 2590 cz. 1

Warszawa, 14 grudnia 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz z projektami aktów wykonawczych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej^{1), 2)}

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) współpracy międzynarodowej właściwych organów w zakresie świadczenia usług.

Art. 2. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, ustawę z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, ustawę z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym, ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia, ustawę z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym, ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych, ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawę z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe, ustawę z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej, ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego i ustawę z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach.

- 1) usługa – świadczenie wykonywane przez usługodawcę na własny rachunek, zwykle za wynagrodzeniem, w szczególności usługi budowlane, handlowe oraz usługi świadczone w ramach wykonywanego zawodu;
- 2) usługodawca:
  - a) osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, z innego państwa członkowskiego, nieprowadząca działalności gospodarczej, która czasowo oferuje lub świadczy usługę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - b) przedsiębiorca z innego państwa członkowskiego, który wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi w tym państwie przepisami, a na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czasowo oferuje lub świadczy usługę,
  - c) osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nieprowadząca działalności gospodarczej, oferująca lub świadcząca usługę;
- 3) usługobiorca – osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej z państwa członkowskiego, korzystająca lub zamierzająca skorzystać z usługi świadczonej przez usługodawcę;
- 4) państwo członkowskie – państwo członkowskie Unii Europejskiej, państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwa, które zawarły ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług;
- 5) właściwy organ – właściwy w sprawach podejmowania, wykonywania lub zakończenia świadczenia usługi organ administracji publicznej, samorządu zawodowego oraz inny organ władzy publicznej;
- 6) zawód regulowany – zawód regulowany w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394);
- 7) nadrzędny interes publiczny – wartość podlegająca ochronie, w szczególności porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, utrzymanie równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, ochrona konsumentów, usługobiorców i pracowników, uczciwość w transakcjach handlowych, zwalczanie nadużyć, ochrona

środowiska naturalnego i miejskiego, zdrowie zwierząt, własność intelektualna, cele polityki społecznej i kulturalnej oraz ochrona narodowego dziedzictwa historycznego i artystycznego.

2. Do świadczenia usług przez usługodawców stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 3, art. 9a, 9b, 11 i art. 75a oraz przepisy rozdziału 2a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do świadczenia usług, o których mowa w:

- 1) ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z późn. zm.⁴⁾);
- 2) ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 oraz z 2009 r. Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317);
- 3) ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o pracy na morskich statkach handlowych (Dz. U. Nr 61, poz. 258, z późn. zm.⁵⁾);
- 4) ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.⁶⁾);
- 5) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁷⁾), z wyłączeniem działalności oświatowej, o której mowa w art. 83a ust. 2 tej ustawy;
- 6) ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531, z późn. zm.⁸⁾);

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 125, poz. 1371, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 149, poz. 1452 i Nr 211, poz. 2049, z 2004 r. Nr 97, poz. 962, Nr 160, poz. 1678 i Nr 281, poz. 2780, z 2006 r. Nr 133, poz. 935, z 2008 r. Nr 219, poz. 1408 oraz z 2009 r. Nr 92, poz. 753.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 113, poz. 547, z 1998 r. Nr 113, poz. 717, z 2000 r. Nr 109, poz. 1156, z 2002 r. Nr 240, poz. 2060, z 2003 r. Nr 229, poz. 2277, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 849, Nr 166, poz. 1172, Nr 176, poz. 1240 i Nr 181, poz. 1290, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 76, poz. 641, Nr 98, poz. 817 i Nr 157, poz. 1241.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458 i Nr 157, poz. 1241.

- 7) ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217), z wyłączeniem świadczenia usług w zakresie kształcenia podyplomowego;
- 8) ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857, z późn. zm.⁹⁾), z wyłączeniem świadczenia usług w zakresie kształcenia podyplomowego;
- 9) ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 967, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 10) art. 75a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.¹¹⁾);
- 11) ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.¹²⁾);
- 12) ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191, z późn. zm.¹³⁾);
- 13) ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2006 r. Nr 99, poz. 693, z późn. zm.¹⁴⁾);
- 14) ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857, z późn. zm.¹⁵⁾);

---

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 85, poz. 728 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 51, poz. 377, Nr 83, poz. 574 i Nr 133, poz. 935, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 411 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 115, poz. 956 i Nr 201, poz. 1540.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 40, poz. 323 i Nr 76, poz. 641.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 166, poz. 1361 i Nr 200, poz. 1683 oraz z 2004 r. Nr 169, poz. 1766 i Nr 281, poz. 2782.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 802 i 803, Nr 98, poz. 817 i Nr 168, poz. 1323.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 i Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 817.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 44, poz. 288, Nr 85, poz. 571 i Nr 112, poz. 769 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 156.

¹⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 107, poz. 732 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1055 oraz z 2009 r. Nr 63, poz. 519, Nr 92, poz. 753 i Nr 98, poz. 817.

¹⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 123, poz. 846 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 171, poz. 1057 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 818.

- 15) art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.¹⁶⁾);
- 16) art. 5, 6 i art. 18 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874, z późn. zm.¹⁷⁾);
- 17) ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.¹⁸⁾);
- 18) ustawie z dnia 18 września 2001 r. – Kodeks morski (Dz. U. Nr 138, poz. 1545, z późn. zm.¹⁹⁾);
- 19) ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.²⁰⁾), z wyłączeniem świadczenia usług polegających na szkoleniu personelu lotniczego w celu uzyskania licencji członka personelu lotniczego oraz na świadczeniu usług innych niż przewóz lotniczy;
- 20) ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.²¹⁾);
- 21) ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.²²⁾), z wyłączeniem świadczenia usług w ramach

---

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 117, poz. 1007, z 2003 r. Nr 210, poz. 2036, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 116, poz. 1203, Nr 173, poz. 1808 i Nr 222, poz. 2249, z 2005 r. Nr 94, poz. 788 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 235, poz. 1700, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 i Nr 214, poz. 1347 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 125, poz. 1036.

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 218, poz. 1391, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1574 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 86, poz. 720 i Nr 98, poz. 817.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 31, poz. 206, Nr 92, poz. 753, Nr 95, poz. 788 i Nr 98, poz. 817.

¹⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 365, z 2003 r. Nr 229, poz. 2277, z 2004 r. Nr 93, poz. 895 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298 oraz z 2009 r. Nr 95, poz. 789.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 558, z 2008 r. Nr 97, poz. 625, Nr 144, poz. 901, Nr 177, poz. 1095, Nr 180, poz. 1113 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 42, poz. 340.

²¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 176, poz. 1238 i Nr 191, poz. 1374, z 2008 r. Nr 59, poz. 359, Nr 144, poz. 902, Nr 206, poz. 1289 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 3, Nr 18, poz. 97, Nr 19, poz. 100, Nr 98, poz. 817 i Nr 115, poz. 966.

²²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2008 r. Nr 209, poz. 1316 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 22, poz. 120 i Nr 157, poz. 1241.

wykonywanej działalności gospodarczej, o której mowa w art. 9 ust. 1, przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3;

- 22) ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323), w zakresie świadczenia powszechnych usług pocztowych;
- 23) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362), z wyłączeniem świadczenia usług w ramach wykonywanej działalności gospodarczej, o której mowa w art. 67, oraz usług świadczonych osobom potrzebującym przez wyłonione przez jednostki samorządu terytorialnego, w drodze zamówień publicznych, podmioty niepubliczne;
- 24) ustawie z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie koleją towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 97, poz. 962, z późn. zm.²³⁾), z wyłączeniem świadczenia usług w zakresie prowadzenia kursów początkowych i doskonalących dla doradców do spraw bezpieczeństwa przewozu koleją towarów niebezpiecznych;
- 25) ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.²⁴⁾);
- 26) ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.²⁵⁾);
- 27) ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz. U. Nr 132, poz. 1111, z późn. zm.²⁶⁾);
- 28) ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.²⁷⁾);

---

²³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 141, poz. 1184, z 2006 r. Nr 249, poz. 1834 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1238.

²⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716.

²⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374.

²⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr 201, poz. 1540.

²⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 80, poz. 542, Nr 120, poz. 818, Nr 176, poz. 1238 i 1240 i Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416 oraz z 2009 r. Nr 68, poz. 584, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1278.

- 29) ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399, z 2007 r. Nr 133, poz. 921 oraz z 2009 r. Nr 62, poz. 504);
- 30) ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.²⁸⁾);
- 31) ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 649), w zakresie wykonywania zawodu przez biegłego rewidenta oraz świadczenia usług przez podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych związanych z wykonywaniem czynności rewizji finansowej;
- 32) ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540).

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do usług świadczonych w zakresie:

- 1) regulowanym ustawami podatkowymi w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.²⁹⁾);
- 2) regulowanym przepisami celnymi oraz przepisami określającymi zasady przywozu i wywozu towarów do lub z Unii Europejskiej w zakresie realizowanym przez organy celne, w szczególności związanymi z realizacją polityki rolnej i handlowej.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) usług finansowych świadczonych przez podmioty wykonujące działalność na rynku finansowym na podstawie przepisów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119, z późn. zm.³⁰⁾);
- 2) usług finansowych, takich jak usługi z zakresu działalności kredytowej, doradztwa inwestycyjnego, obsługi papierów wartościowych oraz innych usług finansowych,

---

²⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590 i Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 237, poz. 1653 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59 i Nr 122, poz. 1007.

²⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362, Nr 57, poz. 466, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 166, poz. 1317 i Nr 168, poz. 1323.

³⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328, z 2008 r. Nr 209, poz. 1317, Nr 228, poz. 1507 i Nr 231, poz. 1546 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649 i Nr 165, poz. 1316.

o których mowa w załączniku nr I do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1, z późn. zm.), określającym wykaz rodzajów działalności podlegających wzajemnemu uznawaniu.

4. Przepisów ustawy nie stosuje się do przepisów z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Art. 4. 1. Usługodawca z innego państwa członkowskiego może czasowo świadczyć usługi na zasadach określonych w przepisach Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską albo w postanowieniach umów regulujących swobodę świadczenia usług bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej.

2. Czasowe świadczenie usług przez usługodawcę, o którym mowa w ust. 1, może wiązać się z obowiązkiem uzyskania certyfikatu, koncesji, licencji, zezwolenia, zgody, wpisu do rejestru działalności regulowanej lub innego właściwego rejestru, o ile przepisy odrębnych ustaw nakładają taki obowiązek ze względu na porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne lub ochronę środowiska naturalnego.

Art. 5. 1. Właściwy organ nie może nakładać na usługobiorcę wymogów, które ograniczają korzystanie z usług świadczonych przez usługodawcę, w szczególności:

- 1) obowiązku uzyskania zezwolenia na korzystanie z usługi;
- 2) ograniczeń wprowadzających dyskryminację w zakresie przyznawania pomocy finansowej.

2. Właściwy organ nie może nakładać na usługobiorcę wymogów dyskryminujących ze względu na pochodzenie lub miejsce zamieszkania.

Rozdział 2

Zasady świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 6. 1. Usługodawca może świadczyć usługi różnego rodzaju samodzielnie lub łącznie z innymi usługodawcami.

2. Wprowadzanie wyjątku od zasady określonej w ust. 1 może nastąpić w przepisach odrębnych i jest dopuszczalne wyłącznie w celu:

- 1) zapewnienia niezależności i bezstronności wykonywania zawodu regulowanego, jak również zagwarantowania zgodności z uregulowaniami dotyczącymi etyki zawodowej i postępowania zawodowego;
  - 2) zagwarantowania niezależności i bezstronności świadczenia usług w zakresie certyfikacji, akredytacji, nadzoru technicznego, badań lub prób.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie wyłączają stosowania przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.³¹⁾).

Art. 7. 1. Na wniosek usługobiorcy usługodawca jest obowiązany udostępnić informacje o prowadzonej działalności związanej bezpośrednio z oferowaną usługą oraz o spółkach, w których uczestniczy, które są bezpośrednio powiązane ze świadczoną usługą. Usługodawca informuje usługobiorcę również o środkach podjętych w celu uniknięcia konfliktu interesów.

2. W dokumentach zawierających szczegółowy opis oferowanej usługi usługodawca podaje szczegółowe informacje o świadczonej usłudze.

Art. 8. 1. Usługodawca wykonujący zawód regulowany może rozpowszechniać informacje o świadczonej usłudze mające na celu promowanie towarów, usług lub wizerunku, jeżeli informacje te są zgodne z zasadami wykonywania zawodu.

2. Wprowadzanie ograniczeń w zakresie rozpowszechniania informacji, o których mowa w ust. 1, jest dopuszczalne tylko w przypadku, gdy ograniczenia te nie prowadzą do dyskryminacji, są proporcjonalne i uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Art. 9. Usługodawca zapewnia, aby ogólne warunki dostępu do usługi nie dyskryminowały usługobiorcy ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania.

Art. 10. 1. Usługodawca, przed zawarciem umowy w formie pisemnej, a w przypadku braku pisemnej umowy – przed rozpoczęciem świadczenia usługi, jest obowiązany, w sposób jasny i jednoznaczny, podać usługobiorcy, o ile posiada, następujące informacje:

- 1) firmę oraz wskazanie adresu siedziby i głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej;

---

³¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

- 2) oznaczenie organu rejestrowego i numer w rejestrze, w którym usługodawca jest zarejestrowany jako przedsiębiorca;
- 3) adres poczty elektronicznej lub inne dane umożliwiające bezpośredni kontakt z usługodawcą;
- 4) wskazanie organu, który wydał certyfikat, koncesję, zezwolenie, zgodę, licencję lub dokonał wpisu do rejestru albo wydał inny dokument uprawniający usługodawcę do świadczenia usługi;
- 5) wskazanie samorządu zawodowego, do którego usługodawca należy, tytułu zawodowego oraz państwa, w którym przyznano ten tytuł;
- 6) główne cechy usługi;
- 7) cenę usługi, jeżeli została ustalona;
- 8) stosowane przez usługodawcę wzorce umów oraz postanowienia umowne określające prawo właściwe dla danej umowy lub sąd albo inny organ właściwy do rozstrzygania sporów;
- 9) numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub inny numer identyfikacyjny, którym usługodawca jest obowiązany posługiwać się na potrzeby podatku od towarów i usług;
- 10) o obowiązkowym ubezpieczeniu lub gwarancji finansowej, wraz z danymi ubezpieczyciela lub gwaranta, oraz o zasięgu terytorialnym ubezpieczenia;
- 11) o gwarancjach jakości wykonanej usługi, które nie są wymagane przepisami prawa.

2. Na wniosek usługobiorcy usługodawca udostępnia następujące informacje dodatkowe:

- 1) sposób kalkulacji ceny za usługę, jeżeli cena nie została wcześniej ustalona lub gdy nie ma możliwości podania dokładnej ceny;
- 2) o regulacjach prawnych dotyczących wykonywanego przez usługodawcę zawodu regulowanego oraz sposobu, w jaki można uzyskać dostęp do tych uregulowań;
- 3) o kodeksach dobrych praktyk, którym usługodawca podlega, wraz ze wskazaniem miejsca ich publikacji;
- 4) w przypadku gdy usługodawca podlega przepisom kodeksu dobrych praktyk lub jest członkiem stowarzyszenia handlowego lub zrzeszenia zawodowego, które przewiduje odwołanie do pozasądowego rozstrzygania sporów, usługodawca podaje informacje w tym zakresie, jak również określa sposób, w jaki można uzyskać dostęp do

szczegółowych informacji dotyczących charakterystyki i warunków korzystania z pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, usługodawca jest obowiązany udostępnić w sposób zapewniający zapoznanie się przez usługobiorcę z tymi informacjami, w szczególności:

- 1) w miejscu, w którym świadczona jest usługa;
- 2) w miejscu zawarcia umowy;
- 3) na swojej stronie internetowej;
- 4) w dokumentach informacyjnych dostarczonych usługobiorcy.

Rozdział 3

Współpraca międzynarodowa właściwych organów w zakresie świadczenia usług

Art. 11. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, zwany dalej „ministrem”, monitoruje i koordynuje współpracę między właściwymi organami w zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się w szczególności przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych udostępnionych przez Komisję Europejską.

Art. 12. 1. Właściwe organy są zobowiązane do współpracy z właściwymi organami państw członkowskich oraz z Komisją Europejską. Współpraca polega w szczególności na:

- 1) wymianie informacji dotyczących usługodawców i świadczonych przez nich usługach;
- 2) przeprowadzaniu kontroli działalności usługodawców.

2. Właściwym organom z państw członkowskich zapewnia się dostęp do rejestrów zawierających informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, na takich samych zasadach.

Art. 13. 1. Właściwy organ, na wniosek właściwego organu z innego państwa członkowskiego, udziela informacji oraz przeprowadza kontrolę usługodawcy na zasadach określonych przepisami rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz przepisami ustaw odrębnych.

2. Właściwy organ niezwłocznie informuje wnioskującego oraz ministra o przeszkodach w realizacji wniosku.

3. Właściwy organ informuje wnioskującego o wynikach przeprowadzonej kontroli oraz o działaniach podjętych wobec usługodawcy.

Art. 14. 1. Właściwy organ, na wniosek właściwego organu z innego państwa członkowskiego, przekazuje informacje dotyczące postępowań – w zakresie, w jakim odnoszą się one bezpośrednio do kompetencji usługodawcy lub jego wiarygodności zawodowej oraz decyzji dotyczących niewypłacalności lub upadłości usługodawcy związanych z nadużyciami finansowymi – dyscyplinarnych, karnych, administracyjnych.

2. W przypadku konieczności przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, przed uprawomocnieniem się wyroku lub decyzji właściwy organ informuje wnioskującego o przysługujących usługodawcy środkach odwoławczych.

3. Właściwy organ niezwłocznie powiadamia usługodawcę o przekazaniu informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 15. 1. Jeżeli działalność usługodawcy stanowi poważne zagrożenie bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska naturalnego, właściwy organ występuje z wnioskiem do właściwego organu państwa, w którym usługodawca ma siedzibę albo – w przypadku osoby fizycznej – miejsce zamieszkania, o podjęcie działań mających na celu usunięcie zagrożenia. Organ wnioskujący niezwłocznie informuje ministra o wystąpieniu z wnioskiem.

2. Jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego, który został poinformowany zgodnie z ust. 1, nie podjął działań zmierzających do usunięcia stwierdzonego zagrożenia albo podjął działania niewystarczające, organ wnioskujący zawiadamia ministra, adresata wniosku oraz Komisję Europejską o zamiarze podjęcia działań wobec usługodawcy. Zawiadomienie to zawiera uzasadnienie prawne i faktyczne zamierzonych działań.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, właściwy organ może podjąć, nie wcześniej niż po upływie piętnastu dni roboczych od dnia zawiadomienia, działania niezbędne do usunięcia zagrożenia, jeżeli przepisy prawa polskiego:

1) przewidują wyższy poziom ochrony usługobiorcy niż przepisy prawa państwa, w którym usługodawca ma siedzibę albo miejsce zamieszkania;

2) zgodnie z którymi zamierza się podjąć działania niezbędne do usunięcia zagrożenia, nie zostały poddane harmonizacji wspólnotowej w dziedzinie bezpieczeństwa usług.

4. Jeżeli usunięcie zagrożenia, o którym mowa w ust. 1, wymaga podjęcia działań przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3, właściwy organ może podjąć niezwłocznie działania, nie stosując procedury określonej w ust. 1 – 3.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, właściwy organ zawiadamia niezwłocznie właściwy organ państwa, w którym usługodawca ma siedzibę albo – w przypadku osoby fizycznej – miejsce zamieszkania, Komisję Europejską oraz ministra o podjętych działaniach. Zawiadomienie to zawiera uzasadnienie podjęcia działań w trybie pilnym.

Art. 16. 1. W przypadku otrzymania wniosku o podjęcie działań mających na celu usunięcie zagrożenia bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska naturalnego, wobec usługodawcy mającego siedzibę albo – w przypadku osoby fizycznej – miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który czasowo świadczy usługi na terytorium państwa wnioskującego, właściwy organ informuje o tym ministra i niezwłocznie podejmuje działania mające na celu usunięcie zagrożenia.

2. Właściwy organ niezwłocznie informuje organ wnioskujący o podjętych działaniach albo o przyczynach, dla których nie podjął działań, o których mowa w ust. 1.

Art. 17. W przypadku uzyskania informacji o działalności usługodawcy, która może wyrządzić szkodę dla zdrowia lub środowiska naturalnego lub stanowi zagrożenie bezpieczeństwa osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa członkowskiego, właściwy organ niezwłocznie przekazuje tę informację ministrowi, właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym usługodawca ma siedzibę albo – w przypadku osoby fizycznej – miejsce zamieszkania, Komisji Europejskiej, a także właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich.

Art. 18. 1. Wnioski, zawiadomienia i informacje, o których mowa w przepisach niniejszego rozdziału, są przekazywane niezwłocznie w formie elektronicznej.

2. Informacje przekazywane w ramach współpracy międzynarodowej nie mogą być wykorzystane w innym celu niż określony we wniosku.

Art. 19. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres współpracy międzynarodowej w zakresie świadczenia usług, ze szczególnym uwzględnieniem zadań organów wykonujących tę współpracę oraz określeniem systemów teleinformatycznych wykorzystywanych do jej realizacji.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 20. Kto, będąc usługodawcą, nie dopełnia obowiązku podania usługobiorcy informacji wymaganych dla wykonywanej przez niego działalności usługowej albo podaje dane nieprawdziwe, podlega karze grzywny.

Art. 21. Orzekanie w sprawach określonych w art. 20 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 22. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1317) art. 4a otrzymuje brzmienie:

„Art. 4a. 1. Adwokat wykonuje zawód w kancelarii adwokackiej, w zespole adwokackim oraz w spółce:

- 1) cywilnej lub jawnej, w której współnikami są adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³²⁾);
- 2) partnerskiej, w której partnerami są adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie

---

³²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 150, poz. 1240 i Nr 163, poz. 1361, z 2007 r. Nr 121, poz. 831 i Nr 147, poz. 1028 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1112.

przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;

3) komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, w której komplementariuszami są adwokaci, radcowie prawni, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Wyłącznym przedmiotem działalności spółek, o których mowa w ust. 1, jest świadczenie pomocy prawnej.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.³³⁾) w art. 8 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Radca prawny wykonuje zawód w ramach stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce:

1) cywilnej lub jawnej, w której współnikami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³²⁾);

2) partnerskiej, w której partnerami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej;

3) komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, w której komplementariuszami są radcowie prawni, adwokaci, rzecznicy patentowi, doradcy podatkowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

---

³³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577, Nr 96, poz. 959 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361, Nr 169, poz. 1417 i Nr 264, poz. 2205, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 206, poz. 1522 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162, Nr 80, poz. 540, Nr 85, poz. 571 i Nr 99, poz. 664 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 156, Nr 37, poz. 286 i Nr 166, poz. 1317.

2. Wyłącznym przedmiotem działalności spółek, o których mowa w ust. 1, jest świadczenie pomocy prawnej.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.³⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Do zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się przepisu art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”;

2) po art. 18⁴ dodaje się art. 18⁵ w brzmieniu:

„Art. 18⁵. Do zezwoleń, o których mowa w art. 18 ust. 1, art. 18¹ ust. 1 i 4 oraz art. 18⁴ ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.³⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 51a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Działalność, o której mowa w ust. 1, może być wykonywana tylko przez przedsiębiorcę będącego osobą prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej.”;

2) uchyla się art. 51aa;

3) w art. 51d w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

---

³⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 115, poz. 793 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 144, poz. 1175.

³⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 307 i Nr 166, poz. 1317.

„1) posiadanie przez przedsiębiorcę bazy organizacyjno-technicznej zapewniającej warunki przechowywania dokumentacji określone w art. 51n oraz właściwe warunki jej udostępniania;”;

4) po art. 51n dodaje się art. 51na w brzmieniu:

„Art. 51na. Na żądanie osoby, której dokumentacja dotyczy, przedsiębiorca:

- 1) przekaze kopie lub odpisy tej dokumentacji drogą pocztową lub w inny wskazany przez żądającego sposób, pod wskazany przez niego adres, powiększając kwotę należności za usługę o poniesione koszty tego przekazania, albo
- 2) zapewni żądającemu wgląd w dotyczącą go dokumentację w miejscu znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.³⁶⁾) w art. 15 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca wnioskuje o udzielenie koncesji na czas krótszy.

6. Koncesja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 i Nr 165, poz. 1316) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Księgi rachunkowe są prowadzone przez jednostkę, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jednostka może powierzyć prowadzenie ksiąg rachunkowych przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 76a ust. 3, lub przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w tym zakresie z innego państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz...).”;

---

³⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

2) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. W przypadku gdy księgi rachunkowe są prowadzone poza siedzibą jednostki lub miejscem sprawowania zarządu, kierownik jednostki jest obowiązany:

- 1) powiadomić właściwy urząd skarbowy o miejscu prowadzenia ksiąg rachunkowych w terminie 15 dni od dnia ich wydania;
- 2) zapewnić dostępność ksiąg rachunkowych wraz z dowodami księgowymi uprawnionym organom zewnętrznej kontroli lub nadzoru w siedzibie jednostki lub w miejscu sprawowania zarządu albo w innym miejscu za zgodą organu kontroli lub nadzoru.”;

3) w art. 73:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dowody księgowo i dokumenty inwentaryzacyjne przechowuje się w jednostce, z zastrzeżeniem ust. 4, w oryginalnej postaci, w ustalonym porządku dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w podziale na okresy sprawozdawcze, w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie. Roczne zbiory dowodów księgowych i dokumentów inwentaryzacyjnych oznacza się określeniem nazwy ich rodzaju oraz symbolem końcowych lat i końcowych numerów w zbiorze.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zbiory, o których mowa w art. 71 ust. 1, mogą być przechowywane, w sposób określony w ust. 1 – 3, poza jednostką, w przypadku gdy zostaną przekazane do przechowania innej jednostce, świadczącej usługi w zakresie przechowywania dokumentów. Przepis art. 11a stosuje się odpowiednio.”.

Art. 28. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.³⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 7, podmioty określone w ust. 1 są zobowiązane do składania w urzędzie statystycznym województwa, na terenie którego mają

---

³⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

siedzibę albo adres zamieszkania, wniosku o wpis do rejestru podmiotów, wniosku o zmianę cech objętych wpisem oraz wniosku o skreślenie – w ciągu 14 dni od zaistnienia okoliczności uzasadniających wpis, zmianę lub skreślenie. Do wniosku dołącza się dokumenty określone przepisami innych ustaw, potwierdzające powstanie podmiotu albo podjęcie działalności, zmianę cech objętych wpisem bądź skreślenie podmiotu.”;

2) w art. 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Urzędy statystyczne udostępniają nieodpłatnie:

- 1) organom prowadzącym inne urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej, o których mowa w ust. 1, okresowo wykazy podmiotów wpisanych do rejestru podmiotów wraz z nadanym im numerem identyfikacyjnym i zakodowanym opisem informacji objętych rejestrem,
  - 2) organom administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego, innym instytucjom rządowym, Najwyższej Izbie Kontroli, Narodowemu Bankowi Polskiemu, Państwowej Inspekcji Pracy, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, równorzędnym organom, jednostkom i instytucjom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przedsiębiorcom z państw, które zawarły ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowy regulujące swobodę świadczenia usług, oraz Komisji Europejskiej, na ich pisemny wniosek, wyciągi z rejestru podmiotów
- w uzgodnionym zakresie, niezbędnym do wykonywania statutowych zadań tych organów.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2008 r. Nr 73, poz. 443, z późn. zm.³⁸⁾) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) osoba fizyczna prowadząca działalność we własnym imieniu i na własny rachunek lub jako uczestnik spółki niemającej osobowości prawnej;”;

---

³⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 130, poz. 829 i Nr 180, poz. 1112 oraz z 2009 r. Nr 166, poz. 1317.

2) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Doradcy podatkowi mogą wykonywać swój zawód, uczestnicząc w spółkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1a, pod warunkiem że komplementariuszami w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz wspólnikami w pozostałych spółkach są wyłącznie doradcy podatkowi, adwokaci, radcowie prawni, biegli rewidenci, rzecznicy patentowi lub prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³²⁾), z tym że większość komplementariuszy w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej oraz wspólników w pozostałych spółkach stanowią podmioty wymienione w art. 3. Jeżeli w spółce komandytowej i spółce komandytowo-akcyjnej jest nie więcej niż dwóch komplementariuszy lub pozostałe spółki składają się z dwóch wspólników, jeden z nich powinien być podmiotem wymienionym w art. 3.”.

Art. 30. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.³⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Do zezwoleń na prowadzenie przez przedsiębiorców działalności w zakresie, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).

6b. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi w formie elektronicznej ewidencję udzielonych i cofniętych zezwoleń, o których mowa w ust. 1.”;

2) w art. 8 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta udostępnia w formie elektronicznej na stronach internetowych urzędu gminy lub miasta wzór wniosku o udzielenie zezwolenia.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.⁴⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

---

³⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1042, z 2008 r. Nr 223, poz. 1464 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 666 i Nr 92, poz. 753.

1) w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 6, może być powierzone zarządcom nieruchomości, rzeczoznawcom majątkowym, pośrednikom w obrocie nieruchomościami lub podmiotom, które zatrudniają te osoby. Wyłonienie osób i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym, następuje na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych.”;

2) w art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 2, z wyłączeniem czynności wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 7 – 9, może być powierzane zarządcom nieruchomości, rzeczoznawcom majątkowym, pośrednikom w obrocie nieruchomościami lub podmiotom, które zatrudniają te osoby. Wyłonienie osób i podmiotów, o których mowa w zdaniu pierwszym, następuje na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych.”;

3) w art. 174:

a) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Prowadzenie działalności w zakresie szacowania nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe, w przypadku gdy czynności z zakresu szacowania nieruchomości będą wykonywane przez rzeczoznawców majątkowych.

7. Rzeczoznawca majątkowy wykonuje zawód:

- 1) prowadząc we własnym imieniu działalność gospodarczą jednoosobowo lub w ramach spółki osobowej w zakresie szacowania nieruchomości, lub
- 2) w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej u podmiotu prowadzącego działalność w zakresie szacowania nieruchomości.”,

b) uchyla się ust. 8;

---

⁴⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2782, z 2005 r. Nr 130, poz. 1087, Nr 169, poz. 1420 i Nr 175, poz. 1459, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 220, poz. 1600 i 1601, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 59, poz. 369 i Nr 220, poz. 1412 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 335 i 340, Nr 98, poz. 817, Nr 161, poz. 1279 i 1281 i Nr 206, poz. 1590.

4) w art. 175 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Rzeczoznawca majątkowy podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 174 ust. 3 i 3a.

5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań, a także sposoby uznawania ubezpieczeń i gwarancji zawodowych wydanych w państwach, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”;

5) w art. 179:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prowadzenie działalności w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe, w przypadku gdy czynności z zakresu pośrednictwa w obrocie nieruchomościami będą wykonywane przez pośredników w obrocie nieruchomościami.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Podmiot prowadzący działalność, o której mowa w ust. 3, w kilku miejscach lub oddziałach zapewnia, aby w każdym z tych miejsc czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami były wykonywane wyłącznie przez pośredników w obrocie nieruchomościami.”;

6) w art. 180:

a) ust. 3a i 4 otrzymują brzmienie:

„3a. Umowa pośrednictwa może być zawarta z zastrzeżeniem wyłączności na rzecz pośrednika w obrocie nieruchomościami lub podmiotu prowadzącego

działalność, o której mowa w art. 179 ust. 3. Przepis art. 550 Kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio.

4. Przez umowę pośrednictwa pośrednik w obrocie nieruchomościami lub podmiot prowadzący działalność, o której mowa w art. 179 ust. 3, zobowiązuje się do dokonywania dla zamawiającego czynności zmierzających do zawarcia umów wymienionych w ust. 1, a zamawiający zobowiązuje się do zapłaty pośrednikowi w obrocie nieruchomościami lub podmiotowi wynagrodzenia.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Pośrednik w obrocie nieruchomościami wykonuje zawód:

1) prowadząc działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, lub

2) w ramach stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej u podmiotu prowadzącego działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami.”,

c) uchyla się ust. 8;

7) w art. 181 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Pośrednik w obrocie nieruchomościami podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 180 ust. 1 i 1a. Jeżeli pośrednik w obrocie nieruchomościami wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań, a także sposoby uznawania ubezpieczeń i gwarancji zawodowych wydanych w państwach,

o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.”;

8) w art. 184 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prowadzenie działalności w zakresie zarządzania nieruchomościami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest możliwe, w przypadku gdy czynności z zakresu zarządzania nieruchomościami będą wykonywane przez zarządców nieruchomości.”;

9) w art. 185:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zarządca nieruchomości lub podmiot prowadzący działalność, o której mowa w art. 184 ust. 3, działa na podstawie umowy o zarządzanie nieruchomością, zawartej z jej właścicielem, wspólnotą mieszkaniową albo inną osobą lub jednostką organizacyjną, której przysługuje prawo do nieruchomości, ze skutkiem prawnym bezpośrednio dla tej osoby lub jednostki organizacyjnej. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W umowie wskazuje się w szczególności zarządcę nieruchomości odpowiedzialnego zawodowo za jej wykonanie, numer jego licencji zawodowych oraz oświadczenie o posiadanym ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności zarządzania nieruchomościami.”,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zarządca nieruchomości lub podmiot prowadzący działalność, o której mowa w art. 184 ust. 3, nie może czerpać korzyści z zarządzania nieruchomością oprócz pobierania wynagrodzenia, chyba że umowa o zarządzanie stanowi inaczej.”;

10) w art. 186 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Zarządca nieruchomości podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności, o których mowa w art. 185 ust. 1 i 1a. Jeżeli

zarządca nieruchomości wykonuje czynności przy pomocy innych osób, działających pod jego nadzorem, podlega on również ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone działaniem tych osób.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanego zawodu oraz zakres realizowanych zadań, a także sposoby uznawania ubezpieczeń i gwarancji zawodowych wydanych w państwach, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.”;

11) w art. 191 po ust. 3 dodaje się ust. 3a – 3e w brzmieniu:

„3a. Wniosek o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości oraz licencji zawodowej w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami lub zarządzania nieruchomościami podlega rozpatrzeniu w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od daty postępowania kwalifikacyjnego. Do wniosku o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami lub zarządzania nieruchomościami dołącza się dokumenty w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia, potwierdzające spełnienie wymogów, o których mowa odpowiednio w art. 177 ust. 1, art. 182 ust. 1 i art. 187 ust. 1.

3b. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku, organ wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania. Nieuzupełnienie wniosku w terminie powoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. W przypadku uzupełnienia wniosku jest on kierowany na pierwsze postępowanie kwalifikacyjne odbywające się po dacie uzupełnienia wniosku, chyba że jest możliwe skierowanie wniosku na postępowanie kwalifikacyjne, którego data została wskazana we wniosku. Bieg

terminu, o którym mowa w ust. 3a, liczy się od dnia postępowania kwalifikacyjnego, na które wniosek został skierowany.

3c. Jeżeli w toku postępowania kwalifikacyjnego na podstawie złożonych dokumentów nie jest możliwe stwierdzenie, czy kandydat spełnia warunki określone odpowiednio w art. 177, 182 albo w art. 187, przewodniczący zespołu kwalifikacyjnego w uzgodnieniu z właściwym wiceprzewodniczącym Komisji występuje z wnioskiem do ministra o zwrócenie się do odpowiednich organów, instytucji lub osób o udzielenie informacji niezbędnych dla przeprowadzenia tego postępowania. Bieg terminu, o którym mowa w ust. 3a, ulega zawieszeniu do dnia otrzymania dodatkowych wyjaśnień.

3d. Przepisu ust. 3c nie stosuje się do warunków określonych w art. 177 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 182 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz w art. 187 ust. 1 pkt 1 i 2.

3e. Termin rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 3a, może zostać przedłużony dodatkowo tylko jeden raz. Przedłużenie terminu nie może przekroczyć dwóch miesięcy.”;

12) w art. 193 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Na uzasadniony wniosek organu państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...), minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej udostępnia dane, o których mowa w ust. 3, w zakresie wskazanym we wniosku, powiadamiając o tym rzeczoznawcę majątkowego, pośrednika w obrocie nieruchomościami albo zarządcę nieruchomości, którego dane zostały udostępnione.”;

13) art. 197 otrzymuje brzmienie:

„Art. 197. Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, mając na względzie zapewnienie obiektywnego, rzetelnego i sprawnego sprawdzenia przygotowania kandydatów na rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości oraz zapewnienie obiektywnej oceny skarg na działalność osób,

którym nadano uprawnienia i licencje zawodowe, a także uwzględniając rzeczywiste koszty postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i warunki odbywania praktyk zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami i zarządzania nieruchomościami, regulamin organizacji tych praktyk, ich program oraz formę i sposób dokumentowania odbycia praktyki zawodowej, w tym wzór dziennika praktyk i koszt jego wydania;
- 2) sposób i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, formy i wzory dokumentów stosowanych w tym postępowaniu oraz sposób ustalania i rodzaje kosztów tego postępowania, organizację Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej oraz regulamin jej działania;
- 3) wzory świadectw uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości oraz licencji zawodowych w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami;
- 4) sposób i formę prowadzenia centralnych rejestrów rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości;
- 5) sposób postępowania przy wydawaniu duplikatów świadectw uprawnień zawodowych w przypadku ich utraty;
- 6) sposoby doskonalenia kwalifikacji zawodowych przez rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami i zarządców nieruchomości, sposób i formy dokumentowania oraz kryteria oceny spełnienia tego obowiązku, formy i zasady zgłaszania przez organizatorów doskonalenia programów, o których mowa w art. 196 ust. 2, oraz potwierdzania przez nich ich aktualności, formy i zasady prowadzenia, aktualizacji i udostępniania danych z centralnego rejestru zgłoszonych programów kształcenia i centralnego rejestru wydanych zaświadczeń oraz wzory dokumentów stosowanych w tym postępowaniu;
- 7) sposób i tryb przeprowadzania postępowania z tytułu odpowiedzialności zawodowej, sposoby ustalania i rodzaje kosztów tego postępowania, organizację Komisji Odpowiedzialności Zawodowej oraz regulamin jej

działania, wysokość wynagrodzenia członków Komisji Odpowiedzialności Zawodowej i obrońców z urzędu oraz sposób jego ustalania.”;

14) w art. 198 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Tej samej karze podlega podmiot prowadzący działalność, o której mowa odpowiednio w art. 174 ust. 6, art. 179 ust. 3 i art. 184 ust. 3, który powierza wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1, osobie nieposiadającej odpowiednich uprawnień zawodowych wymienionych w ust. 1.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.⁴¹⁾) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Do postępowań w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 10, 13 oraz art. 24a ustawy,
  - 2) dotyczących uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 10, 13 lub art. 24a ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji
- nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 33. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do wniosku dołącza się dokumenty w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia.”;

2) w art. 24:

- a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
- b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

---

⁴¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289 i Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 249, poz. 1830, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668 i Nr 92, poz. 753.

„2. W spawach, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 34. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.⁴²⁾) w art. 9 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Uzyskania uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, wymaga także świadczenie usług w zakresie naprawiania lub modernizacji urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do ich modernizowania lub naprawiania przez usługodawców, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia ..... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 35. W ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509, z późn. zm.⁴³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Kancelaria patentowa może być utworzona i prowadzona:

- 1) indywidualnie przez rzecznika patentowego na własny rachunek w ramach działalności gospodarczej,
- 2) jako spółka cywilna lub jawna, w której współnikami są rzecznicy patentowi lub rzecznicy patentowi i adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³²⁾) lub doradcy podatkowi, o ile wykonują swój zawód wspólnie z rzecznikami patentowymi w kancelarii patentowej,

---

⁴²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1832, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 98, poz. 817 i 818.

⁴³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 172, poz. 1804 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 156.

- 3) jako spółka partnerska, w której partnerami są rzecznicy patentowi lub rzecznicy patentowi i adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej lub doradcy podatkowi, o ile wykonują swój zawód wspólnie z rzecznikami patentowymi w kancelarii patentowej,
- 4) jako spółka komandytowa lub komandytowo-akcyjna, w której komplementariuszami są rzecznicy patentowi lub rzecznicy patentowi i adwokaci, radcowie prawni, prawnicy zagraniczni wykonujący stałą praktykę na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej lub doradcy podatkowi, o ile wykonują swój zawód wspólnie z rzecznikami patentowymi w kancelarii patentowej,
- 5) jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółka akcyjna spełniająca następujące warunki:
  - a) większość udziałów (akcji) posiadają rzecznicy patentowi,
  - b) większość głosów w zgromadzeniu wspólników (walnym zgromadzeniu) oraz w organach nadzoru przysługuje rzecznikom patentowym,
  - c) większość członków zarządu stanowią rzecznicy patentowi,
  - d) w spółce akcyjnej wydawane są wyłącznie akcje imienne,
  - e) zbycie udziałów lub akcji albo ustanowienie na nich zastawu wymaga zezwolenia udzielonego przez zarząd spółki.

2. Przedmiotem działalności kancelarii patentowej jest świadczenie pomocy w sprawach własności przemysłowej.”;

2) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Rzecznik patentowy wykonujący zawód w kancelarii patentowej lub na podstawie umowy cywilnoprawnej, a także osoba świadcząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi transgraniczne, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy świadczeniu pomocy w sprawach własności przemysłowej.

2. Spełnieniem obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest także zawarcie umowy ubezpieczenia z zakładem ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, pod warunkiem że zakres terytorialny tego ubezpieczenia obejmuje terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ubezpieczenie to jest równoważne z ubezpieczeniem krajowym.

3. Krajowa Rada Rzeczników Patentowych jest uprawniona do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, w tym do oceny równoważności ubezpieczenia, wynikającego z umowy zawartej z zakładem ubezpieczeń z innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego, z ubezpieczeniem krajowym.”.

Art. 36. W ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z 2007 r. Nr 147, poz. 1033 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97) w art. 18b dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Do zezwoleń nie stosuje się przepisu art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).

4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi w formie elektronicznej ewidencję udzielonych i cofniętych zezwoleń.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. Nr 67, poz. 679, z późn. zm.¹⁶⁾) w art. 12 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Dokumenty, o których mowa w ust. 2, przedsiębiorca składa w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia.”.

Art. 38. W ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.⁴⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

---

⁴⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 238, poz. 2021, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 121, poz. 1265 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1112.

„Art. 3a. 1. Przedsiębiorcy z innych niż Rzeczpospolita Polska państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz przedsiębiorcy z państw, które zawarły ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowy regulujące swobodę świadczenia usług, przed rozpoczęciem czasowego świadczenia usług detektywistycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są obowiązani do złożenia zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych zamiaru rozpoczęcia czasowego świadczenia usług detektywistycznych.

2. O zakończeniu czasowego świadczenia usług detektywistycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorca informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych.”;

2) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Zgłoszenie, o którym mowa w art. 3a, składa się w formie pisemnej lub elektronicznej.

2. Zgłoszenie powinno zawierać następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania;
- 2) dane kontaktowe ze wskazaniem numeru telefonu, faksu, poczty elektronicznej;
- 3) wskazanie organu, który wydał uprawnienia do stałego wykonywania przez przedsiębiorcę usług detektywistycznych;
- 4) informację o posiadanej polisie ubezpieczeniowej lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego ubezpieczenia w związku z wykonywaniem działalności detektywistycznej;
- 5) informację o zapoznaniu się z przepisami regulującymi świadczenie usług detektywistycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) adres biura na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli takie posiada.”.

Art. 39. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.²⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 160 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do podjęcia i wykonywania działalności w lotnictwie cywilnym, w zakresie określonym w ust. 3 pkt 1 oraz pkt 3 – 8, z wyłączeniem świadczenia usług lotniczych

innych niż przewóz lotniczy, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”;

2) w art. 161 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do działalności polegającej na szkoleniu personelu lotniczego w celu uzyskania licencji członka personelu lotniczego oraz na świadczeniu usług lotniczych innych niż przewóz lotniczy nie stosuje się art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 40. W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.³²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wyłącznym przedmiotem działalności spółek, o których mowa w ust. 1 i 2, może być świadczenie pomocy prawnej. Wspólnikami w spółkach: cywilnej i partnerskiej mogą być wyłącznie prawnicy z Unii Europejskiej, adwokaci lub radcowie prawni, doradcy podatkowi lub rzecznicy patentowi, a wspólnikami w spółce jawnej oraz komplementariuszami w spółce komandytowej mogą być ponadto prawnicy spoza Unii Europejskiej.”;

2) w art. 19:

a) w pkt 1 dodaje się lit. d i e w brzmieniu:

„d) doradcy podatkowi, lub

e) rzecznicy patentowi.”,

b) w pkt 2 dodaje się lit. d i e w brzmieniu:

„d) doradcy podatkowi, lub

e) rzecznicy patentowi.”.

Art. 41. W ustawie z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Czasowe świadczenie usług pocztowych w zakresie świadczenia usług innych niż powszechnie usługi pocztowe przez przedsiębiorców z państw członkowskich w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia ..... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz....) wymaga uzyskania odpowiednio zezwolenia albo wpisu do rejestru, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.”;

2) w art. 9:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zezwolenie wydaje się na pisemny wniosek, który zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania i adres głównego miejsca wykonywania działalności;
- 2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy, numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub ewidencji działalności gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
- 3) określenie zakresu wnioskowanej działalności pocztowej oraz sposobu jej realizacji;
- 4) określenie obszaru, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa, wyznaczonego jednym lub więcej województwem, z określeniem planowanej gęstości sieci w poszczególnym województwie.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Wniosek wraz z załącznikami może być złożony w formie elektronicznej.”;

3) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Zezwolenia wydaje się na czas nieoznaczony.” ;

4) w art. 12 :

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) operatora, jego firmę, siedzibę i adres albo adres zamieszkania i adres głównego miejsca wykonywania działalności;”,

b) uchyla się pkt 4;

5) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. W przypadku cofnięcia zezwolenia z przyczyn, o których mowa w art. 13 ust.1, może być ono ponownie wydane nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.”;

6) w art. 15:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpisu do rejestru dokonuje się na pisemny wniosek, który zawiera następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania i adres głównego miejsca wykonywania działalności;
- 2) oznaczenie formy prawnej i numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub w ewidencji działalności gospodarczej;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada;
- 4) określenie zakresu zamierzonej działalności pocztowej;
- 5) obszar, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa.”;

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania i adres głównego miejsca wykonywania działalności;”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Wniosek o wpis do rejestru oraz oświadczenie mogą być złożone w formie elektronicznej.”;

7) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Operator jest obowiązany złożyć do Prezesa UKE pisemne zgłoszenie:

- 1) w przypadku działalności objętej zezwoleniem – zmiany danych, o których mowa w art. 9 ust.1 oraz ust. 2 pkt 1 i pkt 3 lit. a i b,
  - 2) w przypadku działalności objętej wpisem do rejestru – zmiany danych, o których mowa w art.15 ust. 1
- w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

2. Operator jest obowiązany zgłosić do Prezesa UKE fakt zawieszenia albo zakończenia działalności pocztowej w terminie 14 dni od dnia zawieszenia albo zakończenia tej działalności.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być złożone w formie elektronicznej.”;

8) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu :

„Art.17a. Prezes UKE wykreśla wpis z rejestru:

1) na wniosek operatora;

2) z urzędu w przypadku:

a) stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania działalności pocztowej,

b) uprawomocnienia się decyzji o cofnięciu zezwolenia,

c) wydania decyzji o zakazie prowadzenia działalności pocztowej objętej wpisem do rejestru.”;

9) w art. 20:

a) w ust. 1:

– pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres albo adres głównego miejsca wykonywania działalności;

2) oznaczenie formy prawnej przedsiębiorcy i numer w rejestrze przedsiębiorców albo w innym właściwym rejestrze lub ewidencji działalności gospodarczej oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada;”

– dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:

„7) numer wpisu;

8) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru oraz datę dokonania wpisu.”

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Prezes UKE dokonuje zmiany danych objętych rejestrem, o których mowa w ust. 1, w terminie 7 dni od dnia wpływu zgłoszenia o zmianie danych.”.

Art. 42. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.⁴⁵⁾) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. Do postępowań w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 24 ust. 4 i 5, art. 29 ust. 2 i 3 oraz art. 30 ust. 1, 2 i 5 ustawy,
  - 2) dotyczących uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 24 ust. 4 i 5, art. 29 ust. 2 i 3 lub art. 30 ust. 1, 2 i 5 ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji
- nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 43. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.⁴⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ukończył szkolenie w zakresie integrowanej produkcji i posiada aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia;”

b) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Wojewódzki inspektor prowadzi ewidencję producentów roślin stosujących integrowaną produkcję.

7. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb dokumentowania działań związanych z integrowaną produkcją, mając na względzie uzyskanie przejrzystości tych działań;
- 2) sposób i tryb przeprowadzania kontroli integrowanej produkcji, mając na względzie sprawne i rzetelne ich przeprowadzenie;
- 3) jednostki organizacyjne upoważnione do wydawania zaświadczeń, o których mowa w ust. 4b, mając na względzie zapewnienie wysokiego poziomu prowadzonych przez nie badań i posiadanie odpowiedniego zaplecza technicznego.”;

---

⁴⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z 2007 r. Nr 133, poz. 920 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1056.

⁴⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817.

2) w art. 13:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli podmiot, o którym mowa w ust. 1, nie ma miejsca zamieszkania albo siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, decyzję w sprawie wpisu do rejestru przedsiębiorców wydaje wojewódzki inspektor właściwy dla:

- 1) planowanego miejsca prowadzenia uprawy, wytwarzania, magazynowania, pakowania, sortowania, wprowadzania lub rozpoczęcia przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, do którego został złożony wniosek o wpis do rejestru albo
- 2) punktu wwozu, w przypadku podmiotów wprowadzających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rośliny, produkty roślinne lub przedmioty z państw trzecich.”,

b) w ust. 4 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki posiada.”;

3) w art. 40:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Główny Inspektor przed wydaniem upoważnienia do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin przeprowadza kontrolę w zakresie spełnienia przez jednostkę organizacyjną warunków organizacyjno-technicznych zapewniających prawidłowe przeprowadzenie tych badań.”,

b) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Upoważnienie jest wydawane na wniosek jednostki organizacyjnej.

4. W przypadku gdy upoważniona jednostka organizacyjna przestała spełniać warunki organizacyjno-techniczne lub prowadzi badania w sposób niezapewniający odpowiedniej ich jakości, lub używa do badań środka ochrony roślin niedopuszczonego do obrotu bez uzyskania pozwolenia, o którym mowa w art. 41 ust. 1, Główny Inspektor nakazuje, w oznaczonym terminie, usunięcie stwierdzonych uchybień.”,

c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. W przypadku:

- 1) stwierdzenia, że uchybienia, o których mowa w ust. 4, stwarzają zagrożenie dla zdrowia człowieka, zwierząt lub dla środowiska lub
- 2) nieusunięcia w oznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 4
– Główny Inspektor cofa, w drodze decyzji, upoważnienie do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin.

4b. Jednostka organizacyjna, której Główny Inspektor cofnął upoważnienie do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie takiego upoważnienia, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia doręczenia decyzji cofającej upoważnienie.”;

4) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Komisja wydaje opinię, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 6, biorąc pod uwagę oceny i raporty opracowane przez podmioty upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

2. Oceny i raporty, o których mowa w ust. 1, dotyczą:

- 1) właściwości fizycznych, chemicznych i technicznych środka ochrony roślin, w tym jego substancji aktywnej;
- 2) skuteczności działania środka ochrony roślin, z uwzględnieniem niekorzystnego działania na rośliny lub produkty roślinne;
- 3) oddziaływania środka ochrony roślin na zdrowie człowieka i zwierząt wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin;
- 4) oddziaływania środka ochrony roślin na zdrowie człowieka i zwierząt wynikającego z pozostałości środka ochrony roślin w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni;
- 5) losu i zachowania środka ochrony roślin w środowisku;
- 6) oddziaływania środka ochrony roślin na organizmy niebędące celem jego zastosowania;
- 7) oddziaływania środka ochrony roślin na zwalczane kręgowce, w przypadku gdy środek ochrony roślin jest przeznaczony do zwalczania tych zwierząt.

3. Oceny i raporty opracowują podmioty, o których mowa w ust. 1, na podstawie przedstawionych przez wnioskodawcę wyników badań, informacji, danych i ocen dotyczących środka ochrony roślin oraz jego substancji aktywnej, potwierdzających spełnienie warunków określonych w art. 38 ust. 1 pkt 1 – 5. Oceny i raporty mogą być opracowywane w języku polskim lub angielskim.
4. Opracowywanie ocen i raportów przez podmioty upoważnione, o których mowa w ust. 1, jest dokonywane odpłatnie.”;

5) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Minister właściwy do spraw rolnictwa, na wniosek podmiotu, upoważnia podmiot, w drodze decyzji, do opracowywania ocen i raportów w określonym zakresie.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, może uzyskać podmiot, który spełnia następujące warunki:

- 1) zapewnia, aby osoby, które będą opracowywały oceny i raporty, posiadały kwalifikacje w tym zakresie;
- 2) zapewnia, aby osoby, które będą opracowywały oceny i raporty, nie pozostawały z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie produkcji lub obrotu środkami ochrony roślin w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który mógłby mieć wpływ na treść oceny lub raportu;
- 3) posiada wdrożony i certyfikowany przez akredytowaną jednostkę certyfikującą system zarządzania jakością w rozumieniu przepisów o systemie oceny zgodności;
- 4) przestrzega przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres podmiotu, o którym mowa w art. 43 ust. 1;
- 2) imię i nazwisko osoby upoważnianej do kontaktów z ministrem właściwym do spraw rolnictwa oraz adres do korespondencji;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki posiada;
- 4) wskazanie zakresu opracowywanych ocen i raportów, zgodnie z art. 43 ust. 2;

5) informacje dotyczące kwalifikacji osób opracowujących oceny i raporty;

6) datę i podpis.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) odpis z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej albo odpis z innego odpowiedniego rejestru albo ewidencji prowadzonych w innym państwie członkowskim;

2) dokument potwierdzający kwalifikacje i doświadczenie osób opracowujących oceny i raporty;

3) aktualny certyfikat potwierdzający wdrożenie systemu zarządzania jakością;

4) oświadczenia osób, które będą brały udział w opracowywaniu ocen i raportów następującej treści:

„Oświadczam, że:

1) w okresie trzech lat poprzedzających dzień nawiązania stosunku pracy (zawarcia umowy cywilnoprawnej) z podmiotem opracowującym oceny i raporty nie pozostawałem (-am) i nadal nie pozostaję w takim stosunku prawnym lub faktycznym z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie produkcji lub obrotu środkami ochrony roślin, który mógłby mieć wpływ na treść ocen lub raportów oraz który może budzić uzasadnione wątpliwości co do mojej bezstronności w zakresie opracowywania ocen i raportów;

2) zobowiązuje się utrzymać w tajemnicy i poufności wszelkie przekazane informacje, wyniki badań, dane i oceny związane z opracowywanymi ocenami i raportami.”.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, zawiera także:

1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres wnioskodawcy;

2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;

3) podpis.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa prowadzi rejestr podmiotów upoważnionych do opracowywania ocen i raportów, o których mowa w art. 43 ust. 1.

7. Rejestr, o którym mowa w ust. 6, jest jawny i zawiera:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres podmiotu upoważnionego do opracowywania ocen i raportów;
  - 2) zakres upoważnienia;
  - 3) datę wydania i numer decyzji.
8. Spełnienie przez podmiot opracowujący oceny i raporty warunków, o których mowa w ust. 2, podlega kontroli prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.
9. Minister właściwy do spraw rolnictwa jest uprawniony do kontroli podmiotów opracowujących oceny i raporty w zakresie:
- 1) zgodności wykonywanej działalności z udzielonym upoważnieniem;
  - 2) przestrzegania warunków, o których mowa w ust. 2.
10. Osoby upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do dokonywania kontroli są uprawnione w szczególności do:
- 1) wstępu na teren nieruchomości, obiektu, lokalu lub ich części, gdzie jest wykonywana działalność polegająca na opracowywaniu ocen i raportów, w dniach i w godzinach, w których ta działalność jest wykonywana lub powinna być wykonywana;
  - 2) żądania ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji oraz udostępnienia danych mających związek z przedmiotem kontroli.
11. W przypadku gdy:
- 1) podmiot upoważniony do opracowywania ocen i raportów przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 2, lub
  - 2) osoby, które biorą udział w opracowywaniu ocen i raportów, złożyły oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 4 niezgodne ze stanem faktycznym
- minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze decyzji, cofa upoważnienie do opracowywania ocen i raportów.
12. W przypadku cofnięcia upoważnienia podmiot jest zobowiązany do przekazania do ministra właściwego do spraw rolnictwa dokumentacji, o której mowa w art. 44 ust. 3 pkt 2.

13. Podmiot, któremu cofnięto upoważnienie do opracowywania ocen i raportów, może wystąpić z wnioskiem o ponowne uzyskanie upoważnienia nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia doręczenia decyzji cofającej upoważnienie.

14. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) kwalifikacje, w tym rodzaj wykształcenia i doświadczenia zawodowego osób opracowujących oceny i raporty,
  - 2) wymagania co do treści opracowywanych przez podmioty, o których mowa w art. 43 ust. 1, ocen i raportów
- mając na uwadze zapewnienie, aby oceny i raporty zostały opracowane w oparciu o aktualną wiedzę naukowo-techniczną, w sposób bezstronny i rzetelny.”;

6) w art. 44 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przekazuje podmiotom, o których mowa w art. 43 ust. 1, złożoną dokumentację w zakresie niezbędnym do opracowania przez te podmioty ocen i raportów;”;

7) w art. 64:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organem prowadzącym rejestr jest:

- 1) wojewódzki inspektor właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy albo
- 2) wojewódzki inspektor właściwy ze względu na planowane miejsce prowadzenia działalności w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin, do którego został złożony wniosek o wpis do rejestru, w przypadku przedsiębiorcy z państwa członkowskiego, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwa, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, czasowo świadczącego usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

b) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) zapewnić, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej objętej wnioskiem spełniają wymagania określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych i o ochronie środowiska.”;

8) w art. 65 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w ewidencji działalności gospodarczej, albo numer w odpowiednim rejestrze albo ewidencji prowadzonych w innym państwie, o którym mowa w art. 64 ust. 3 pkt 2;”;

9) w art. 66 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki ochrony roślin zaliczane do bardzo toksycznych lub toksycznych dla człowieka mogą nabywać wyłącznie osoby, które:

- 1) ukończyły szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin w Rzeczypospolitej Polskiej i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia lub
- 2) ukończyły, nie wcześniej niż 5 lat przed dokonaniem nabycia środków ochrony roślin zaliczanych do bardzo toksycznych lub toksycznych dla człowieka, szkolenie w zakresie, o którym mowa w pkt 1, w innym państwie członkowskim, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwie, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę przedsiębiorczości, na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie i posiadają zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia.”;

10) art. 74 i 75 otrzymują brzmienie:

„Art. 74. Zabiegi przy użyciu środków ochrony roślin w produkcji rolnej i leśnej mogą być wykonywane przez osoby, które:

- 1) ukończyły szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin w Rzeczypospolitej Polskiej i posiadają aktualne zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia lub

- 2) ukończyły, nie wcześniej niż 5 lat przed wykonywaniem zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin, szkolenie w zakresie, o którym mowa w pkt 1, w innym państwie członkowskim, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwie, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę przedsiębiorczości, na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie i posiadają zaświadczenie o ukończeniu tego szkolenia.

Art. 75. 1. Działalność polegająca na prowadzeniu szkoleń, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1, art. 64 ust. 4 pkt 1 lit. a, art. 66 ust. 1 pkt 1 i art. 74 pkt 1, zwanych dalej „szkoleniami w zakresie ochrony roślin”, jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin.

2. Organem prowadzącym rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest:

- 1) wojewódzki inspektor właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy albo
- 2) wojewódzki inspektor właściwy ze względu na planowane miejsce prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin, do którego został złożony wniosek o wpis do rejestru, w przypadku przedsiębiorcy z państwa członkowskiego, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwa, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, czasowo świadczącego usługi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres przedsiębiorcy;
- 2) imię i nazwisko osoby do kontaktów z wojewódzkim inspektorem oraz adres do korespondencji;

- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki posiada;
- 4) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo w ewidencji działalności gospodarczej, o ile przedsiębiorca taki posiada, albo numer w odpowiednim rejestrze albo ewidencji prowadzonych w innym państwie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2;
- 5) wskazanie województw, na obszarze których przedsiębiorca zamierza prowadzić szkolenia w zakresie ochrony roślin;
- 6) wskazanie zakresu, w jakim przedsiębiorca zamierza prowadzić szkolenia w zakresie ochrony roślin.

4. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorca składa oświadczenie następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) są mi znane i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin, określone w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.”.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4, powinno również zawierać:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres przedsiębiorcy;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

6. Rejestr, o którym mowa w ust. 1:

- 1) zawiera:
  - a) informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 6,
  - b) numer wpisu,
  - c) datę wpisu;
- 2) jest jawny;
- 3) może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

7. Przedsiębiorca wykonujący działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin jest obowiązany spełniać następujące warunki:
- 1) zapewnić warunki organizacyjno-techniczne prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin;
  - 2) zapewnić prowadzenie szkoleń w zakresie ochrony roślin przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje;
  - 3) informować wojewódzkiego inspektora, o którym mowa w ust. 2, o planowanych terminach i miejscach prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin, nie później niż na 14 dni przed ich rozpoczęciem;
  - 4) prowadzić szkolenia w zakresie ochrony roślin zgodnie z programami takich szkoleń oraz w grupach zapewniających prawidłowy przebieg takich szkoleń;
  - 5) dokumentować działania związane z prowadzeniem szkoleń w zakresie ochrony roślin;
  - 6) udostępniać dokumenty dotyczące prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin na każde żądanie wojewódzkiego inspektora.
8. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) warunki organizacyjno-techniczne prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin,
  - 2) kwalifikacje osób prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, z uwzględnieniem programu szkolenia dla osób prowadzących szkolenia w zakresie integrowanej produkcji,
  - 3) programy szkoleń w zakresie ochrony roślin, z uwzględnieniem sposobu stosowania środków ochrony roślin w przypadku szkoleń w zakresie stosowania tych środków,
  - 4) maksymalną liczbę osób w grupie, dla jakiej prowadzi się szkolenia w zakresie ochrony roślin,
  - 5) sposób dokumentowania działań związanych z prowadzeniem szkoleń w zakresie ochrony roślin,
  - 6) wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie ochrony roślin oraz okres ważności tego zaświadczenia
- mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu szkoleń w zakresie ochrony roślin.”;

11) po art. 75 dodaje się art. 75a i 75b w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Podmiot, niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, może prowadzić szkolenia w zakresie ochrony roślin, po uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów prowadzących szkolenia, prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu.

2. Wojewódzki inspektor dokonuje wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 1, na wniosek zainteresowanego podmiotu, zawierający:

- 1) nazwę, siedzibę i adres podmiotu;
- 2) imię i nazwisko osoby do kontaktów z wojewódzkim inspektorem oraz adres do korespondencji;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile podmiot taki posiada;
- 4) wskazanie województw, na obszarze których podmiot zamierza prowadzić szkolenia w zakresie ochrony roślin;
- 5) wskazanie zakresu, w jakim podmiot zamierza prowadzić szkolenia.

3. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, podmiot składa oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) są mi znane i spełniam warunki prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin, określone w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.”.

4. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3, powinno również zawierać:

- 1) nazwę, siedzibę i adres podmiotu;
- 2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;
- 3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

5. Rejestr, o którym mowa w ust. 1:

- 1) zawiera:
  - a) informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 5,

- b) numer wpisu,
  - c) datę wpisu;
- 2) jest jawny;
  - 3) może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.
6. Podmiot prowadzący szkolenia jest obowiązany:
- 1) spełniać warunki, określone w art. 75 ust. 7;
  - 2) informować na piśmie wojewódzkiego inspektora, o którym mowa w ust. 1, o:
    - a) zmianie danych podlegających wpisowi do rejestru, w terminie 14 dni od dnia zajścia zdarzenia, które spowodowało zmianę tych danych,
    - b) zaprzestaniu wykonywania działalności polegającej na prowadzeniu szkoleń w zakresie ochrony roślin.
7. Wojewódzki inspektor sprawuje nadzór nad prowadzeniem szkoleń w zakresie ochrony roślin przez jednostki wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 1.
8. W ramach sprawowania nadzoru nad prowadzeniem szkoleń w zakresie ochrony roślin wojewódzki inspektor przeprowadza, zgodnie z art. 91 – 99, urzędową kontrolę podmiotów wpisanych do rejestru, o którym mowa w ust. 1, w zakresie spełnienia wymagań określonych w ust. 6.
9. W przypadku niespełnienia przez podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w ust. 1, wymagań określonych w ust. 6, wojewódzki inspektor może nakazać, w drodze zaleceń pokontrolnych, usunięcie uchybień w oznaczonym terminie.
10. W przypadku:
- 1) rażącego naruszenia przez podmiot wpisany do rejestru, o którym mowa w ust. 1, wymagań określonych w ust. 6 lub
  - 2) nieusunięcia w oznaczonym terminie uchybień, o których mowa w ust. 9 – wojewódzki inspektor może wykreślić, w drodze decyzji, podmiot z rejestru.
11. Podmiot, który został wykreślony z rejestru, o którym mowa w ust. 1, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wpis do rejestru nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o wykreśleniu stała się ostateczna.
12. W przypadku otrzymania informacji, o której mowa w ust. 6 pkt 2, wojewódzki inspektor w terminie 7 dni od dnia otrzymania tej informacji dokonuje odpowiednio

aktualizacji danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, albo wykreśla podmiot z tego rejestru.

Art. 75b. 1. Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia wydawane jest przez przedsiębiorcę albo inny podmiot prowadzący takie szkolenie, po uzyskaniu pozytywnego wyniku egzaminu pisemnego przeprowadzonego w formie testu. Egzamin przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną polega na sprawdzeniu wiadomości objętych programem szkolenia.

2. Komisję egzaminacyjną powołuje wojewódzki inspektor.”;

12) w art. 76:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne polowe lub sadownicze, zwane dalej „opryskiwaczami”, są poddawane okresowym badaniom ich sprawności technicznej w jednostkach organizacyjnych upoważnionych przez wojewódzkiego inspektora lub jednostkach organizacyjnych upoważnionych do przeprowadzania badań opryskiwaczy i potwierdzania ich sprawności technicznej w innym państwie członkowskim, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, albo państwie, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę przedsiębiorczości, na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Badania sprawności technicznej opryskiwaczy powinny być przeprowadzane w odstępach czasu nie dłuższych niż 3 lata, przy czym pierwsze badanie sprawności technicznej opryskiwacza powinno być przeprowadzone przed upływem 3 lat od dnia jego zakupu.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Do czasu przeprowadzenia pierwszego badania sprawności technicznej opryskiwacza, posiadacz opryskiwacza jest obowiązany do przechowywania dowodów jego zakupu.

4b. W przypadku braku dowodów zakupu opryskiwacza, opryskiwacz nie może być eksploatowany do czasu potwierdzenia jego sprawności technicznej na podstawie badań, o których mowa w ust. 2.”,

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wojewódzki inspektor właściwy ze względu na siedzibę jednostki organizacyjnej upoważnia, w drodze decyzji, tę jednostkę, na jej wniosek, do przeprowadzania badań sprawności technicznej opryskiwaczy, jeżeli stwierdzi, na podstawie przeprowadzonej kontroli, że dana jednostka organizacyjna posiada odpowiednie warunki lokalowe, właściwe wyposażenie techniczne i wykwalifikowaną kadrę do prowadzenia takich badań.”;

13) w art. 107 w ust. 1 uchyla się pkt 29.

Art. 44. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842, z późn. zm.⁴⁷⁾) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Do postępowania w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 24 ustawy,
- 2) dotyczących uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 24 ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji

– nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 45. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Do postępowania w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 5, 6, 8, 9, art. 24i ust. 2, art. 43a oraz w art. 89 ust. 5 ustawy,

---

⁴⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 145, poz. 916, Nr 195, poz. 1201 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 105.

2) dotyczących uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 5, 6, 8, 9, art. 24i ust. 2, art. 43a lub art. 89 ust. 5 ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji – nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾) oraz art. 2 ust. 2 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 46. W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Ustawa reguluje podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zadania organów w tym zakresie.”;

2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu :

„Art. 2a. Do działalności gospodarczej: budowlanej, handlowej i usługowej, oraz działalności zawodowej polegającej na świadczeniu usług stosuje się odpowiednio art. 5, przepisy rozdziału II i III ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ..., poz....).”;

3) w art. 5 dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) właściwy organ – właściwy w sprawach podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej organ administracji publicznej, samorządu zawodowego oraz inny organ władzy publicznej;

7) nadrzędny interes publiczny – nadrzędny interes publiczny w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia ... o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr ....., poz. ...).”;

4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.

2. Właściwy organ nie może żądać ani uzależniać swojej decyzji w sprawie podjęcia, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej przez zainteresowaną osobę od spełnienia przez nią dodatkowych warunków, w szczególności od przedłożenia dokumentów lub ujawnienia danych, nieprzewidzianych przepisami prawa.

3. Właściwy organ, z wyłączeniem sądu powszechnego, nie może żądać ani uzależnić swoich rozstrzygnięć w sprawie podjęcia, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej od przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia, chyba że obowiązek taki jest przewidziany przepisami ustaw szczególnych z uwagi na nadrzędny interes publiczny lub wynika z bezpośrednio stosowanych przepisów powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego albo ratyfikowanych umów międzynarodowych.”;

5) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Wykonując swoje zadania, w szczególności w zakresie nadzoru i kontroli, właściwy organ działa wyłącznie na podstawie i w granicach prawa, z poszanowaniem uzasadnionych interesów przedsiębiorcy.”;

6) po art. 9 dodaje się art. 9a i 9b w brzmieniu:

„Art. 9a. Właściwy organ, dokonując oceny spełnienia wymogów niezbędnych do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uznaje wymogi, jakie spełnił przedsiębiorca mający siedzibę na terytorium jednego z państw, o których mowa w art. 13 ust. 1, aby na terytorium tego państwa mógł podjąć lub wykonywać działalność gospodarczą, w szczególności uznaje certyfikaty, zaświadczenia lub inne dokumenty wydane przez właściwy organ państwa, o których mowa w art. 13

ust. 1, które potwierdzają spełnienie warunków podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej.

Art. 9b. Właściwy organ uznaje ubezpieczenia i gwarancje odpowiedzialności zawodowej wydane w państwach, o których mowa w art. 13 ust. 1, w zakresie, w jakim spełniają warunki określone w przepisach odrębnych ustaw.”;

7) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Właściwy organ jest obowiązany do załatwiania spraw przedsiębiorców bez zbędnej zwłoki.

2. Właściwy organ nie może odmówić przyjęcia pism i wniosków niekompletnych ani żądać jakichkolwiek dokumentów, których konieczność przedstawienia lub złożenia nie wynika wprost z przepisu prawa.

3. Właściwy organ, przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie.

4. Potwierdzenie zawiera:

- 1) wskazanie daty wpływu oraz terminu rozpatrzenia wniosku;
- 2) pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach odwoławczych;
- 3) informację o uprawnieniach wynikających z ust. 9.

5. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku termin rozpatrzenia wniosku biegnie od dnia wpływu uzupełnionego wniosku.

6. Terminy i tryb uzupełniania pism i wniosków, o których mowa w ust. 2, oraz terminy załatwiania spraw wynikających z tych pism i wniosków określają odrębne przepisy.

7. Termin rozpatrzenia wniosku może zostać przedłużony dodatkowo tylko jeden raz. Przedłużenie terminu rozpatrzenia wniosku nie może przekroczyć dwóch miesięcy.

8. Właściwy organ ma obowiązek poinformować o przedłużeniu terminu przed upływem terminu rozpatrzenia wniosku określonego w potwierdzeniu przyjęcia wniosku.

9. Jeżeli organ nie rozpatrzy wniosku w terminie, uznaje się, że wydał rozstrzygnięcie zgodnie z wnioskiem przedsiębiorcy, chyba że przepisy ustaw odrębnych ze względu na nadrzędny interes publiczny stanowią inaczej.”;

8) w art. 13 uchyla się ust. 1a;

9) w art. 21 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) numeru identyfikacji podatkowej (NIP), o ile taki posiada;”;

10) po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Punkt kontaktowy

Art. 22a. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi punkt kontaktowy.

2. Zadaniem punktu kontaktowego jest:

1) umożliwienie dopełnienia procedur związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) udzielanie informacji, o których mowa w art. 22b oraz art. 22d.

3. Punkt kontaktowy umożliwia złożenie drogą elektroniczną do właściwych organów wniosków, oświadczeń lub notyfikacji niezbędnych do podjęcia, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej oraz uznania kwalifikacji zawodowych.

4. Punkt kontaktowy nie prowadzi doradztwa w indywidualnych sprawach.

5. Punkt kontaktowy jest prowadzony za pośrednictwem strony internetowej, zwanej dalej „stroną internetową punktu kontaktowego”.

6. Przekazywanie danych między punktem kontaktowym a właściwymi organami odbywa się za pośrednictwem elektronicznej platformy usług

administracji publicznej lub elektronicznych skrzynek podawczych właściwych organów.

Art. 22b. 1. Punkt kontaktowy zapewnia dostęp do informacji dotyczących:

- 1) procedur i formalności wymaganych przy podejmowaniu, wykonywaniu lub zakończeniu działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) ogólnych zasad świadczenia usług w państwach, o których mowa w art. 13 ust. 1, w szczególności w zakresie ochrony konsumentów;
- 3) danych kontaktowych właściwych organów wraz ze wskazaniem zakresu ich kompetencji;
- 4) sposobów i warunków dostępu do rejestrów publicznych i publicznych baz danych dotyczących działalności gospodarczej i przedsiębiorców;
- 5) środków prawnych przysługujących w przypadku sporu między właściwym organem a przedsiębiorcą lub konsumentem, między przedsiębiorcą a konsumentem oraz między przedsiębiorcami;
- 6) wydanych lub opracowanych przez właściwe organy wyjaśnień w zakresie przepisów dotyczących podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej;
- 7) danych kontaktowych stowarzyszeń i organizacji, które mogą udzielić praktycznej pomocy przedsiębiorcom lub konsumentom.

2. Właściwy organ w zakresie informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – 6, dokonuje ich bieżącej aktualizacji.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1, są podawane w sposób zrozumiały i wyczerpujący.

4. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7, są zamieszczane na stronie internetowej punktu kontaktowego na wniosek stowarzyszeń i organizacji.

Art. 22c. 1. Właściwe organy umożliwiają za pośrednictwem punktu kontaktowego realizację spraw związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej, z wyłączeniem procedur odwoławczych.

2. Punkt kontaktowy przekazuje otrzymane dokumenty do właściwych organów niezwłocznie, nie później niż następnego dnia roboczego po ich otrzymaniu.

3. Właściwe organy przyjmują w formie elektronicznej wszelkie dokumenty złożone w punkcie kontaktowym, o których mowa w art. 22a ust. 3. W takim przypadku bieg terminu załatwienia sprawy przez właściwy organ rozpoczyna się w dniu roboczym następującym po dniu wpływu wniosku do punktu kontaktowego.

4. Właściwy organ odpowiada niezwłocznie na wnioski o udzielenie informacji, o których mowa w art. 22b ust. 1. Jeżeli wniosek jest błędny, nieuzasadniony lub zawiera braki, właściwy organ jest obowiązany niezwłocznie poinformować wnioskodawcę.

5. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania do inspekcji lokalu, kontroli sprzętu, fizycznego sprawdzenia możliwości wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, lub osobistej uczciwości przedsiębiorcy bądź jego personelu.

Art. 22d. 1. W celu umożliwienia uzyskania informacji o przepisach regulujących świadczenie usług poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, punkt kontaktowy za pośrednictwem strony internetowej punktu kontaktowego udostępnia informacje o adresach stron internetowych punktów kontaktowych w innych państwach.

2. Informacje i materiały udostępniane za pośrednictwem strony internetowej punktu kontaktowego mogą być opracowywane i udostępniane także w innych językach niż język polski.

Art. 22e. Ilekroć obowiązujące przepisy nadają uprawnienia lub nakładają obowiązki związane z działalnością gospodarczą, właściwe organy są obowiązane zapewnić możliwość ich realizacji lub wykonania za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 22f. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki współpracy właściwych organów w zakresie niezbędnym do realizacji

zadań punktu kontaktowego, uwzględniając określone w ustawie zadania punktu kontaktowego.”;

11) w art. 47 uchyla się ust. 3;

12) w art. 67 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli organ prowadzący rejestr działalności regulowanej nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia wpływu wniosku do tego organu upłynęło 14 dni, przedsiębiorca może rozpocząć działalność. Nie dotyczy to przypadku, gdy organ wezwał przedsiębiorcę do uzupełnienia wniosku o wpis nie później niż przed upływem 7 dni od dnia jego otrzymania. W takiej sytuacji termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, biegnie odpowiednio od dnia wpływu uzupełnienia wniosku o wpis.”;

13) po art. 75 dodaje się art. 75a w brzmieniu:

„Art. 75a. 1. Koncesja, zezwolenie, zgoda, licencja albo wpis do rejestru działalności regulowanej uprawniają do wykonywania działalności gospodarczej na terenie całego kraju i przez czas nieokreślony.

2. Wprowadzenie wyjątku od zasady określonej w ust. 1 jest dopuszczalne tylko w przepisach ustaw odrębnych wyłącznie ze względu na nadrzędny interes publiczny.”.

Art. 47. W ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.⁴⁸⁾) po art. 8 dodaje się art. 8a w brzmieniu:

„Art. 8a. Do postępowania w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 19 – 21 oraz art. 21a ustawy,
- 2) dotyczących uchylenia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 19 – 21 lub art. 21a ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji

– nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”.

---

⁴⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 171, poz. 1225, z 2007 r. Nr 64, poz. 429 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 916 i Nr 214, poz. 1346.

Art. 48. W ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z 2008 r. Nr 144, poz. 899 oraz z 2009 r. Nr 18 poz. 97) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. Do postępowania w sprawach:

- 1) o których mowa w art. 7 ust. 2 i 4, art. 10, 16, 17, 21 oraz art. 37 ustawy,
  - 2) dotyczących uchylecia, zmiany lub stwierdzenia nieważności decyzji wydanej na podstawie art. 7 ust. 2 i 4, art. 10, 16, 17, 21 lub art. 37 ustawy oraz w sprawach wznowienia postępowania zakończonego wydaniem takiej decyzji
- nie stosuje się art. 11 ust. 3 – 9 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.³⁾).”.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe

Art. 49. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4 i art. 197 pkt 1 – 6 ustawy wymienionej w art. 31, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4 i art. 197 pkt 1 – 6 ustawy wymienionej w art. 31, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 50. Upoważnienia do badań skuteczności działania środka ochrony roślin, wydane na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 43 do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się upoważnieniami wydanymi na czas nieokreślony.

Art. 51. Jednostki organizacyjne, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 43 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 43, do opracowywania ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin wpisuje się z urzędu do

rejestr, o którym mowa w art. 43a ust. 6 ustawy wymienionej w art. 43 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 52. Dotychczasowe przepisy wykonawcze, wydane na podstawie art. 5 ust. 7 pkt 2 – 5 i art. 75 ust. 6 ustawy wymienionej w art. 43, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 7 oraz art. 75 ust. 8 ustawy wymienionej w art. 43 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53. Jednostki będące przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały upoważnione do przeprowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 7 pkt 1 ustawy wymienionej w art. 43 lub zostały upoważnione na podstawie art. 75 ust. 1 tej ustawy przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa do prowadzenia szkoleń, o których mowa w art. 64 ust. 4 pkt 1 lit. a, art. 66 ust. 1 i art. 74 tej ustawy w dotychczasowym brzmieniu, wpisuje się z urzędu do rejestru, o którym mowa w art. 75 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 43, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Wpisów, o których mowa w ust. 1, dokonuje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Wojewódzki inspektor, o którym mowa w art. 75 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 43 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, potwierdza dokonanie wpisu, o którym mowa w ust. 1, przez wydanie zaświadczenia o dokonaniu wpisu do rejestru, nie później niż w terminie 7 dni od dnia dokonania tego wpisu.

4. Do dnia doręczenia przedsiębiorcy zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3, przedsiębiorca może prowadzić szkolenia w zakresie integrowanej produkcji na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 54. Jednostki niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały upoważnione do przeprowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 7 pkt 1 ustawy

wymienionej w art. 43 lub zostały upoważnione na podstawie art. 75 ust. 1 tej ustawy przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa do prowadzenia szkoleń, o których mowa w art. 64 ust. 4 pkt 1 lit. a, art. 66 ust. 1 i art. 74 tej ustawy w dotychczasowym brzmieniu, wpisuje się z urzędu do rejestru, o którym mowa w art. 75a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 43, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Wpisów, o których mowa w ust. 1, dokonuje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Wojewódzki inspektor, o którym mowa w art. 75a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 43 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, potwierdza dokonanie wpisu, o którym mowa w ust. 1, przez wydanie zaświadczenia o dokonaniu wpisu do rejestru, nie później niż w terminie 7 dni od dnia dokonania tego wpisu.

4. Do dnia doręczenia jednostce zaświadczenia, o którym mowa w ust. 3, jednostka może prowadzić szkolenia w zakresie integrowanej produkcji na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 55. Spółki prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy kancelarie patentowe są obowiązane do dostosowania postanowień swoich umów, składu osobowego oraz składu osobowego organów do wymogów określonych w art. 5 ustawy wymienionej w art. 35 niniejszej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 56. 1. Koncesje, zezwolenia, licencje i zgody wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do upływu terminu, na który zostały wydane.

2. Do postępowań:

1) o udzielenie koncesji, zezwolenia, licencji i zgody,

2) dokonania wpisu do rejestru działalności regulowanej

– wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 57. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 175 ust. 5 ustawy wymienionej w art. 31 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, który wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

CEL REGULACJI

Projekt ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ma na celu wdrożenie przepisów dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. L 376 z 27.12.2006, str. 36), zwana dalej „dyrektywą o usługach”, do polskiego porządku prawnego.

Dyrektywa o usługach reguluje podejmowanie i wykonywanie działalności usługowej, w rozumieniu art. 50 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską – zwanego dalej TWE, zarówno w odniesieniu do swobody przedsiębiorczości, gwarantowanej na podstawie art. 43 TWE jak i swobody świadczenia usług, o której mowa w art. 49 TWE. Postanowienia dyrektywy o usługach uwzględniają dorobek orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości WE zarówno w zakresie swobody świadczenia usług oraz swobody przedsiębiorczości np. w odniesieniu do określenia wymogów zakazanych, o których mowa w art. 14, wymogów podlegających ocenie (art. 15) czy ograniczeń w transgranicznym świadczeniu usług, których katalog otwarty zawiera art. 16 ust. 2.

Regulacje dyrektywy o usługach mają na celu:

- 1) zniesienie barier w zakresie swobody przedsiębiorczości dla usługodawców, a także barier w swobodnym przepływie usług między państwami członkowskimi w celu umożliwienia usługodawcom prowadzenia działalności usługowej w ramach rynku wewnętrznego poprzez rozpoczęcie prowadzenia przedsiębiorstwa w innych państwach członkowskich albo skorzystanie z możliwości tymczasowego świadczenia usług w innym państwie członkowskim nie prowadząc w nim przedsiębiorstwa,
- 2) urzeczywistnienie w pełni zintegrowanego rynku w dziedzinie usług i w konsekwencji wzrost gospodarczy oraz stworzenie nowych miejsc pracy w tym sektorze.

Przepisy dyrektywy o usługach dotyczą szerokiego zakresu działalności usługowej m.in. działalności związanej z wykonywaniem większości zawodów regulowanych (np. radców prawnych, doradców podatkowych, architektów), rzemieślników, usług dla przedsiębiorstw (np. doradztwo w zakresie zarządzania, organizacja imprez), działalności handlowej (zarówno detalicznego jak i hurtowego obrotu towarami i usługami), usług turystycznych, hotelarskich, gastronomicznych, szkoleniowych czy edukacyjnych.

Dyrektywa o usługach ustanawia ogólne ramy prawne dla podejmowania i wykonywania działalności usługowej, które przyczynią się do harmonizacji ustawodawstwa dotyczącego działalności usługowej, na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw EOG - Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Przepisy dyrektywy o usługach zwiększają pewność prawną oraz przyczyniają się do poprawy środowiska instytucjonalno – prawnego funkcjonowania usługodawców i usługobiorców na rynku wewnętrznym UE, w szczególności poprzez wprowadzenie regulacji dotyczących swobody świadczenia usług (art. 16 dyrektywy o usługach) oraz pojedynczych punktów kontaktowych.

Realizację celów dyrektywy zapewniają w szczególności następujące rozwiązania:

1) uproszczenie procedur administracyjnych dotyczących podejmowania i wykonywania działalności usługowej, w szczególności przez:

a) wprowadzenie jako zasady zakazu wymagania przez organy administracji dokumentów w formie oryginałów, poświadczonych kopii lub poświadczonego tłumaczenia (art. 5 dyrektywy o usługach),

b) utworzenie pojedynczych punktów kontaktowych, posiadających funkcje ewidencyjne i informacyjne (art. 6 i 7 dyrektywy o usługach),

c) elektroniczną procedurę dotyczącą podejmowania i wykonywania działalności usługowej oraz wprowadzenia możliwości dopełnienia wszelkich formalności z nimi związanych poprzez pojedyncze punkty kontaktowe (art. 8 dyrektywy o usługach),

d) zakaz powielania wymogów (art. 5, art. 10 ust. 3, art. 23 dyrektywy o usługach),

e) określenie warunków reglamentacji m.in. zasada wykonywania działalności przez czas nieograniczony (art. 11 dyrektywy o usługach),

f) uproszczenia proceduralne w zakresie reglamentacji m.in. instytucja dorozumianej zgody, obowiązek potwierdzenia przyjęcia wniosku przez organ administracji publicznej, jednokrotne przedłużenie terminu rozpatrzenia wniosku (art. 13 dyrektywy o usługach);

2) likwidacja lub złagodzenie barier w podejmowaniu lub prowadzeniu działalności usługowej:

a) likwidacja wymogów zakazanych wymienionych w art. 14 dyrektywy o usługach m.in. obowiązku wstępnej rejestracji, wymogu przeprowadzenia testu ekonomicznego, wymogów związanych z przynależnością państwową usługodawcy lub jego personelu,

b) ocena wymogów wymienionych w art. 15 pod kątem ich niedyskryminacji, konieczności i proporcjonalności oraz ich likwidacja, złagodzenie lub utrzymanie w zależności od wyników dokonanej oceny, dotyczy m.in. wymogu określonej formy prawnej, określonych

minimalnych lub maksymalnych taryf, do których ustawodawca musi się stosować, zakazu posiadania więcej niż jednego przedsiębiorstwa na terenie kraju;

3) regulacja swobody świadczenia usług, w szczególności co do zasady wprowadzenie zakazu wymogu rejestracji na terytorium państwa przyjmującego oraz zakazu reglamentacji (art. 16 dyrektywy o usługach);

4) przepisy gwarantujące prawa usługobiorców oraz zapewniające wysoką jakość usług:

a) obowiązek udostępniania usługobiorcom informacji, o których mowa w art. 21 dyrektywy o usługach,

b) katalog obowiązków informacyjnych przedstawianych przez usługodawcę usługobiorcy (art. 22 dyrektywy o usługach),

c) obowiązek zniesienia całkowitego zakazu przedstawiania informacji handlowych przez usługodawcę (art. 24 dyrektywy o usługach),

d) określenie zasad ograniczania łącznego wykonywania działalności różnego rodzaju lub uczestniczenia w wykonywaniu działalności (art. 25 dyrektywy o usługach);

5) przepisy dotyczące współpracy administracyjnej, która ma zapewnić skuteczny nadzór nad usługodawcami i przyczynić się do eliminacji zjawiska powielania kontroli, w szczególności przez:

a) wymianę informacji dotyczących działalności usługowej,

b) realizację wniosków o przeprowadzenie kontroli;

6) zobowiązanie do sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 39, w zakresie:

a) systemów zezwoleń (art. 9 dyrektywy o usługach),

b) wymogów podlegających ocenie (art. 15 dyrektywy o usługach),

c) działalności wielodyscyplinarnej (art. 25 dyrektywy o usługach),

d) wymogów krajowych stosowanych zgodnie z art. 16 ust. 3 i przekazania go państwom członkowskim i KE.

Wdrożenie rozwiązań dyrektywy o usługach do krajowego porządku prawnego wymaga podjęcia działań zarówno o charakterze legislacyjnym jak i pozalegisłacyjnym. W odniesieniu do działań legislacyjnych, w dniu 4 marca 2008 r. KERM przyjął Założenia ustawy transponującej przepisy dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym UE, które m.in. określają zakres transpozycji poprzez wyszczególnienie artykułów dyrektywy wymagających transpozycji w akcie prawnym o charakterze horyzontalnym.

Transpozycja dyrektywy o usługach implikuje wprowadzenie do polskiego systemu prawnego nowych regulacji, które ułatwiają podejmowanie i wykonywanie działalności usługowej zarówno przez podmioty z innych państw członkowskich UE oraz państw EOG, ale też podmiotów krajowych. W odniesieniu do ułatwień mających na celu likwidację barier na rynku wewnętrznym UE znaczenie mają przepisy dotyczące uwzględniania spełnionych wymogów zgodnie z przepisami jednego z państw przez organy właściwe państwa, na terytorium którego podejmuje działalność usługową (co do zasady uznawanie dokumentów potwierdzających spełnienie warunków podejmowania i wykonywania działalności usługowej określonych przepisami prawa, w tym gwarancji i ubezpieczeń oraz generalny zakaz wymogu przedłożenia dokumentów w formie oryginałów, poświadczonych kopii lub poświadczonych tłumaczeń); a także przepisy gwarantujące swobodę świadczenia usług transgranicznych oraz regulacje ułatwiające dopełnienie procedur administracyjnych związanych z podejmowaniem i wykonywaniem działalności usługowej, w szczególności powołujące pojedyncze punkty kontaktowe, które umożliwią dokonanie wszystkich niezbędnych procedur przez jeden punkt kontaktowy, a także zwiększą dostępność informacji na temat wymogów, które trzeba spełnić, aby taką działalność wykonywać. Należy jednak podkreślić, że beneficjentami ww. rozwiązań będą również podmioty krajowe, ponieważ postanowienia dyrektywy nie wprowadzają rozróżnienia na usługodawców krajowych i zagranicznych.

Przedmiotowy projekt stanowi transpozycję przepisów dyrektywy do polskiego porządku prawnego. Zawiera on propozycje przepisów, które będą regulowały świadczenie usług oraz zasady współpracy pomiędzy właściwymi organami z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw EOG.

Z uwagi na fakt, iż postanowienia dyrektywy odnoszą się również do swobody przedsiębiorczości, konieczne jest także wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, jak również do innych ustaw regulujących podejmowanie i wykonywanie poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej.

W związku z powyższym regulacja projektu ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o swobodzie działalności gospodarczej będą aktami prawa komplementarnymi względem siebie. Zakres podmiotowy regulacji projektu ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie obejmować podmioty, które nie prowadzą działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie

działalności gospodarczej w szczególności podmioty świadczące usługi transgraniczne. Natomiast zakres przedmiotowy projektowanej regulacji będzie węższy niż zakres przedmiotowy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Jest on określony przez definicję usługi, zgodną z postanowieniami TWE, która obejmuje świadczenie wykonywane na własny rachunek, zwykle za wynagrodzeniem, w szczególności świadczenie usług budowlanych, handlowych oraz świadczenie usług w ramach wykonywanego zawodu regulowanego.

WYKAZANIE RÓŻNIC MIĘDZY DOTYCHCZASOWYM A PROPONOWANYM STANEM PRAWNYM

A. STOSUNEK PROJEKTOWANEJ REGULACJI DO USTAWY O SWOBODZIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W obecnym stanie prawnym podstawowym aktem prawnym regulującym podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zadania organów administracji publicznej w tym zakresie jest ustawa o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 2 ustawy „działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły”. Natomiast zgodnie z art. 4 pkt 1 dyrektywy (odnoszącym się zarówno do swobody przedsiębiorczości jak i swobody świadczenia usług) usługą jest wszelka działalność gospodarcza prowadzona na własny rachunek, wykonywana zwykle za wynagrodzeniem, zgodnie z art. 50 TWE.

Wykładnia art. 50 TWE jak również art. 4 pkt 1 dyrektywy o usługach pokazuje, iż rodzaje wskazanych w tych przepisach usług pokrywają się pod względem przedmiotowym z rodzajami działalności gospodarczej określonymi w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Pomimo tożsamego zakresu przedmiotowego obu wskazanych pojęć oraz funkcjonowania jednego z nich w obrocie prawnym, implementacja przepisów dyrektywy w zakresie swobodnego przepływu usług nie mogła być dokonana jedynie w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej odnoszącej się do swobody przedsiębiorczości, z uwagi na pewne różnice zachodzące pomiędzy tymi dwoma swobodami, jak również konieczność ich rozróżniania w praktyce. W szczególności ustawa o swobodzie działalności gospodarczej

nie obejmuje swoim zakresem podmiotów, które nie świadczą usług w celu zarobkowym, dla zysku.

Należy podkreślić, że w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (TSWE) odpłatność jest koniecznym elementem pozwalającym uznać dane świadczenie za usługę (patrz sprawa 263/86, Belgia v. Humble, Zb. Orz. 1988 oraz sprawa 16/93 Tolsma v. Inspecteur der Omzetbelasting, Zb. Orz. 1994) jednak obejmuje ona również działalność, która nie jest prowadzona dla zysku. Przykładem świadczenia usług, które nie jest wykonywane dla zysku może być np. działalność organizacji pożytku publicznego, za którą otrzymują one wynagrodzenie np. sprzedaż produkowanych w ramach terapii zajęciowej zabawek, z której wynagrodzenie przeznaczone zostaje na zaspokojenie potrzeb podopiecznych tych organizacji.

Natomiast przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, niewątpliwie wskazują na charakter zarobkowy wykonywanej działalności nie dopuszczając w tej kwestii żadnych wyjątków (tak jak czyni to dyrektywa).

W projektowanej regulacji – ustawie o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przyjęto, że przepisy dotyczące świadczenia usług, będą miały charakter ogólnych zasad oraz będą zawierały przepisy regulujące współpracę pomiędzy właściwymi organami krajowymi i właściwymi organami.

Jednocześnie ze względów systemowych niektóre z regulacji dyrektywy o usługach zostały zamieszczone w nowelizowanej ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Wprowadzane zostały w tej ustawie regulacje dyrektywy, które są ściśle związane z działalnością gospodarczą i mają związek z procedurami szeroko rozumianej reglamentacji – obowiązkiem zezwolenia, wpisu do rejestru, licencji itp. Regulacje zawarte w nowelizowanej ustawie o swobodzie działalności gospodarczej są zgodne z artykułami rozdziału III dyrektywy o usługach. Dotyczy to w szczególności instytucji stanowiących ułatwienia w podejmowaniu działalności, w tym zasad ogólnych dotyczących różnych form reglamentacji, które mają charakter uproszczeń proceduralnych (np. dorozumiana zgoda) i instytucji zwiększających pewność obrotu prawnego (np. potwierdzenie wniosku). Przepisy regulujące działanie pojedynczego punktu kontaktowego zostały umieszczone w nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z uwagi na ich związek z przepisami regulującymi funkcjonowanie Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz ich ścisły związek z podejmowaniem działalności gospodarczej.

Jednak, by zapewnić pełną transpozycję przepisów dyrektywy do polskiego porządku prawnego, część przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, stanowiących transpozycję regulacji dyrektywy o usługach, na zasadzie odesłania bezpośredniego wprowadzonego do przepisów projektu ustawy o świadczeniu usług, będzie miała zastosowanie do świadczenia usług.

Podobnie by zapewnić pełną komplementarność ustaw wprowadzono odesłanie w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, na mocy którego przepisy ustawy o świadczeniu usług będą miały zastosowanie do działalności gospodarczej o charakterze usługowym, tj. w szczególności działalności budowlanej oraz świadczenia usług w ramach wykonywania zawodów regulowanych.

B. OPIS PROJEKTOWANYCH PRZEPISÓW

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1 określa zakres regulacji projektu ustawy. Projekt reguluje zasady świadczenia usług na terytorium RP oraz zasady współpracy właściwych organów z państw członkowskich Unii Europejskiej i z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Art. 2 wprowadza definicje:

1) usługi, zgodnie z którą usługą jest świadczenie wykonywane na własny rachunek, zwykle za wynagrodzeniem, w szczególności usługi budowlane, handlowe oraz świadczone w ramach wykonywanego zawodu regulowanego. Definicja usługi stanowi transpozycję art. 4 pkt 1 dyrektywy o usługach i odzwierciedla orzecznictwo TSWE dotyczące swobody świadczenia usług oraz swobody przedsiębiorczości;

2) usługodawcy, zgodnie z którą obejmuje ona:

- a) osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, z innego państwa członkowskiego, nieprowadzącą działalności gospodarczej, która czasowo oferuje lub świadczy usługę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) przedsiębiorcę z innego państwa członkowskiego, który wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi w tym państwie przepisami, a na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czasowo oferuje lub świadczy usługę,

c) osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która posiada siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nieprowadzącą działalności gospodarczej, oferującą lub świadczącą usługę.

Definicja wskazuje zakres podmiotowy projektowanej regulacji, przez wskazanie wszystkich podmiotów, będących usługodawcami w rozumieniu art. 4 pkt 2 dyrektywy o usługach tj. podmioty korzystające zarówno ze swobody świadczenia usług, jak też podmioty korzystające ze swobody przedsiębiorczości, z wyłączeniem przedsiębiorców w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, którzy prowadzą działalność gospodarczą;

3) usługobiorcy, przez którego należy rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej z państwa członkowskiego, korzystającą lub zamierzającą skorzystać z usługi świadczonej przez usługodawcę. Definicja stanowi transpozycję art. 4 pkt 2 dyrektywy o usługach;

4) państwa członkowskiego, przez co należy rozumieć państwa należące do Unii Europejskiej, albo Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz państwa, które zawarły ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług;

5) właściwego organu, przez którego należy rozumieć organ właściwy w sprawie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności usługowej organ administracji publicznej, samorządu zawodowego oraz inne organy władzy publicznej, którym takie zadanie zostało powierzone na podstawie przepisów prawa; definicja stanowi transpozycję art. 4 pkt 9 dyrektywy o usługach zgodnie, z którym „właściwy organ” oznacza każdą instytucję lub organ, które w państwie członkowskim pełnią rolę nadzorczą lub regulacyjną w odniesieniu do działalności usługowej, w tym w szczególności organy administracyjne, łącznie z sądami występującymi w charakterze organów administracyjnych, zrzeszenia zawodowe oraz stowarzyszenia lub inne organizacje zawodowe, które w ramach przyznanej im autonomii prawnej wspólnie regulują podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej. Wprowadzenie definicji właściwego organu, w szczególności konieczne jest, by zapewnić, że system współpracy administracyjnej, o którym mowa w rozdziale VI dyrektywy o usługach oraz system pojedynczych punktów kontaktowych, o których mowa w rozdziale II dyrektywy o usługach, obejmują organy wymienione w art. 4 pkt 9, pełniące

funkcje regulacyjne lub nadzorcze, należą do nich również zrzeszenia i stowarzyszenia zawodowe oraz sądy, w zakresie w jakim pełnią funkcje administracyjne;

6) zawodu regulowanego – co oznacza zawód regulowany w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394);

7) nadrzędnego interesu publicznego – zgodnie z definicją jest to wartość podlegająca ochronie, w szczególności porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, utrzymanie równowagi finansowej systemu zabezpieczenia społecznego, ochrona konsumentów, usługobiorców i pracowników, uczciwość w transakcjach handlowych, zwalczanie nadużyć, ochrona środowiska naturalnego i miejskiego, zdrowie zwierząt, własność intelektualna, cele polityki kulturalnej i społecznej, ochrona narodowego dziedzictwa historycznego i artystycznego.

Zaproponowane w art. 2 w ust. 1 pkt 7 określenie nadrzędnego interesu publicznego jest zgodne z art. 4 pkt 8 dyrektywy o usługach i zawiera przykładowe wartości podlegające ochronie, np. porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, cele polityki społecznej, ochronę usługobiorców, cele polityki kulturalnej w tym m.in. zabezpieczenie swobody wyrażania poglądów, czy też potrzebę zapewnienia edukacji na wysokim poziomie.

Poza tym wypracowanie jednolitego znaczenia interesu publicznego nie byłoby pożądane z punktu widzenia tego, jaką rolę pełnią w prawie klauzule generalne.

Pomimo to posłużenie się w określonym akcie prawnym pojęciem o tak nieprecyzyjnej treści jest działaniem koniecznym, gdyż zmierza do osiągnięcia pewnych celów pragmatycznych. Nie sposób bowiem przewidzieć wszystkich okoliczności konkretnej sytuacji w ulegającej ciągłym zmianom rzeczywistości. Ustawodawca wyposażając pojęcia zawarte w tekstach prawnych w pewną dozę ogólności doprowadza do sytuacji, w której organ orzekający dysponuje większą swobodą w procesie decyzyjnym (co nie oznacza jednak pełnej swobody), a ta niedookreśloność pozwala na uelastycznienie procesu stosowania prawa, poprzez konieczność każdorazowego przeanalizowania indywidualnego przypadku.

Art. 2 ust. 2 wprowadza normę wskazującą na zakres zastosowania przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej do ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Do świadczenia usług przez usługodawców w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy art. 6 ust. 3,

art. 9a, art. 9b, art. 11 i art. 75a oraz przepisy rozdziału 2a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 3 ust. 1 zawiera katalog aktów prawnych oraz wskazuje przypadki rodzajów świadczenia usług, do których nie będzie miała zastosowania ustawa o świadczeniu usług na terytorium RP. Zakres niektórych z nich zawiera wyłączenia całościowe, jak np. wyłączenie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych lub ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia. Katalog z art. 3 ust. 1 zawiera również akty prawne, do których ustawa o świadczeniu usług na terytorium RP będzie miała zastosowanie tylko w określonym zakresie, np.: w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawa o świadczeniu usług na terytorium RP będzie miała zastosowanie do świadczenia usług w ramach wykonywanej działalności gospodarczej oraz usług świadczonych osobom potrzebującym przez wyłonione przez jednostki samorządu terytorialnego, w drodze zamówień publicznych, podmioty niepubliczne. Podobnie w ustawie z dnia 31 marca 2004 r. o przewozie koleją towarów niebezpiecznych, ustawa o świadczeniu usług na terytorium RP będzie miała zastosowanie do prowadzenia kursów początkowych i doskonalących dla doradców do spraw bezpieczeństwa przewozu koleją towarów niebezpiecznych;

Art. 3 ust. 2 wskazuje, że przepisów ustawy nie stosuje się również do usług regulowanych przepisami podatkowymi, przepisami celnymi oraz przepisami określającymi zasady przywozu i wywozu towarów do lub z Unii Europejskiej w zakresie realizowanym przez organy celne, w szczególności związanymi z realizacją polityki rolnej i handlowej.

Art. 3 ust. 3 wyłącza z zastosowania ustawy o świadczeniu usług na terytorium RP usługi finansowe świadczone przez podmioty wykonujące działalność na rynku finansowym na podstawie przepisów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz usługi finansowe takie jak usługi z zakresu działalności kredytowej, doradztwa inwestycyjnego, obsługi papierów wartościowych oraz innych usług finansowych, o których mowa w załączniku nr I do dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe.

Art. 3 ust. 4 wskazuje również na wyłączenie z zakresu stosowania ustawy przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Wszystkie wyłączenia zawarte w art. 3 ustawy o świadczeniu usług są zgodne z katalogiem wyłączeń zawartym w dyrektywie o usługach (art. 2 i 17).

Art. 4 stwarza możliwość usługodawcy czasowego świadczenia usług na terytorium RP bez konieczności wpisu do rejestru przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej. Usługodawca ten z innego państwa członkowskiego usługi spełnił już warunki rejestracji w państwie swojego pochodzenia.

Czasowe świadczenie usług może wiązać się z obowiązkiem uzyskania certyfikatu, koncesji, licencji, zezwolenia, zgody, wpisu do rejestru działalności regulowanej lub innego właściwego rejestru. Ograniczenia w tym zakresie są regulowane przepisami odrębnych ustaw.

Art. 5 wprowadza normę prawną mocą, której jest uniemożliwienie nakładania na usługobiorcę wymogów, które ograniczają korzystanie z usług świadczonych przez usługodawcę. Dotyczy to m. in. obowiązku uzyskania zezwolenia na korzystanie z usługi czy ograniczeń wprowadzających dyskryminację w zakresie przyznawania pomocy finansowej.

Dodatkowo ust. 2 tego przepisu wprowadza zakaz dyskryminowania przez państwa członkowskie usługobiorcy, m.in. ze względu na miejsce pochodzenia (siedziby) lub zamieszkania.

Rozdział 2

Zasady świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 6 określa sposób świadczenia usług przez usługodawców. Norma wyrażona w art. 6 ust. 1 stwarza możliwość świadczenia usług różnego rodzaju samodzielnie lub łącznie z innymi usługodawcami. Wyjątek od sposobu świadczenia usługi wyrażonej w art. 6 ust 1 może nastąpić tylko wyłącznie w celu zapewnienia niezależności i bezstronności wykonywania zawodu regulowanego jak również zagwarantowania zgodności z uregulowaniami dotyczącymi etyki zawodowej i postępowania zawodowego oraz zagwarantowania niezależności i bezstronności świadczenia usług w zakresie certyfikacji, akredytacji, nadzoru technicznego, badań lub prób.

Zaproponowane przepisy ust. 1 i 2 nie wyłączają stosowania przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.). Oznacza to, że możliwość świadczenia usługi różnego rodzaju samodzielnie lub łącznie z innymi usługodawcami może być ograniczona w celu przeciwdziałania praktykom redukującym konkurencję oraz praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów, a także antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców i ich związków, jeżeli te praktyki lub koncentracje wywołują lub mogą wywoływać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 7 wprowadza obowiązki informacyjne usługodawcy w zakresie oferowanej usługi lub o spółkach, w których on uczestniczy w przypadku gdy z wnioskiem zwróci się usługobiorca zamierzający skorzystać z oferowanej usług.

Art. 8 zawiera uprawnienie usługodawcy wykonującego zawód regulowany do rozpowszechniania informacji mających na celu promowanie bezpośrednio lub pośrednio towarów, usług lub wizerunku usługodawcy oraz określa przypadki, w których mogą być wprowadzone ograniczenia. Ograniczenie to jest dopuszczalne tylko w przypadku gdy nie prowadzi do dyskryminacji i jest proporcjonalne i uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Art. 9 nakłada na usługodawcę obowiązek zapewnienia, aby warunki dostępu do usługi, nie dyskryminowały usługobiorcy, ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania; Przedmiotowy przepis implementuje art. 20 dyrektywy o usługach.

Art. 10 określa katalog informacji, które musi podać usługodawca przed zawarciem umowy w formie pisemnej, a w przypadku braku umowy w formie pisemnej przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Informacje, które usługodawca jest zobowiązany podać usługobiorcy to m.in. firma oraz wskazanie adresu siedziby, główne cechy usługi, cena usługi, jeżeli została ustalona. Ust. 2 art. 10 określa dodatkowe informacje, które podaje usługodawca w przypadku gdy z wnioskiem zwróci się usługobiorca. Do informacji tych możemy zaliczyć sposób kalkulacji ceny za usługę, kodeksy dobrych praktyk, którym usługodawca podlega czy regulacje prawne dotyczące wykonywanego zawodu. Zarówno informacje obligatoryjne jak i fakultatywne określone w przepisach art. 10 usługodawca jest zobowiązany udostępnić w sposób zapewniający zapoznanie się przez usługobiorcę z tymi informacjami, m.in. w miejscu, w którym świadczona jest usługa, w miejscu zawarcia umowy; na swojej stronie internetowej, w dokumentach informacyjnych dostarczonych usługobiorcy.

Rozdział 3

Współpraca międzynarodowa właściwych organów w zakresie świadczenia usług

Art. 11 wskazuje ministra właściwego do spraw gospodarki jako organ, który monitoruje i koordynuje współpracę między organami właściwym w zakresie współpracy międzynarodowej. Współpraca ta odbywa się przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych udostępnianych przez Komisję Europejską. System, który jest używany do współpracy międzynarodowej to system wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI).

Art. 12 projektu ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązuje właściwe organy krajowe do współpracy z właściwymi organami państw członkowskich oraz Komisją Europejską. Współpraca ta powinna polegać m.in. na wymianie informacji o usługodawcach i świadczonych przez nich usługach oraz przeprowadzaniu kontroli działalności usługodawców.

Art. 13 określa sytuację, w której na wniosek właściwego organu z państwa członkowskiego właściwy organ przeprowadza kontrole na terytorium RP na zasadach określonych w przepisami rozdziału V ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz przepisami ustaw odrębnych. W tym przypadku właściwy organ informuje wnioskującego o przeprowadzeniu tej kontroli oraz ministra o ewentualnych przeszkodach w realizacji tego wniosku. Właściwy organ informuje także wnioskującego o wynikach przeprowadzonej kontroli oraz o działaniach podjętych wobec usługodawcy.

Art. 14 wprowadza normę prawną zgodnie z którą na wniosek właściwego organu z innego państwa członkowskiego przekazuje się informacje dotyczące postępowań karnych, dyscyplinarnych, administracyjnych oraz dotyczących niewypłacalności lub upadłości usługodawcy.

Art. 15 stanowi procedurę wymiany informacji i wniosków o podjęcie środków mających na celu usunięcie zagrożenia dla bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska naturalnego oraz procedurę w tym zakresie. Niniejsza procedura ma zastosowanie w sytuacji gdy działalność usługodawcy stanowi poważne zagrożenie „dla bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska naturalnego”. Ust. 1 – 3 określają warunki postępowania właściwych organów w celu usunięcia ww. zagrożenia w trybie normalnym (nie krótszym niż 15 dni od zawiadomienia Komisji Europejskiej, adresata wniosku i ministra). Ust. 4 – 5 art. 15 stanowią o możliwości podjęcia w trybie pilnym przez

właściwy organ czynności w celu usunięcia zagrożenia z pominięciem procedury zawartej w ust. 1 – 3.

Art. 16 określa procedurę działania właściwego organu w przypadku otrzymania wniosku o podjęcie środków mających na celu usunięcie zagrożenia dla bezpieczeństwa życia, zdrowia, mienia lub środowiska od właściwego organu z państw członkowskich UE i z państw EOG.

Art. 17 ustanawia procedurę stosowaną w przypadku uzyskania przez organ administracji informacji odnoszących się do działalności usługodawcy, które mogą spowodować istotną szkodę dla zdrowia, bezpieczeństwa osób lub środowiska naturalnego na terytorium RP lub państw członkowskich UE i państw EOG; informacji wniosków i zawiadomień, o których mowa w rozdziale o współpracy międzynarodowej i wskazując na elektroniczną formę przekazywania tych danych. Przepis ust. 1 wprowadza zakaz dalszego wykorzystywania informacji pozyskiwanych w ramach procedury międzynarodowej.

Art. 19 zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres współpracy międzynarodowej w odniesieniu do świadczenia usług, ze szczególnym uwzględnieniem zadań organów wykonujących tę współpracę oraz określeniem systemów teleinformatycznych wykorzystywanych do jej realizacji.

Rozdział 4

Przepisy karne

Art. 20 wprowadza sankcję karną w przypadku niepodania usługodawcy informacji wymaganych przepisami projektowanej ustawy o świadczeniu usług na terytorium RP, natomiast art. 21 wskazuje procedurę jaka będzie stosowana w sprawach określonych w art. 20.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 22 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 i Nr 166, poz. 1317). Wprowadzane zmiany podyktowane są koniecznością wdrożenia do krajowego porządku prawnego art. 25 dyrektywy o usługach dotyczącego działalności mulidyscyplinarnej. W konsekwencji czego

konieczna była zmiana art. 4a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. w zakresie możliwości tworzenia spółek multidyscyplinarnych z udziałem przedstawicieli innych zawodów prawniczych oprócz adwokata i radcy prawnego.

Art. 23 wprowadza zmiany art. 8 ust 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.). Zmiany dotyczą tworzenia spółek multidyscyplinarnych z innymi zawodami regulowanymi.

Art. 24 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).

Projektowana zmiana polega na wyłączeniu możliwości stosowania instytucji dorozumianej zgody wprowadzonej do projektowanej nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Regulacja ta zostaje wyłączona w odniesieniu do zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wyłączenie tej regulacji z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej podyktowane jest nadrzędnym interesem publicznym, którym w tym przypadku jest zdrowie i bezpieczeństwo publiczne. Wprowadzone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ograniczenia w zakresie obrotu napojami alkoholowymi mają na celu ograniczenie dostępności alkoholu, stanowiące jedno z najbardziej efektywnych narzędzi redukcji szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych jego spożyciem.

Art. 25 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673, z późn. zm.).

Zmiana w art. 51a polega na rozszerzeniu kręgu podmiotów mogących prowadzić działalność w zakresie przechowywania dokumentacji osobowej i płacowej na wszystkie osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Dotychczasowe ograniczenie działalności gospodarczej w tym zakresie wyłącznie do podmiotów prowadzących działalność w formie spółki kapitałowej okazało się bezzasadne z powodu obniżenia z dniem 8 stycznia 2009 r. minimalnego kapitału zakładowego w spółkach kapitałowych. Obecna wysokość kapitału nie zapobiega nieuczciwym praktykom, co powoduje częste „porzucanie” dokumentacji przed upływem pięćdziesięcioletniego okresu przechowywania albo jej niszczeniem.

Ponadto proponuje się wprowadzenie nowej regulacji w art. 51na. Niezbędne jest bowiem wprowadzenie przepisu gwarantującego obywatelom względnie łatwy dostęp do dokumentacji potrzebnej im najczęściej w celu udokumentowania uprawnień emerytalno-rentowych. Zaproponowany przepis zapewnia byłym pracownikom dostęp do dotyczących

ich danych, bez ryzyka utrudnień, jakie wynikłyby dla nich w razie konieczności stawienia się w siedzibie przedsiębiorcy, zwłaszcza w przypadku prowadzenia działalności przechowalniczej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 26 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.) dokonując zmian art. 15 ust. 5 tej ustawy.

Dokonując zmian art. 15 ust. 5 tej ustawy wprowadza się zmiany polegające na wprowadzeniu terminu wydawania koncesji nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że wnioskodawca ubiega się o jej udzielenie na czas krótszy. Tym samym, wyłącza się stosowanie art. 75a ust. 1 projektowanej nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Ze względu na specyfikę tych działalności i nadrzędny interes publiczny poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie kopalin bądź podziemne magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów może być wykonywane wyłącznie w odniesieniu do ściśle wyznaczonych lokalizacji – przestrzeni i wyłącznie na czas oznaczony (art. 15 ust. 6).

Art. 27 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 i Nr 165, poz. 1316).

Obecnie obowiązująca ustawa o rachunkowości ogranicza swobodę po stronie usługobiorcy uniemożliwiając polskiej jednostce powierzenie prowadzenia ksiąg podmiotowi działającemu za granicą. Wprowadzone zmiany respektują zakaz dyskryminacji usługobiorcy ze względu na miejsce zamieszkania czy obywatelstwo.

Zmiany w art. 11 oraz wprowadzenie art. 11a stanowią o odejściu od koncepcji siedziby jednostki, jako podstawowego miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmując że co do zasady ma się to odbywać przy wykorzystaniu zasobów będących w dyspozycji jednostki (lokalowych, sprzętowych, ludzkich) również poprzez powierzenie ich prowadzenia podmiotom zewnętrznym w tym z innych państw członkowskich UE/EOG.

Zmiany te spowodowały konieczność ujednolicenia terminologii i dokonania nowelizacji w art. 73 ustawy o rachunkowości.

Art. 28 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.).

- 1) Nadaje się nowe brzmienie art. 42 ust. 6. W artykule tym określony jest obowiązek składania przez podmioty objęte obowiązkiem wpisu do rejestru REGON wniosków, na podstawie których dokonywany jest wpis. Przepis ten nie dotyczy przedsiębiorców, którzy składają wnioski za pośrednictwem odpowiednio ewidencji działalności gospodarczej lub sądów rejestrowych (na podstawie art. 42 ust. 7 ustawy). Do wniosków przedsiębiorców właściwy organ ewidencyjny lub rejestrowy dołącza dokument potwierdzający fakt rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, powstania podmiotu, zmiany cech objętych wpisem lub zaprzestania wykonywania działalności, bądź skreślenia z rejestru. W celu zapewnienia spójności i wiarygodności dokonywanych wpisów w rejestrze REGON, wprowadza się analogiczne rozwiązanie w przypadku pozostałych podmiotów, które objęte są obowiązkiem wpisu do rejestru REGON, a nie są przedsiębiorcami. Zgodnie z ustawą o świadczeniu usług zakłada się, że dokumenty towarzyszące wnioskowi o wpis do rejestru REGON nie będą wymagane w formie oryginalnych dokumentów, poświadczonych kopii, czy tłumaczeń przysięgłych. Informacje pochodzące z załączonej do wniosku dokumentacji pozwalają na dokonanie prawidłowego wpisu w rejestrze REGON. Ponadto stanowią gwarancję ochrony konsumentów i usługobiorców, którzy w celu potwierdzenia wiarygodności kontrahenta mogą korzystać z danych zawartych w rejestrze. Wpisy dokonywane w rejestrze REGON są pochodną istniejących faktów lub stanu prawnego i w związku z tym wymagają odpowiedniego odzwierciedlenia w dokumentach.
- 2) W art. 44 nadaje się nowe brzmienie ust. 2. W art. 44 ustawy określony jest krąg adresatów upoważnionych do bezpłatnego pozyskiwania wyciągów z rejestru podmiotów na ich pisemny wniosek w zakresie uzgodnionym, niezbędnym do wykonywania statutowych zadań tych organów. W celu wdrożenia przepisów o współpracy międzynarodowej właściwych organów w zakresie świadczenia usług (rozdz. 3 projektowanej ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej) należy rozszerzyć zakres podmiotowy organów uprawnionych, wymienionych w art. 44 ustawy o równorzędne właściwe organy państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską.

Art. 29 wprowadza zmiany w art. 27 ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (Dz. U. z 2008 r. Nr 73, poz. 443, z późn. zm.).

Wprowadzane zmiany podyktowane są koniecznością wdrożenia do krajowego porządku prawnego art. 25 dyrektywy dotyczącego działalności multidyscyplinarnej. W tym celu wprowadzono stosowne zmiany do ustawy stwarzając możliwość tworzenia takich spółek z udziałem przedstawicieli innych zawodów prawniczych.

Art. 30 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.).

Obowiązujący art. 7 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określa rodzaje działalności, na prowadzenie których wymagane jest uzyskanie przez przedsiębiorców zezwolenia od wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego wraz z miejscem wykonywania usługi. Z uwagi na nadrzędny interes publiczny (ochronę środowiska naturalnego, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt) uzasadnione jest utrzymanie zezwoleń na prowadzenie działalności objętych regulacją przedmiotowej ustawy, wydawanie ich na czas oznaczony, nie dłuższy niż 10 lat, a także ograniczenie obowiązywania do terenu konkretnej gminy. Nadrzędny interes publiczny uzasadnia również wyłączenie w odniesieniu do ww. zezwoleń instytucji dorozumianej zgody.

Art. 31 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.).

Zmiany w art. 174 ust. 6, art. 179 ust. 3 i art. 184 ust. 3 powodują rozciągnięcie na wszystkich przedsiębiorców z państw członkowskich UE/EOG możliwości prowadzenia działalności w zakresie szacowania nieruchomości na terytorium RP. Odpowiednie zmiany w tym zakresie zostały poczynione również w art. 23 ust. 2, art. 25 ust. 3, art. 174 ust. 7, art. 179 ust. 5, art. 180 ust. 3a, 4 i 7, art. 185 ust. 2 i ust. 5, art. 198 ust. 2.

Zmiany w art. 174 ust. 7 i 180 ust. 7 oraz uchylenie art. 174 ust. 8 i art. 180 ust. 8 związane są z koniecznością usunięcia z polskiego porządku prawnego zakazu łączenia przez przedsiębiorcę form prawnych prowadzenia działalności gospodarczej.

Zmiany w art. 175 ust. 4, art. 181 ust. 3 i art. 186 ust. 3 związane są z rezygnacją przez ustawodawcę z nakładania na przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie szacowania nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami posiadania odrębnego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Zmiany w art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4 i art. 186 ust. 4 związane są z koniecznością określenia zasad uznawania ubezpieczeń i gwarancji odpowiedzialności zawodowej

wydanych w stosunku do rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości w państwach członkowskich UE/EOG.

Dodanie w art. 191 ust. 3a ma na celu wprowadzenie wyjątku od zakazu wymagania przez organ przedłożenia dokumentów w formie oryginału, poświadczonej kopii lub poświadzonego tłumaczenia, ze względu na nadrzędny interes publiczny. Ponieważ ochrona konsumenta, ochrona mienia publicznego i zapewnienia uczciwości transakcji są niewątpliwie przejawem realizacji nadrzędnego interesu publicznego w kontekście nadawania uprawnień zawodowych w zakresie gospodarki nieruchomościami, wprowadzenie ww. wyjątku jest zasadne. Zmiany wynikające z treści art. 191 ust. 3a i dalszych dodanych przepisów (ust. 3b – 3e) mają na celu wprowadzenie do postępowań kwalifikacyjnych zasady dorozumianej zgody. W związku z powyższym konieczne stało się ustawowe określenie terminów rozpatrzenia wniosku o nadanie uprawnień i licencji zawodowych, zasad liczenia wspomnianego terminu, przypadków, kiedy termin ten ulega zawieszeniu lub przedłużeniu.

Dodanie w art. 193 ust. 6 ma na celu umożliwienie właściwym organom pozyskiwanie danych z centralnych rejestrów rzeczoznawców majątkowych, pośredników w obrocie nieruchomościami oraz zarządców nieruchomości. Zgodnie z proponowanym brzmieniem przepisu ww. organ uzyska dane na podstawie uzasadnionego wniosku w zakresie wskazanym w ww. wniosku.

Zmiana art. 197 ma charakter uzupełniający i ma na celu umożliwienie w ramach praktyk zawodowych, postępowań kwalifikacyjnych oraz doskonalenia zawodowego korzystania z dokumentów w formie elektronicznej.

Treść art. 48 ustawy rozstrzyga o mocy obowiązującej aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4 i art. 197 pkt 1 – 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z proponowaną treścią art. 48, rozporządzenia wydane na podstawie ww. upoważnień ustawowych zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych – nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 32 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.).

Po art. 3 dodano art. 3a, który wyłącza stosowanie instytucji dorozumianej zgody w przypadku procedury uzyskiwania zezwolenia na hodowlę lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną, uzyskiwania zezwolenia na nową technologię chowu zwierząt, jak również obowiązku uzyskiwania dokumentów urzędowych przez podmioty

zamierzające prowadzić lub prowadzące działalność w zakresie transportu zwierząt. Art. 3a wyłącza również stosowanie innych przepisów proceduralnych wprowadzanych do regulacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku z wdrożeniem dyrektywy o usługach.

Art. 10 wprowadza obowiązek uzyskania zezwolenia na hodowlę lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną, wydawanego przez właściwy organ gminy. Celem wprowadzenia wymienionej regulacji jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi i zwierząt. Wykaz ras psów uznanych za agresywne został określony w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie wykazu ras psów uznawanych za agresywne (Dz. U. Nr 77, poz. 687). Psy należące do ras agresywnych, w szczególności hodowane w niewłaściwy sposób, mogą stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt. Z tego powodu, wyłączenie zastosowania instytucji dorozumianej zgody w sprawach wydawania zezwoleń, o których mowa w art. 10 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt, jest uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Przepis art. 13 ustawy o ochronie zwierząt wprowadza obowiązek uzyskania zezwolenia marszałka województwa przez podmiot, który zamierza wprowadzić dotychczas niestosowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej technologię chowu zwierząt. Wymaganie powyższe ma na celu ochronę zwierząt utrzymywanych przez człowieka przed niehumanitarnym traktowaniem. Wydanie takiego zezwolenia wywołuje skutki prawne nie tylko dla podmiotu, który ubiegał się o jego wydanie, lecz również dla innych podmiotów, które mogą powoływać się na fakt, że określona technologia chowu zwierząt była już stosowana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Biorąc pod uwagę przedmiot wymienionych zezwoleń oraz zakres podmiotów, dla których wywołują one skutki prawne, rozstrzygnięcia te powinny spełniać wysokie standardy, tak aby ich treść nie budziła wątpliwości. Zastosowanie do ich wydawania instytucji dorozumianej zgody powinno zatem zostać wykluczone, w celu ochrony nadrzędnego interesu publicznego.

Przepis art. 24a ustawy o ochronie zwierząt dotyczy obowiązku uzyskiwania określonych dokumentów urzędowych, wydawanych przez powiatowego lekarza weterynarii (to jest zezwoleń dla przewoźników, licencji kierowców i osób obsługujących pojazdy drogowe oraz świadectw zatwierdzenia środków transportu), przez podmioty zamierzające prowadzić lub prowadzące działalność w zakresie transportu zwierząt oraz inne osoby biorące udział w transporcie zwierząt. Powyższe wymagania mają na celu zapewnienie właściwych warunków w zakresie dobrostanu transportowanych zwierząt, w tym ochronę takich zwierząt przed niehumanitarnym traktowaniem.

Nadzór nad dobrostanem zwierząt podczas transportu sprawuje, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Inspekcja Weterynaryjna. Zasady sprawowania tego nadzoru zostały ujednoczone na szczeblu Wspólnoty w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97 (Dz. Urz. UE z 5.1.2005 L 3, str. 1 oraz z 15.3.2008 L 73, str. 35). Nadzór nad transportem zwierząt opiera się w dużym stopniu na zasadzie uprzedniej kontroli spełniania przez przewoźników lub inne osoby odpowiednich wymagań. W wymienionym akcie prawnym nałożono szereg obowiązków na przewoźników oraz osoby uczestniczące w transporcie zwierząt (np. kierowcy, osoby obsługujące pojazdy drogowe, personel punktów gromadzenia zwierząt), w tym obowiązek uzyskiwania dokumentów, o których mowa w art. 24a pkt 2 lit. a, b i c ustawy o ochronie zwierząt. W celu ułatwienia wykonywania kontroli transportu zwierząt, w art. 6 ust. 1 i 5 wymienionego rozporządzenia przewidziano w szczególności, że dokumenty, o których mowa w art. 24a pkt 2 lit. a i b ustawy o ochronie zwierząt (kopie zezwoleń dla przewoźników oraz licencje kierowców i osób obsługujących pojazdy drogowe), powinny być w posiadaniu osób przewożących zwierzęta podczas transportu zwierząt oraz okazywane na żądanie organu przeprowadzającego kontrolę. Również świadectwo zatwierdzenia środka transportu powinno być udostępniane na żądanie właściwych władz kraju, do którego przewożone są zwierzęta (art. 6 ust. 8 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005).

Zastosowanie instytucji dorozumianej zgody w sprawach, o których mowa w art. 24a ustawy o ochronie zwierząt naruszyłoby system nadzoru nad wykonywaniem transportu zwierząt na terytorium Unii Europejskiej, określony w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005, utrudniłoby sprawowanie tego nadzoru oraz zmniejszyłoby dobrostan zwierząt podczas transportu. W związku z powyższym uznano, że zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zwierząt podczas transportu stanowi nadrzędny interes publiczny, w rozumieniu art. 13 ust. 4 zd. 2 dyrektywy o usługach, który uzasadnia wyłączenie instytucji dorozumianej zgody w postępowaniach w sprawie wydawania dokumentów, o których mowa w art. 24a ustawy o ochronie zwierząt.

Art. 33 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221, z późn. zm.).

W art. 17 po ust. 1 dodaje się ust. 1a, który wprowadza wymóg dołączania do wniosku o udzielenie koncesji na działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia dokumentów w formie oryginałów, poświadczonej kopii lub poświadczzonego tłumaczenia. Jest to uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, gdyż brak dokumentów w formie

wskazanej w przepisie może stanowić zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego. Wykonywanie usług ochrony osób i mienia związane jest z dodatkowymi uprawnieniami dla przedsiębiorców i ich pracowników, związanymi ze stosowaniem środków przymusu bezpośredniego, broni i amunicji, w tym broni na okaziciela (świadczenie broni). Koncesjonowane usługi ochrony realizowane w formie zabezpieczenia technicznego dotyczą wyłącznie obszarów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do obowiązkowej ochrony z uwagi na ich znaczenie dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa. Obie formy realizacji usług, tj. bezpośrednia ochrona fizyczna oraz zabezpieczenie techniczne są ze sobą powiązane i stanowią zabezpieczenie porządku, bezpieczeństwa i zdrowia publicznego.

Art. 34 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. Nr 122, poz. 1321, z późn. zm.).

W art. 9 po ust. 1 dodano ust. 1a, który wprowadza obowiązek uzyskiwania przez usługodawcę czasowo świadczącego usługi na terytorium RP uprawnień w zakresie naprawiania lub modernizowania urządzeń technicznych oraz materiałów i elementów stosowanych do ich modernizowania lub naprawy.

System uzyskiwania uprawnień do naprawiania lub modernizowania urządzeń technicznych materiałów i elementów stosowanych do ich modernizowania lub naprawy ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania urządzeń technicznych jako części obszaru bezpieczeństwa publicznego. Dlatego też, tego typu działalność powinna być wykonywana przez podmioty posiadające odpowiednie kompetencje i potwierdzone przez niezależny organ dozoru technicznego upoważniony przez organy administracji państwowej. Brak dozoru nad uzyskiwanymi uprawnieniami może doprowadzić do sytuacji, gdy działalność związaną z naprawianiem i modernizowaniem urządzeń będą podejmować osoby bez odpowiedniej wiedzy, umiejętności niestosujące uznanych technologii i odpowiedniego sprzętu. Tym samym, zmiana w ustawie o dozorcze technicznym jest uzasadniona nadrzędnym interesem publicznym.

Art. 35 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 49, poz. 509, z późn. zm.).

Zmiana w art. 5 stwarza możliwość tworzenia spółek multidyscyplinarnych z udziałem przedstawicieli innych zawodów prawniczych niż rzecznik patentowy.

Przedmiotowe zmiany wymagają również dostosowania przepisów w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilnej w przypadku utworzenia spółki multidyscyplinarnej (art. 16).

Art. 36 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858, z 2007 r. Nr 147, poz. 1033 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

W art. 18b dodano ust. 3, który wyłącza instytucję dorozumianej zgody z procedury uzyskiwania zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków. Jest to uzasadnione ze względu na ochronę środowiska naturalnego i zdrowia publicznego. W art. 18b również dodano ust. 4, który ustanawia obowiązek prowadzenia przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) elektronicznej ewidencji udzielonych zezwoleń.

Art. 37 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 67, poz. 679, z późn. zm).

Zmiana polega na wprowadzeniu w art. 12 po ust. 2 nowego ust. 2a który zawiera wymóg dołączania do wniosku o udzielenie pozwolenia na broń dokumentów w formie oryginałów, poświadczonej kopii lub poświadczonego tłumaczenia. Działalność gospodarcza obejmująca materiały wybuchowe, broń, amunicję oraz wyroby i technologie o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym jest nierozzerwalnie powiązana z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym stąd konieczność wprowadzenia do ustawy art. 12 ust. 2a stwarzającego dodatkowe zabezpieczenie dla bezpieczeństwa państwa.

Ponadto umowy międzynarodowe, a także dyrektywy UE nakazują objęcie tych rodzajów działalności ścisłą kontrolą państwa, na terenie którego są wykonywane.

Art. 38 wprowadza zmiany w ustawie z dnia z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 12, poz. 110, z późn. zm.).

1) Po art. 3 zostaje dodany art. 3a, który wprowadza obowiązek złożenia ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia czasowego świadczenia usług detektywistycznych na terytorium RP, jak również obowiązek

zawiadomienia o zakończeniu świadczenia usług detektywistycznych przez usługodawcę świadczącego tymczasowo usługi detektywistyczne na terytorium RP.

Przedsiębiorcy wykonujący usługi detektywistyczne współuczestniczą w realizacji funkcji państwa, jaką jest zbieranie informacji w sprawie, w której toczy się postępowanie karne, postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe lub wykroczenia skarbowe albo inne, jeżeli w toku postępowania można zastosować przepisy prawa karnego. Przedsiębiorcy ci uczestniczą także w poszukiwaniu osób zaginionych, w tym dzieci, poszukiwaniu mienia – tym samym działają na styku działalności zastrzeżonej wyłącznie dla organów państwowych. Ich działalność w wielu przypadkach pozostaje w związku ze zdrowiem lub życiem osoby, np. poszukiwanej. Tym samym wykonywanie działalności detektywistycznej może stanowić naruszenie porządku publicznego oraz zdrowia. Należy przy tym wskazać, że wprawdzie w Rzeczypospolitej Polskiej wykonywanie czynności detektywistycznych nie uprawnia do posiadania broni, to takie uprawnienia mogą posiadać detektywi z innych krajów wskazanych w art. 5 ust. 1 projektowanej ustawy.

2) Ponadto wprowadza się art. 16a określający wymogi jakie powinno zawierać zgłoszenie o zamiarze wykonywania usług detektywistycznych na terytorium RP przez usługodawcę z innego państwa członkowskiego.

Art. 39 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 969, z późn. zm.).

1) Projektowany przepis art. 160 ust. 1a wyłącza zastosowanie ustawy o świadczeniu usług na terytorium RP w dziedzinie transportu lotniczego. Zgodnie z opinią Komisji Europejskiej wyłączenie to nie powinno być interpretowane zbyt szeroko i nie może obejmować krajowych przepisów prawnych dotyczących usług, które same w sobie nie stanowią usług transportowych sensu stricto, a do takich usług należy zaliczyć usługi w zakresie szkolenia lotniczego oraz działalności polegającej na świadczeniu usług lotniczych innych niż przewóz lotniczy. W tym ostatnim przypadku chodzi o działalność, która mieści się w treści przepisu art. 160 ust. 3 pkt 1 ustawy – Prawo lotnicze, dotyczącego certyfikacji wykonywania działalności gospodarczej przy użyciu statków powietrznych. Jego zakres przedmiotowy obejmuje zarówno usługi w ramach komercyjnego przewozu lotniczego (wyłączonego z dyrektywy ze względu na harmonizację tego obszaru), jak i świadczenie usług lotniczych innych niż przewóz lotniczy, przez które rozumie się następujące rodzaje usług określanych jako prace lotnicze: wykonywanie prac

agrolotniczych – m.in. opryski pól, zrzucanie szczepionek, wykonywanie zdjęć lotniczych (fotogrametria), gaszenie pożarów itp.

Należy podkreślić, że proces certyfikacji ośrodków szkolenia lotniczego oraz usług lotniczych innych niż przewóz lotniczy został częściowo zharmonizowany rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylającym dyrektywę Rady 91/670/EWG, rozporządzenie (WE) nr 1592/2002 i dyrektywę 2004/36/WE (Dz. Urz. UE L 79 z 19.3.2008). Rozporządzenie to w swojej zasadniczej części weszło w życie w marcu 2008 r., natomiast przepisy dotyczące certyfikacji ośrodków szkolenia lotniczego przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Lotniczego (art. 7) oraz certyfikacji działalności gospodarczej (zarobkowej) przy użyciu statków powietrznych, w tym certyfikowania prac lotniczych (art. 8 ust. 2), mają być stosowane najpóźniej do dnia 8 kwietnia 2012 r. (art. 70), zgodnie z datami ustalonymi w przepisach wykonawczych do rozporządzenia (WE) nr 216/2008. Wynika z tego, że w ciągu najbliższych 3 lat certyfikacja ośrodków szkolenia oraz prac lotniczych będzie musiała być wyłączona z zakresu dyrektywy usługowej, a co za tym idzie ustawy o świadczeniu usług. Wobec braku konkretnej daty, od której będą stosowane przepisy dotyczące certyfikacji ośrodków szkolenia lotniczego oraz prac lotniczych, proponuje się na obecnym etapie uwzględnienie obu rodzajów działalności usługowej w zakresie przedmiotowym projektu ustawy.

2) W projektowanym art. 161 ust. 1a w zakresie rozpatrywania przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego wniosku o wydanie certyfikatu ośrodka szkolenia lotniczego, jak również certyfikatu na prowadzenie prac lotniczych proponuje się wyłączenie regulacji dotyczącej instytucji dorozumianej zgody oraz zasady, zgodnie z którą koncesje, licencje, zgody, wpisy do rejestru działalności gospodarczej uprawniają do wykonywania działalności przez czas nieokreślony. Wprowadzenie instytucji dorozumianej zgody w przypadku rozpatrywania wniosku o certyfikację ośrodka lub organizacji szkolenia lotniczego oraz wniosku o certyfikat na prowadzenie prac lotniczych uniemożliwi gruntowne i kompleksowe przeprowadzenie procesu certyfikacji podmiotu. Proces ten jest bardzo złożony i składa się z kilku etapów, podczas których bada się nie tylko dokumentację podmiotu ubiegającego się o certyfikat na prowadzenie szkoleń lotniczych, ale również prowadzone są szczegółowe testy praktyczne. Biorąc pod uwagę złożoność procesu poprzedzającego uzyskanie certyfikatu na prowadzenie działalności szkoleniowej z zakresu lotnictwa cywilnego, uzasadnioną przede wszystkim bezpieczeństwem

nie można wykluczyć sytuacji, w której niemożliwym będzie rozpatrzenie wniosku i wydanie certyfikatu „jak najszybciej” z uwagi np. na konieczność powtórzenia niektórych czynności składających się na proces certyfikacji. Wprowadzenie dorozumianej zgody i stwierdzenie, że certyfikat został udzielony w przypadku nieotrzymania odpowiedzi w ustawowym terminie (w tym terminie jednokrotnie przedłużonym) spowoduje, że działalność szkoleniową mogłyby prowadzić ośrodki, które niekoniecznie spełniają wszystkie wymagania określone w przepisach prawa lotniczego, w tym w przepisach prawa międzynarodowego. W przypadku certyfikatu na prowadzenie prac lotniczych sytuacja jest analogiczna.

Art. 40 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 126, poz. 1069, z późn. zm.).

Zmiany w art. 15 ust. 4 i art. 19 umożliwiają tworzenie spółek multidyscyplinarnych z udziałem przedstawicieli innych zawodów prawniczych.

Art. 41 wprowadza zmiany w ustawie – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323).

Zmiany wprowadzane w art. 6 polegają na dodaniu ust. 6. Rozszerzenie zakresu tego przepisu spowodowane jest wprowadzeniem w ustawie o świadczeniu usług na terytorium RP możliwości czasowego wykonywania usług przez przedsiębiorców bez konieczności uzyskania certyfikatu, koncesji, licencji, zezwoleń, zgody lub wpisu do rejestru, o ile przepisy odrębnych ustaw nakładają taki obowiązek ze względu na porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne lub ochronę środowiska naturalnego. Działalność pocztowa jest działalnością regulowaną i niezależnie od sposobu jej świadczenia, czasowego bądź stałego, należy uzyskać wpis do rejestru lub uzyskać zezwolenie.

Dodany ust. 6 nakłada obowiązek na przedsiębiorców z innych państw członkowskich czasowo świadczących usługi pocztowe na terytorium RP uzyskania zezwolenia albo wpisu do rejestru.

Zmiany proponowane w art. 9 ust. 1 mają na celu uporządkowanie aparatury pojęciowej przez zastąpienie określenia „oznaczenie przedsiębiorcy” wyrażeniem „firma przedsiębiorcy” stosownie do art. 43² ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), który stanowi, że przedsiębiorca działa pod firmą. Ponadto wprowadza się pojęcie „adresu zamieszkania”, które występuje obecnie także

w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo pocztowe oraz pojęcie „głównego miejsca wykonywania działalności”. Informacje te mają szczególne znaczenie dla skuteczności kontroli operatorów prowadzonych przez UKE.

Uchylono także dotychczasowy pkt 5, jako bezprzedmiotowy w świetle proponowanej zmiany brzmienia art. 11, zgodnie z którym zezwolenia będą wydawane na czas nieoznaczony.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 11 Prawa pocztowego zezwolenie na prowadzenie, określonej w art. 6 tej ustawy, działalności pocztowej będzie wydawane na czas nieoznaczony. Ponadto w art. 12 ust. 1, w celu ujednoczenia nazewnictwa, zastąpiono określenie „uprawniony przedsiębiorca” wyrażeniem „operator”, dodano także pojęcie „firmy” i doprecyzowano wymagane dane adresowe oraz dodano wymóg wskazania adresu głównego miejsca wykonywania działalności.

Wprowadzana w art. 14 zmiana zawęży katalog przypadków kiedy konsekwencją cofnięcia zezwolenia jest zakaz ponownego jego wydania przed upływem 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna. W ten sposób 3-letni zakaz nie będzie dotyczył przedsiębiorcy, który nie rozpoczął działalności w ciągu 6 miesięcy od wydania zezwolenia lub w odniesieniu do którego ogłoszono upadłość lub otwarto likwidację.

Natomiast zmiana w art. 15 ust. 1 umożliwiająca złożenie wniosku w formie elektronicznej ma na celu zapewnienie załatwienia formalności związanych z podejmowaniem działalności gospodarczej także drogą elektroniczną. Zmiany dotyczące rozszerzenia danych adresowych firmy są konsekwencją wcześniej wprowadzonych regulacji w art. 9 i 12.

Proponowana w art. 17 zmiana usuwa niespójności definicyjne (przedsiębiorca uprawniony/operator) oraz usuwa wątpliwości interpretacyjne związane z określeniem „wykonujący działalność”.

Proponowany nowy art. 17a reguluje kwestię wykreślenia z rejestru operatorów pocztowych w sytuacjach innych niż na wniosek operatora lub w przypadku wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności (stosownie do art. 73 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej). Dotyczy to m.in. sytuacji trwałego zaprzestania prowadzenia działalności (np. z powodu zgonu przedsiębiorcy) lub uprawomocnienia się decyzji o cofnięciu zezwolenia.

Proponowane w art. 20 zmiany są konsekwencją zmian w art. 9.

Art. 42 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.).

Dodaje się art. 30 a, który wyłącza stosowanie instytucji dorozumianej zgody w kwestiach wymagań formalnych dla podejmowania i wykonywania działalności przez podmioty, nad którymi Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór, a także władczych środków administracyjnych stosowanych w przypadku niespełniania przez te podmioty wymagań dla prowadzonej działalności. Inspekcja weterynaryjna sprawuje nadzór nad:

- 1) składami celnymi, składami wolnoclowymi i magazynami znajdującymi się w wolnych obszarach celnych zatwierdzonymi do przechowywania przesyłek podlegających weterynaryjnej kontroli granicznej, które nie spełniają wymagań przywozowych oraz
- 2) przedsiębiorcami, którzy bezpośrednio zaopatrują środki transportu morskiego w komunikacji międzynarodowej w produkty do spożycia przez załogę i pasażerów niespełniające wymagań przywozowych. Zastosowanie instytucji dorozumianej zgody w sprawach, o których mowa w ustawie o weterynaryjnej kontroli granicznej, mogłoby wpłynąć negatywnie na poziom ochrony zdrowia publicznego w Rzeczypospolitej Polskiej, zagrażając w szczególności zdrowiu konsumentów.

Art. 43 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.).

Przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin reglamentują możliwość prowadzenia następującej działalności, objętej postanowieniami dyrektywy o usługach:

- 1) prowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji,
- 2) wytwarzania, magazynowania, pakowania, sortowania lub wprowadzania, lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów, które są szczególnie podatne na porażenie przez organizmy kwarantannowe,
- 3) prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin,
- 4) opracowywania ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin,
- 5) konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin,
- 6) prowadzenia szkoleń w zakresie stosowania lub konfekcjonowania i obrotu środkami ochrony roślin,
- 7) prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy.

Szczegółowa analiza zasad reglamentacji prowadzenia wymienionych wyżej form działalności wykazała niezgodności z postanowieniami wymienionej wyżej dyrektywy.

W związku z powyższym proponuje się wprowadzić następujące zmiany w dotychczasowych przepisach ustawy o ochronie roślin:

- 1) prowadzenie szkoleń w zakresie integrowanej produkcji (art. 5 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Integrowana produkcja jest dobrowolnym systemem jakości żywności. Rolnicy ubiegający się o certyfikat poświadczający stosowanie integrowanej produkcji są zobowiązani do prowadzenia uprawy roślin zgodnie z metodykami zatwierdzonymi przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, podlegają kontroli Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także muszą ukończyć szkolenie w zakresie integrowanej produkcji. Szkolenia takie prowadzone są zgodnie z programami określonymi w przepisach wykonawczych do ustawy o ochronie roślin. Mając na względzie ujednolicenie w skali kraju działań związanych z integrowaną produkcją, a także zapewnienie odpowiednio wysokiej wartości plodów rolnych uzyskiwanych w wyniku uprawy prowadzonej w oparciu o zasady integrowanej produkcji, wykonywanie szkoleń w zakresie integrowanej produkcji powinno przebiegać pod nadzorem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. W związku z powyższym zasadna jest, ze względu na ochronę interesu konsumenta, reglamentacja prowadzenia takiej działalności.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 5 ust. 7 ustawy o ochronie roślin, jednostki upoważnione do prowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji określa rozporządzenie ministra właściwego do spraw rolnictwa. Jednocześnie przepisy ustawy nie wskazują kryteriów, od których uzależnia się udzielenie upoważnienia. Jest to niezgodne z art. 10 ust. 1 dyrektywy o usługach stanowiącym, że „systemy zezwoleń opierają się na kryteriach, które wykluczają możliwość korzystania przez właściwe organy z przyznanego im uznania w sposób arbitralny”. Ponadto czas trwania procedury legislacyjnej (3 – 4 miesiące), związanej z wpisem nowej jednostki do załącznika do ww. rozporządzenia, określającego wykaz jednostek upoważnionych do prowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji, jest niezgodny z art. 13 ust. 3 dyrektywy o usługach stanowiącym, że „procedury i formalności związane z udzielaniem zezwoleń zapewniają, że wnioski zostaną rozpatrzone możliwie najszybciej, a w każdym razie w rozsądnym terminie”. Przepisy ustawy o ochronie roślin nie precyzują również procedury związanej z udzielaniem zezwolenia, co jest niezgodne z art. 13 dyrektywy o usługach, a w szczególności z ust. 1 tego artykułu, zgodnie z którym „procedury i formalności

związane z udzielaniem zezwoleń są przejrzyste i podawane do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem”.

Mając na uwadze fakt, że część jednostek upoważnionych na podstawie przepisów dotychczasowych do prowadzenia szkoleń z zakresu integrowanej produkcji jest upoważniona również do prowadzenia szkoleń z zakresu stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin, proponuje się utworzenie jednego rejestru działalności regulowanej, obejmującego podmioty prowadzące szkolenia z zakresu integrowanej produkcji, a także stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin. Prowadzenie rejestru regulować będzie art. 75 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą.

Proponowane rozwiązanie, mające na celu ograniczenie liczby rejestrów działalności regulowanej, prowadzonych przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, będzie korzystne dla przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na prowadzeniu szkoleń z zakresu ochrony roślin, a także zmniejszy obciążenia dla administracji.

Część opisanych wyżej rozwiązań zawierały przepisy dotychczasowe. Zgodnie z przepisami art. 5 ust. 7 ustawy o ochronie roślin minister właściwy do spraw rolnictwa dysponował upoważnieniem do określenia, w drodze rozporządzenia, kwalifikacji osób prowadzących szkolenia w zakresie integrowanej produkcji, programów takich szkoleń oraz zasad dokumentowania działań związanych z integrowaną produkcją.

Zgodnie z dotychczasowymi przepisami do prowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji upoważnione były m.in. jednostki niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.). Mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie systemu szkoleń wskazane jest, aby jednostki te zachowały swoje uprawnienia. W związku z powyższym proponowane przepisy określają zasady, na jakich jednostki takie będą mogły prowadzić szkolenia po wejściu w życie niniejszej ustawy. Proponuje się, aby prowadzenie szkoleń wymagało od takich jednostek uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Warunki uzyskania wpisu do rejestru, prowadzenia szkoleń oraz konsekwencje nieprzestrzegania przepisów ustawy (obejmujące m.in. wykreślenie z rejestru) będą takie same, jak w przypadku prowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji przez przedsiębiorców,

2) wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie, wprowadzanie lub przemieszczanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej roślin, produktów roślinnych

lub przedmiotów, które są szczególnie podatne na porażenie przez organizmy kwarantannowe (art. 13 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie roślin, rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, które są szczególnie podatne na porażenie przez organizmy kwarantannowe, mogą być wprowadzane lub przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli m.in. podmioty prowadzące ich uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie, sortowanie lub dokonujące ich wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są wpisane do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Stosownie do art. 13 ust. 1 tej ustawy decyzję w sprawie wpisu do rejestru wydaje wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę zainteresowanego podmiotu. Uniemożliwia to uzyskanie wpisu do rejestru przez podmiot nieposiadający miejsca zamieszkania albo siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a w konsekwencji powadzenie działalności przez usługodawców transgranicznych.

W związku z powyższym proponuje się, aby w przypadku podmiotów posiadających miejsce zamieszkania albo siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie roślin, dokonywał wojewódzki inspektor właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności, wymagającej uzyskania wpisu do tego rejestru,

3) prowadzenie badań skuteczności działania środka ochrony roślin (art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie roślin działalność polegająca na prowadzeniu badań skuteczności działania środków ochrony roślin (element procedury wydawania zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu) może być wykonywana przez jednostki organizacyjne upoważnione, w drodze decyzji administracyjnej, przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kryteria udzielenia upoważnienia – warunki organizacyjno-techniczne, jakie powinna spełniać upoważniana jednostka – określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie badań skuteczności działania środka ochrony roślin (Dz. U. Nr 183, poz. 1890, z późn. zm.).

Wydanie, przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, decyzji administracyjnej upoważniającej do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin poprzedza kontrola jednostki, przeprowadzana przez Głównego Inspektora

Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Przyjęcie takiego rozwiązania jest jednak zgodne z art. 9 ust. 1 lit. c dyrektywy o usługach – ze względu na zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska naturalnego związane ze środkami ochrony roślin (w badaniach mogą być wykorzystywane środki ochrony roślin niedopuszczone do obrotu przeznaczone do celów naukowo-badawczych lub do badań związanych z ich rejestracją). Kontrola następcza, w przeciwieństwie do kontroli poprzedzającej udzielenie upoważnienia, nie odniosłaby pożądanych rezultatów. Dlatego też biorąc pod uwagę nadrzędny interes publiczny oraz charakter prowadzonych badań i ich wpływ na zdrowie ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego, zasadne jest sprawdzenie jednostki organizacyjnej przed wydaniem upoważnienia do badań skuteczności środków ochrony roślin pod kątem spełnienia warunków organizacyjno-technicznych. Działalność jednostki organizacyjnej, która wyżej wymienionych warunków nie spełnia, może stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska.

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o ochronie roślin upoważnienie do prowadzenia badania skuteczności działania środka ochrony roślin wydawane jest na okres 5 lat, co jest niezgodne z art. 11 ust. 1 dyrektywy 2006/123/WE. Pełne wdrożenie postanowień dyrektywy o usługach wiąże się z koniecznością rezygnacji z czasowego ograniczenia ważności upoważnienia do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin.

Propozycja rozszerzenia zakresu art. 40 ust. 4 przyznaje Głównemu Inspektorowi dodatkowe uprawnienia w przypadku prowadzenia przez jednostki organizacyjne badań z niedopuszczonym do obrotu środkiem ochrony roślin bez stosownego pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa. Prowadzenie takich badań niesie ze sobą zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska. W związku z powyższym właściwe jest, aby organ upoważniający miał możliwość nakazania usunięcia uchybień i ewentualnie cofnięcia upoważnienia do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin, jeżeli upoważniona jednostka organizacyjna nie usunie stwierdzonych uchybień w oznaczonym terminie.

W celu zagwarantowania właściwego sposobu prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin przez jednostki organizacyjne wydaje się uzasadnione wyznaczenie 3-letniego okresu, po upływie którego jednostka organizacyjna, której cofnięto upoważnienie do prowadzenia badań skuteczności działania środka ochrony roślin, będzie mogła ponownie ubiegać się o uzyskanie upoważnienia,

- 4) opracowywanie ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin (art. 43 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Opracowywanie ocen i raportów, przez upoważnione jednostki, dotyczących środków ochrony roślin jest jednym z elementów procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

W chwili obecnej na mocy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2007 r. w sprawie upoważnienia jednostek organizacyjnych do opracowywania ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin (Dz. U. Nr 189, poz. 1357) tylko 6 podmiotów zostało upoważnionych do urzędowej oceny przedłożonych przez wnioskodawcę wyników badań, informacji i danych dotyczących środków ochrony roślin (w tym właściwości fizycznych i chemicznych środka ochrony roślin i jego substancji aktywnej, wpływu środka ochrony roślin na środowisko przy uwzględnieniu jego losu i zachowania, oddziaływania środka ochrony roślin na organizmy niebędące celem jego zastosowania, oddziaływania środka ochrony roślin na zdrowie człowieka i zwierząt z uwzględnieniem pozostałości tego środka, skuteczności działania środka ochrony roślin, oddziaływania środka ochrony roślin na zwierzęta kręgowce, oddziaływania środka ochrony roślin na rośliny lub produkty roślinne w tym dotyczące dopuszczalnego poziomu fitotoksyczności tego środka). Z uwagi na formę upoważnienia – rozporządzenie ministra właściwego do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz ministrem właściwym do spraw środowiska – procedura wyznaczenia upoważnionych jednostek rozciąga się w czasie i wymaga około 4 – 8 miesięcy. Przyjęcie odmiennej formy upoważniania podmiotów do wykonywania zadań opracowywania ocen i raportów dotyczących dopuszczania środków ochrony roślin do obrotu, w formie decyzji administracyjnej, przede wszystkim przyczyniłoby się do usprawnienia procesu wyznaczania poszczególnych jednostek.

Obecnie obowiązujące przepisy nie określają szczegółowych kryteriów, jakie powinny zostać spełnione przez jednostki organizacyjne ubiegające się o opracowywanie ocen i raportów, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy o ochronie roślin. Ustawa ta zawiera tylko ogólną klauzulę, iż upoważnienie może być udzielone jednostce organizacyjnej, mając na uwadze potencjał naukowo-badawczy jednostki. W związku z powyższym proponuje się określenie jasnych i przejrzystych kryteriów wskazujących, kiedy określony podmiot może uzyskać stosowne upoważnienie – dodany art. 43a ust. 2.

Obecnie obowiązujące przepisy z uwagi na bardzo ogólne określenie wymagań (odpowiedni potencjał naukowo-badawczy jednostek) wprawdzie nie zamykają drogi do

uzyskania upoważnienia przez jednostkę nieposiadającą siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jednakże biorąc pod uwagę brak jakichkolwiek szczegółowych kryteriów uzyskania stosownego upoważnienia, zainteresowany podmiot nie ma możliwości zgłoszenia swojej „kandydatury”, dlatego też minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, kryteria, jakie powinny być spełnione.

Zgodnie z art. 43 ust. 4 ustawy o ochronie roślin opracowywanie ocen i raportów przez upoważnione jednostki organizacyjne jest dokonywane odpłatnie, jednocześnie jednak ustawa nie zawiera przepisów umożliwiających regulację cen za świadczenie takich usług. Okoliczności te, przy jednoczesnym braku kryteriów udzielenia upoważnienia i niewielkiej liczbie upoważnionych podmiotów, w znacznym stopniu mogą przyczynić się do podniesienia kosztów związanych z dopuszczeniem środków ochrony roślin do obrotu i stanowi jeden z elementów kształtujących cenę środków ochrony roślin w obrocie.

Obecnie obowiązujące przepisy nie regulują również zasad przeprowadzania kontroli upoważnionych jednostek. Wydaje się, iż z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia człowieka, zwierząt i dla środowiska, powinny zostać określone kryteria umożliwiające cofnięcie upoważnienia w szczególności, gdy opracowywane oceny i raporty, nie będą umożliwiały potwierdzenia warunków wydania zezwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu, o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy o ochronie roślin oraz nie będą sporządzane zgodnie ze szczegółowymi zasadami sporządzania oceny wyników badań, informacji i danych dotyczących środka ochrony roślin i substancji aktywnej określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie zakresu badań, informacji i danych dotyczących środka ochrony roślin i substancji aktywnej oraz zasad sporządzania ich oceny (Dz. U. Nr 100, poz. 839 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 937), a także w międzynarodowych standardach Europejsko-Śródziemnomorskiej Organizacji Ochrony Roślin (EPPO) i wytycznych Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów (SANCO). Dlatego też określono kryteria kontroli podmiotów opracowujących oceny i raporty oraz uprawnienie ministra właściwego do spraw rolnictwa w tym zakresie – art. 43a ust. 8 – 9,

5) konfekcjonowanie lub obrót środkami ochrony roślin (art. 64 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie roślin działalność gospodarcza w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin jest działalnością regulowaną

w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin. Rozwiązanie takie stanowi implementację art. 17 dyrektywy Rady z dnia 15 lipca 1991 r. 91/414/EWG dotyczącej wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin (Dz. Urz. WE L 230 z 19.08.1991, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 11, str. 332, z późn. zm.). Organem prowadzącym rejestr podmiotów wykonujących działalność w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin jest wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy. Przepis ten w sposób pośredni uniemożliwia więc uzyskanie wpisu do rejestru przez przedsiębiorcę posiadającego siedzibę i miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co jest niezgodne z art. 16 ust. 2 dyrektywy o usługach. W związku z powyższym proponuje się, aby w przypadku takich podmiotów właściwość wojewódzkiego inspektora była określana na podstawie miejsca prowadzenia działalności.

Ponadto proponuje się zmianę brzmienia art. 64 ust. 4 pkt 3 ustawy o ochronie roślin, polegającą na zniesieniu obowiązku posiadania przez podmioty prowadzące działalność w zakresie konfekcjonowania lub obrotu środkami ochrony roślin zaświadczeń wydanych przez odpowiednie organy, poświadczających spełnienie wymagań określonych w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, sanitarnych oraz o ochronie środowiska. Pozostawiony zostanie natomiast obowiązek spełniania wymagań w powyższym zakresie. Proponowana zmiana ma na celu ograniczenie formalnych wymogów, związanych z rozpoczęciem przez podmiot prowadzenia działalności gospodarczej,

6) prowadzenie szkoleń w zakresie stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin (art. 75 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Stosownie do art. 75 ust. 1 ustawy o ochronie roślin szkolenia w zakresie stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin mogą być prowadzone przez jednostki organizacyjne upoważnione przez wojewódzkiego inspektora właściwego ze względu na siedzibę tych jednostek.

Za reglamentacją działalności związanej z prowadzeniem wymienionych wyżej szkoleń przemawia ważny interes publiczny, a w szczególności ochrona zdrowia konsumentów oraz ochrona środowiska naturalnego. Tylko prawidłowe stosowanie środków ochrony roślin gwarantuje, że wyprodukowane z ich wykorzystaniem płody rolne będą bezpieczne dla

konsumenta, a także, że wykonywane zabiegi ochrony roślin nie stworzą zagrożenia dla środowiska. Wykonywanie zabiegów ochrony roślin wymaga więc specjalistycznej wiedzy, którą rolnicy mogą uzyskać w trakcie stosownych szkoleń. Aby odnieść zamierzony efekt, szkolenia takie powinny być prowadzone przez osoby posiadające odpowiednie kompetencje oraz według starannie przygotowanych programów. W związku z powyższym, konieczny jest nadzór administracji państwowej nad prowadzeniem takich szkoleń. Należy także podkreślić, że art. 5 ust. 1 – 2 dyrektywy 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 71) przewiduje, że państwa członkowskie ustanowią systemy szkoleń i certyfikacji dla użytkowników i dystrybutorów środków ochrony roślin, a także dla osób zajmujących się doradztwem w tym zakresie. Opisany powyżej przepis art. 75 ust. 1 ustawy o ochronie roślin w sposób pośredni uniemożliwia uzyskanie upoważnienia do prowadzenia szkoleń przez podmiot nieposiadający siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co jest niezgodne z art. 16 ust. 2 dyrektywy o usługach. Ponadto obecne przepisy uzależniają udzielenie upoważnienia od wyników przeprowadzonej kontroli wnioskującego podmiotu, co jest niezgodne z art. 9 ust. 1 lit. c tej dyrektywy.

W związku z powyższym proponuje się, aby prowadzenie szkoleń w omawianym zakresie było działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Warunkiem rozpoczęcia prowadzenia szkoleń będzie uzyskanie wpisu do rejestru przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin. Rejestr będzie również obejmować przedsiębiorców prowadzących szkolenia w zakresie integrowanej produkcji. Projektowane przepisy uzależniają przy tym właściwość wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa przy dokonywaniu wpisu podmiotów nieposiadających siedziby na terytorium RP, od miejsca prowadzenia działalności podlegającej wpisowi. Zmiana przepisów obejmuje także odstąpienie od przeprowadzania kontroli uprzedniej podmiotów wpisywanych do rejestru, na rzecz kontroli następczej.

Ponadto w projektowanej ustawie proponuje się:

- określić informacje, jakie powinny być zawarte we wniosku o wpis do rejestru podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, a także informacje, jakie powinien zawierać taki rejestr,
- wskazać obowiązki podmiotów prowadzących szkolenia w zakresie ochrony roślin, obejmujące m.in. informowanie wojewódzkiego inspektora ochrony roślin

i nasiennictwa o planowanych terminach takich szkoleń (rozwiązanie takie ma na celu ułatwienie sprawowania nadzoru nad szkoleniami).

Zgodnie z dotychczasowymi przepisami do prowadzenia szkoleń w zakresie stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin upoważnione były m.in. jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Mając na uwadze prawidłowe funkcjonowanie systemu szkoleń wskazane jest, aby jednostki te zachowały swoje uprawnienia. W związku z powyższym proponowane przepisy określają zasady, na jakich jednostki takie będą mogły prowadzić szkolenia po wejściu w życie niniejszej ustawy. Proponuje się, aby prowadzenie szkoleń wymagało od takich jednostek uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Warunki uzyskania wpisu do rejestru, prowadzenia szkoleń oraz konsekwencje nieprzestrzegania przepisów ustawy (obejmujące m.in. wykreślenie z rejestru) będą takie same, jak w przypadku prowadzenia szkoleń w zakresie stosowania lub obrotu i konfekcjonowania środków ochrony roślin przez przedsiębiorców.

Ponadto proponuje się wprowadzenie zmiany art. 66 ust. 1 i art. 74 ustawy o ochronie roślin, zapewniających uznawanie zaświadczeń o ukończeniu szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, uzyskanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo państwach, które zawarły ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowy regulujące swobodę przedsiębiorczości,

7) prowadzenie badań sprawności technicznej opryskiwaczy (art. 76 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu)

Stosownie do art. 76 ust. 2 ustawy o ochronie roślin w dotychczasowym brzmieniu opryskiwacze ciągnikowe i samobieżne, polowe lub sadownicze mogą być wprowadzane do obrotu, jeżeli ich sprawność techniczna została potwierdzona badaniami przeprowadzonymi przez jednostki organizacyjne upoważnione przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu obowiązek badań dotyczy również opryskiwaczy będących w eksploatacji.

Za reglamentacją działalności związanej z przeprowadzaniem badań sprawności technicznej opryskiwaczy przemawia nadrzędny interes publiczny, a w szczególności

ochrona zdrowia konsumentów oraz ochrona środowiska naturalnego – tylko opryskiwacze sprawne technicznie gwarantują bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin. Jednostki prowadzące badania sprawności technicznej takich maszyn muszą dysponować odpowiednim sprzętem diagnostycznym oraz wykonywać badania w oparciu o szczegółowe metodyki. W związku z powyższym, konieczny jest nadzór administracji państwowej nad działalnością w tym zakresie. Należy mieć także na uwadze, że art. 8 ust. 1 dyrektywy 2009/128/WE przewiduje, że państwa członkowskie powinny wprowadzić na swoim terytorium system okresowych badań opryskiwaczy oraz ich certyfikacji. Jednocześnie, zgodnie z art. 8 ust. 6 dyrektywy, państwa członkowskie powinny wskazać jednostki odpowiedzialne za przeprowadzanie takich kontroli. Przepisy krajowe są więc zgodne z postanowieniami dyrektywy 2009/128/WE. Obecne przepisy uzależniają udzielenie upoważnienia do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy od wyników kontroli spełnienia przez daną jednostkę wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie przeprowadzania badań opryskiwaczy (Dz. U. Nr 137, poz. 1544), w zakresie warunków lokalowych, wyposażenia technicznego oraz kwalifikacji diagnostów. Powyższe rozwiązanie ma na celu zapewnienie wiarygodności, powtarzalności i porównywalności wyników uzyskiwanych przez poszczególne upoważnione jednostki. Mając na uwadze zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska naturalnego, związane ze stosowaniem środków ochrony roślin, kontrola spełnienia przez jednostkę powyższych wymagań powinna zostać przeprowadzona przed wydaniem upoważnienia. Rozwiązanie takie nie stoi w sprzeczności z art. 9 ust. 1 lit. c dyrektywy o usługach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o udzieleniu upoważnienia do prowadzenia badań sprawności technicznej opryskiwaczy wydaje wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, właściwy ze względu na siedzibę jednostki. Przepis ten w sposób pośredni uniemożliwia uzyskanie stosownego zezwolenia przez jednostkę nieposiadającą siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co jest niezgodne z art. 16 ust. 2 dyrektywy o usługach.

W związku z powyższym w projektowanej ustawie proponuje się uznawanie wyników badań przeprowadzonych przez jednostki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania badań opryskiwaczy i potwierdzania ich sprawności technicznej w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo państwie, które zawarło ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi umowę

regulującą swobodę przedsiębiorczości, na podstawie przepisów obowiązujących w tym państwie. Rozwiązanie takie umożliwi wykonywanie działalności usługodawcom transgranicznym.

Ponadto, aby zapewnić zgodność przepisów ustawy o ochronie roślin z postanowieniami art. 28 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską, proponuje się odstąpienie od wymogu poddawania obowiązkowym badaniom sprawności technicznej opryskiwaczy wprowadzanych do obrotu. Obowiązkowym badaniom poddawane będą jedynie opryskiwacze będące w eksploatacji. Proponowane rozwiązanie jest zgodne z przepisami Unii Europejskiej, a mianowicie z postanowieniami dyrektywy 2009/128/WE, wprowadzającej obowiązek badania sprzętu do stosowania środków ochrony roślin będącego w eksploatacji oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/127/WE z dnia 21 października 2009 r. zmieniającej dyrektywę 2006/42/WE w odniesieniu do maszyn do stosowania pestycydów (Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2009, str. 29). Stosownie do postanowień dyrektywy 2009/128/WE, pierwsze badanie sprawności technicznej opryskiwacza powinno zostać przeprowadzone nie później niż 5 lat od daty jego zakupu. Mając na uwadze, że zgodnie z dotychczasowymi przepisami ustawy o ochronie roślin, badania sprawności technicznej opryskiwaczy powinny być wykonywane w odstępach czasu nie dłuższych niż 3 lata, proponuje się, aby pierwsze badanie sprawności technicznej opryskiwacza było wykonywane nie później niż 3 lata od dnia jego zakupu.

Art. 44 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842, z późn. zm.).

W art. 24 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej uregulowano tryb zatwierdzania laboratoriów do wykonywania urzędowych badań laboratoryjnych. Urzędowe laboratoria weterynaryjne, w tym laboratoria zatwierdzone zgodnie z art. 24 ww. ustawy, zajmują się diagnostyką weterynaryjną oraz biorą czynny udział w zapewnieniu odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia publicznego oraz ochrony zdrowia zwierząt, monitorując skażenia żywności pochodzenia zwierzęcego (m.in. substancjami toksycznymi, lekami, antybiotykami, hormonami i metalami ciężkimi), zanieczyszczenia żywności drobnoustrojami chorobotwórczymi, bakteriami, wirusami, pierwotniakami oraz larwami pasożytów, jak również diagnozując choroby zakaźne zwierząt, w tym zoonozy. Wyniki badań przeprowadzanych w urzędowych laboratoriach weterynaryjnych są podstawą do wydawania przez organy Inspekcji Weterynaryjnej decyzji administracyjnych w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, żywności pochodzenia zwierzęcego,

materiału biologicznego, środków żywienia zwierząt i ubocznych produktów zwierzęcych. Wyniki badań laboratoryjnych są też niezbędne do wystawiania urzędowych świadectw zdrowia dla towarów wysyłanych na eksport oraz przy imporcie zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego. Z uwagi na znaczne negatywne skutki dla zdrowia publicznego oraz dla podmiotów prywatnych nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną, które mogą wystąpić na skutek wykonywania urzędowych badań laboratoryjnych przez laboratoria, które nie spełnią wymagań do przeprowadzania badań określonego rodzaju, wyłączenie zastosowania instytucji dorozumianej zgody w odniesieniu do zatwierdzania laboratoriów urzędowych jest uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym (art. 13 ust. 4 zd. 2 dyrektywy o usługach).

Art. 45 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342).

Po art. 8 dodaje się art. 8a, który wyłącza stosowanie instytucji dorozumianej zgody w kwestiach wymagań formalnych do podejmowania lub wykonywania działalności przez podmioty nadzorowane przez Inspekcję Weterynaryjną na podstawie przepisów ww. ustawy, a także władczych środków administracyjnych stosowanych w przypadku niespełniania przez podmioty wskazane w ustawie wymagań dla prowadzonej działalności. Wyłączenie w art. 8a dotyczy również innych przepisów proceduralnych wprowadzonych do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w celu implementacji dyrektywy o usługach. Wyłączenia te są konieczne ze względu na konieczność utrzymania skutecznego nadzoru weterynaryjnego przez Inspekcję Weterynaryjną.

Skuteczny nadzór weterynaryjny zapobiega powstawaniu trudnych do oszacowania szkód społecznych i gospodarczych, które są często związane z występowaniem zagrożeń dla zdrowia publicznego, w tym z obecnością substancji niedozwolonych, pozostałości chemicznych i biologicznych, pozostałości produktów leczniczych oraz rozprzestrzenianiem się chorób zakaźnych. Dodatkowo działania Inspekcji Weterynaryjnej mają zapewnić ochronę zdrowia publicznego. Inspekcja realizuje to zadanie przede wszystkim w ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego oraz przez zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w szczególności tych, które mogą przenosić się na ludzi. Tym samym zmiany zawarte w art. 8a ww. ustawy są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Art. 46 wprowadza zmiany w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.).

1) zmiana w art. 1 ustawy – ma na celu określenie szerszego niż dotychczas zakresu podmiotowego organów wykonujących zadania w zakresie podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej,

2) art. 2a wprowadza przepis o odpowiednim stosowaniu ustawy o świadczeniu usług do działalności gospodarczej o charakterze usługowym, budowlanym, handlowej oraz zawodowej o charakterze usługowym (art. 5 przepisy rozdz. II i III),

3) w art. 5 pkt 6 projektowanej nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wprowadza się definicję właściwego organu w analogicznym brzmieniu jak w projekcie ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pojęcie właściwego organu zostało wprowadzone w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Są to postanowienia art. 5, 10 oraz 13, a także rozdziału II dyrektywy dotyczącego pojedynczych punktów kontaktowych. Było to konieczne w celu zapewnienia pełnej skuteczności przepisów dyrektywy transponowanych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.

Definicja stanowi transpozycje art. 4 pkt 9 dyrektywy o usługach, zgodnie z którym „właściwy organ” oznacza każdą instytucję lub organ, które w państwie członkowskim pełnią rolę nadzorczą lub regulacyjną w odniesieniu do działalności usługowej, w tym w szczególności organy administracyjne łącznie z sądami, występujące w charakterze organów administracyjnych, zrzeszenia zawodowe oraz stowarzyszenia lub inne organizacje zawodowe, które w ramach przyznanej im autonomii prawnej wspólnie regulują podejmowanie lub prowadzenie działalności usługowej. Wprowadzenie definicji właściwego organu w szczególności jest konieczne dla zapewnienia, aby system współpracy administracyjnej, o którym mowa w rozdziale VI dyrektywy, oraz system pojedynczych punktów kontaktowych, o których mowa w rozdziale II dyrektywy, obejmował organy wymienione w art. 4 pkt 9 dyrektywy o usługach, pełniące funkcje regulacyjne lub nadzorcze. Należą do nich również zrzeszenia i stowarzyszenia zawodowe oraz sądy, w zakresie w jakim pełnią funkcje administracyjne.

W art. 5 pkt 7 projektowanej nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wprowadza się definicję „nadrzędnego interesu publicznego”, odwołując się do definicji zawartej w ustawie o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 2 ust. 2),

4) nadaje się nowe brzmienie art. 6, który stanowi o zakazie żądania przedstawiania dokumentów w formie oryginałów, poświadczonej kopii i poświadczzonego tłumaczenia.

Ograniczenia w tym zakresie wynikają z przepisów szczegółowych i są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym,

5) w art. 9 wprowadza się zmiany mające na celu określenie szerszego niż dotychczas zakresu podmiotowego organów wykonujących zadania, o których mowa w tym artykule,

6) dodaje się art. 9a i 9b. W art. 9a wprowadza się nakaz uwzględniania dokumentów wydanych przez właściwe organy innych państw członkowskich oraz EOG, natomiast art. 9b wprowadza się obowiązek uznawania przez właściwe organy ubezpieczeń i gwarancji od odpowiedzialności zawodowej wydanych w państwach członkowskich UE i EOG.

W art. 9a i 9b wprowadzona została regulacja, stanowiąca podstawę prawną dla właściwych organów, do dokonania oceny równoważności wymogów i obowiązek uznawania wymogów spełnionych na terytorium innych państw członkowskich oraz uznawania dokumentów potwierdzających spełnienie tychże wymogów,

7) w art. 11 wprowadza się nowe rozwiązania proceduralne:

- instytucję potwierdzenia przyjęcia wniosku w procedurach podejmowania i wykonywania działalności usługowej,
- zasady dotyczące przedłużenia terminu na rozpatrzenie wniosku,
- instytucję dorozumianej zgody,

8) uchyla się art. 13 ust. 1 a – norma niniejszego przepisu, dotycząca zasady swobodnego świadczenia usług, jest realizowana przepisami art. 4 ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

9) wprowadza się zmianę art. 21 przez dodanie do pkt 2 „o ile taki posiada”, co ma na celu ujednoczenie obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 21 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz art. 10 ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

10) wprowadza się rozdział 2a – Punkt kontaktowy

Projekt przewiduje ustanowienie punktu kontaktowego, jako kolejnego ułatwienia dla przedsiębiorców w zakresie dopełniania wszelkich formalności i procedur, związanych z rozpoczynaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, w tym usługowej. Zgodnie z dyspozycjami dyrektywy szczególny nacisk położony jest na umożliwienie realizacji wspomnianych procedur i formalności w sposób zdalny i elektronicznie.

Intencją ustanowienia punktu kontaktowego jest dodanie jeszcze jednego, wygodniejszego sposobu załatwiania spraw przez przedsiębiorców, nie odbierając nic z innych

dotychczasowych możliwości, zachowując drogę bezpośredniego kontaktu przedsiębiorcy z właściwym organem i postępowania według obowiązujących procedur.

Funkcję punktu pełnić będzie strona internetowa, za pośrednictwem której będą dostępne elektroniczne procedury oraz informacje wymagane przez dyrektywę o usługach.

Projekt nakłada na właściwe organy w sprawie prowadzenia określonej działalności gospodarczej opracowanie niezbędnych wyjaśnień W zakresie przepisów dot. działalności gospodarczej i umożliwienie dostępu do nich przez stronę internetową punktu kontaktowego.

W zakresie formularzy elektronicznych należy podkreślić, iż obowiązek ich opracowywania i zamieszczania w internecie zawarty jest w ustawie o podpisie elektronicznym (art. 58 ust. 2, który wprowadził taki obowiązek z dniem 1 maja 2008 r.). Przewidziane jest również upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia szczegółowych warunków współpracy właściwych organów w zakresie niezbędnym do realizacji zadań punktu kontaktowego.

Omówienie poszczególnych przepisów projektu:

– art. 22a wyznacza ministra właściwego do spraw gospodarki, jako organ prowadzący punkt kontaktowy, określa podstawowe zadania punktu kontaktowego, sposób realizacji procedur poprzez punkt kontaktowy oraz sposób jego prowadzenia. Opisuje także sposoby działania punktu kontaktowego, w szczególności w zakresie wykorzystania strony internetowej punktu oraz przekazywania danych za pomocą elektronicznej platformy usług administracji publicznej lub elektronicznych skrzynek podawczych właściwych organów. Punkt kontaktowy nie prowadzi doradztwa w indywidualnych sprawach.

– art. 22b ustanawia zakres informacji, do których dostęp zapewnia punkt kontaktowy oraz nakłada na właściwe organy obowiązek zapewnienia ich kompletności i aktualności.

– art. 22c nakłada na właściwe organy obowiązek umożliwienia, za pośrednictwem punktu kontaktowego, załatwienia wszelkich spraw związanych z rozpoczęciem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej. Nałożono także na organy właściwe obowiązek przyjmowania wszelkich dokumentów elektronicznych złożonych w punkcie kontaktowym. Punkt kontaktowy ma obowiązek przekazania dokumentu w terminie nie później niż następnego dnia roboczego. Początkiem biegu terminu załatwienia sprawy przez właściwy organ będzie następnym dzień roboczy po dniu wpływu wniosku do punktu kontaktowego.

– art. 22d określa sposób udzielania przez punkt kontaktowy informacji zainteresowanym za pomocą strony internetowej punktu kontaktowego. Przewiduje się ponadto, iż strona ta zawierać będzie wykaz stron internetowych punktów kontaktowych w innych państwach.

Informacje udostępniane za pośrednictwem strony internetowej punktu kontaktowego będą mogły być opracowywane także w innych językach.

– art. 22e nakłada ogólny obowiązek umożliwienia realizacji wszelkich obowiązków związanych z działalnością gospodarczą za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

– art. 22f zawiera upoważnienie dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków współpracy właściwych organów w zakresie niezbędnym do realizacji zadań punktu kontaktowego.

Niemniej jednak należy podkreślić, iż punkt kontaktowy jest jedynie pośrednikiem między przedsiębiorcami a organami właściwymi w sprawach poszczególnych rodzajów działalności gospodarczej. Dlatego też funkcjonowanie punktu i jakość jego „pracy” w głównej mierze zależą będzie od wszystkich kompetentnych organów administracji publicznej i instytucji oraz informacji, które udostępnią one zainteresowanym.

W kompetencjach Ministra Gospodarki pozostają tylko nieliczne procedury, których realizacja będzie możliwa za pośrednictwem punktu kontaktowego. Jedną z nich jest rejestracja działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, możliwa w formie elektronicznej od dnia 31 marca 2009 r. (nowelizacja ustawy – Prawo działalności gospodarczej dokonana w ramach tzw. II etapu nowelizacji ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Na przykładzie tej procedury opisany zostanie sposób działania punktu kontaktowego:

Rejestracja dokonywana jest w urzędzie gminy właściwej miejscowo. Tam też powinien trafić wniosek o wpis do ewidencji, będący jednocześnie wnioskiem o wpis do REGON, NIP i zgłoszenie płatnika ZUS/KRUS. Formularz wniosku (w tym elektroniczny) jest określony w rozporządzeniu Rady Ministrów. Przedsiębiorca może wypełnić ten formularz zarówno bezpośrednio na stronie internetowej urzędu właściwej gminy, jak również na stronie punktu kontaktowego. Jeżeli wniosek ten zostanie wypełniony na stronie internetowej punktu, zostanie on automatycznie przekazany do właściwej miejscowo gminy, która będzie zobowiązana go rozpatrzyć zgodnie z właściwymi przepisami. Należy podkreślić, iż docelowo ewidencje gminne zostaną zastąpione przez Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej.

Należy także podkreślić, iż przed przekazaniem dokumentu elektronicznego przedsiębiorca znajdzie, za pośrednictwem strony internetowej punktu kontaktowego, szczegółowe informacje o interesującej go dziedzinie działalności gospodarczej (publikowane przez

właściwy organ), takie jak właściwe przepisy prawa, orzeczenia, kontakty do właściwych organów itp. oraz bardziej szczegółowe instrukcje dalszego postępowania,

11) w art. 47 uchyla się ust. 3 w związku ze zmianami wprowadzonymi art. 75a,

12) nadaje się nowe brzmienie art. 67 ust. 2, w celu dostosowania do zasady dorozumianej zgody,

13) w art. 75a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej wprowadza się zasadę, zgodnie z którą koncesje, zezwolenia, licencje, zgody, wpisy do rejestru działalności gospodarczej uprawniają do wykonywania działalności gospodarczej na terenie całego kraju i przez czas nieokreślony.

Art. 47 wprowadza zmianę w ustawie z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.).

Po art. 8 dodaje się art. 8a, który wyłącza stosowanie instytucji dorozumianej zgody w stosunku do wymagań formalnych do podejmowania lub wykonywania działalności przez podmioty wskazane w ustawie, a także władczych środków administracyjnych stosowanych w przypadku niespełniania przez wymienione podmioty wymagań do prowadzonej działalności. Skuteczny nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego jest konieczny w celu ochrony zdrowia publicznego i ochrony konsumentów. Tym samym wprowadzone w ustawie ograniczenia są uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym.

Art. 48 wprowadza zmianę w ustawie z dnia z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

Po art. 3 dodaje się art. 3a, który wyłącza stosowanie instytucji dorozumianej zgody w kwestiach wymagań formalnych do podejmowania i wykonywania działalności przez podmioty, nad którymi Inspekcja Weterynaryjna sprawuje nadzór, a także władczych środków administracyjnych stosowanych w przypadku niespełniania przez te podmioty wymagań do prowadzonej działalności. Wyłączenie to jest uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, gdyż skuteczny nadzór nad wytwarzaniem i obrotem paszami, w tym paszami leczniczymi, jest konieczny w celu zagwarantowania ochrony zdrowia konsumentów i zwierząt.

Rozdział 6

Przepisy dostosowujące, przejściowe i końcowe

Art. 49 – przepis przejściowy stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4 i art. 197 pkt 1 – 6 ustawy, o której mowa art. 31 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 175 ust. 5, art. 181 ust. 4, art. 186 ust. 4 i art. 197 pkt 1 – 6 ustawy zmienianej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą – nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 50 – 54 stanowią przepisy przejściowe do wprowadzanych zmian w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin.

Art. 50 stanowi, że upoważnienia do badań skuteczności działania środka ochrony roślin, wydane na czas określony do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stają się upoważnieniami na czas nieokreślony.

Art. 51 stanowi, że jednostki organizacyjne upoważnione do opracowywania ocen i raportów dotyczących środków ochrony roślin, wpisuje się z urzędu do rejestru, o którym mowa w art. 43a ust. 6 projektowanej nowelizacji ustawy o ochronie roślin.

Art. 52 stanowi, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 5 ust. 7 pkt 2 – 5 i art. 75 ust. 6 ustawy o ochronie roślin, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 5 ust. 7 oraz art. 75 ust. 8 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 53 stanowi, że jednostki będące przedsiębiorcami, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zostały upoważnione do przeprowadzenia szkoleń w zakresie integrowanej produkcji lub w zakresie obrotu, konfekcjonowania i stosowania środków ochrony roślin, wpisuje się z urzędu do rejestru, o którym mowa w art. 75 ust. 1 ustawy o ochronie roślin. Przepis przejściowy art. 54 jest powtórzeniem normy przepisu art. 53 w odniesieniu do jednostek nie będących przedsiębiorcami.

Art. 55 jest przepisem przejściowym do wprowadzanych zmian w ustawie z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych i stanowi, że spółki prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy kancelarie patentowe, w terminie 5 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy, są zobowiązane dostosować postanowienia swoich umów, składu osobowego

i składu osobowego organów do wymogów określonych w art. 5 projektowanej nowelizacji ustawy o rzecznikach patentowych, tj. tworzenia spółek multidyscyplinarnych.

Art. 56 reguluje sytuację prawną postępowań administracyjnych o udzielenie koncesji, licencji, zgód oraz wpisów do rejestru działalności regulowanej wydanych na czas oznaczony na podstawie obecnie obowiązujących przepisów.

Art. 57 określa termin wejścia w życie ustawy. Krótki termin przewidziany na wejście w życie ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podyktowany jest koniecznością wdrożenia dyrektywy o usługach w terminie do dnia 28 grudnia 2009 r.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI
*PROJEKTU USTAWY O ŚWIADCZENIU USŁUG NA TERYTORIUM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
WDROŻENIE DYREKTYWY 2006/123/WE DOTYCZĄCEJ
USŁUG NA RYNKU WEWNĘTRZNYM*

SPIS TREŚCI:

1.	ANALIZA PROBLEMU	3
2.	CELE REGULACJI.....	7
2.1.	Cele ogólne.....	7
2.2.	Cele operacyjne	7
3.	OPCJE	9
3.1.	Rezygnacja z regulacji	9
3.2.	Interwencja o charakterze pozalegisłacyjnym.....	10
3.3.	Interwencja o charakterze legislacyjnym	11
3.4.	Konkluzja	13
4.	KONSULTACJE	14
5.	ANALIZA RELACJI KORZYŚCI DO KOSZTÓW	17
5.1.	Podmioty, na które będzie miała wpływ regulacja	17
5.1.1.	Ograny administracji rządowej i samorządowej	17
5.1.2.	Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej.....	17
5.1.3.	Przedsiębiorcy prowadzący działalność usługową nieobjęci przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.....	20
5.1.4.	Przedsiębiorcy czasowo świadczący usługi z innych państw UE.....	20
5.1.5.	Organizacje przedsiębiorców i samorządy zawodowe.....	21
5.1.6.	Przykładowe usługi będące przedmiotem analizy kosztów i korzyści	21
5.1.7.	Wnioski	25
5.2.	Wpływ na finanse publiczne	27
5.2.1.	Szacunkowa ocena utworzenia punktu kontaktowego.....	27
5.2.2.	Likwidacja i zmiany w systemach reglamentacji.....	27
5.3.	Symulacja ilościowa skutków wdrożenia dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług	27
5.3.1.	Charakterystyka scenariuszy bazowych.....	28
5.3.2.	Szok inwestycyjny, szok realokacyjny na rynku pracy – kalibracja.....	35
5.4.	Wpływ na konkurencyjność gospodarki	37
5.4.1.	Wpływ na PKB i inwestycje	37
5.4.2.	Wpływ na przedsiębiorstwa sektora usługowego	42
5.4.3.	Ocena zmiany sytuacji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw.....	46
5.4.4.	Szanse i zagrożenia dla małych i średnich przedsiębiorstw.....	50
5.4.5.	Podsumowanie	52
5.5.	Wpływ na rynek pracy	53
5.6.	Wpływ na sytuację i rozwój regionalny	58
5.7.	Wpływ na konsumentów i gospodarstwa domowe.....	60
5.8.	Czy implementacja dyrektywy w projektowanej ustawie pozwoli Polsce osiągnąć status gospodarki opartej na wiedzy?.....	63
5.8.1.	Wpływ projektowanej ustawy na jakość otoczenia instytucjonalno-prawnego ..	64
5.8.2.	Wpływ projektowanej ustawy na rozwój infrastruktury informatycznej.....	64
5.8.3.	Wpływ projektowanej ustawy na unowocześnianie struktury zatrudnienia w usługach.....	65
5.8.4.	Wpływ projektowanej ustawy na rozwój offshoringu	66
5.9.	Podsumowanie	69
6.	WPROWADZENIE, EGZEKWOWANIE I MONITORING	71
7.	PLAN WDROŻENIA	72

1. ANALIZA PROBLEMU

Sektor usług w Unii Europejskiej wytwarza około 70 % ogólnego PKB, również jego udział w strukturze zatrudnienia dominuje nad pozostałymi sektorami gospodarki. Nie bez znaczenia jest fakt, że 89 % działalności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w Unii Europejskiej ulokowanych jest w usługach. Jednakże, jedynie 20 % działalności usługowej w UE przypada na wymianę transgraniczną.

Obszerny Raport Komisji Europejskiej *o stanie rynku wewnętrznego usług* z 2002 roku (COM [2002] 441 final) zidentyfikował nie tylko bariery prawne i pozaprawne stosowane przez kraje członkowskie, ale również wskazał na ich negatywny wpływ na działalność i konkurencyjność europejskich usługodawców.

Raport wskazał ograniczenia w swobodzie przedsiębiorczości oraz transgranicznym świadczeniu usług. Wykazano istnienie nieuzasadnionych ograniczeń nieomal na każdym etapie prowadzenia działalności usługowej:

- zakładanie działalności usługowej – dyskryminujące bariery w dostępie do systemu zezwoleń, ograniczenia dotyczące formy prowadzenia działalności, powtarzanie wymogów już spełnionych w kraju pochodzenia,
- organizacja przedsiębiorstwa – ograniczenia w używaniu sprzętu i materiałów potrzebnych do świadczenia usług, korzystaniu z usług dla biznesu, bariery w delegowaniu pracowników,
- promocja usług – całkowity zakaz informacji handlowych, dyskryminujące ograniczenia w reklamie usług,
- dystrybucja i sprzedaż – różnice w przepisach dot. zobowiązań umownych, obowiązki rejestracyjne i składanie deklaracji ograniczających swobodę świadczenia usług,
- kwestie posprzedażne – bariery wynikające z różnic w uregulowaniu w państwach członkowskich kwestii ubezpieczeń, gwarancji finansowych, odpowiedzialności zawodowej.

Raport wskazał również na istnienie znacznych barier w dostępie do usług dla potencjalnych konsumentów. Brak odpowiedniej informacji i problemy w dotarciu do usług

transgranicznych, jak również niewielka ochrona w przypadku nadużyć, prowadzi w tym zakresie do fragmentacji rynku wewnętrznego.

Ograniczenia na rynku wewnętrznym usług są szczególnie uciążliwe dla małych i średnich przedsiębiorstw. Nie dysponują one zwykle odpowiednimi środkami na konsultację prawną czy reklamę w innych państwach członkowskich. W konsekwencji MŚP często rezygnują z podjęcia działalności usługowej w innych państwach członkowskich.

Wnioski płynące z Raportu przyspieszyły działania Komisji Europejskiej. Ówczesny Komisarz ds. Rynku Wewnętrznego, Frits Bolkenstein, przygotował i przekazał Parlamentowi Europejskiemu i Radzie Unii Europejskiej, dnia 13 stycznia 2004 r. projekt dyrektywy o usługach na rynku wewnętrznym, liberalizujący rynek usług Unii Europejskiej. Burzliwe negocjacje w ramach Rady UE i Parlamentu Europejskiego, z aktywnym udziałem europejskich partnerów społecznych, zakończyły się przyjęciem Dyrektywy 12 grudnia 2006 r. Państwa członkowskie są zobowiązane do wdrożenia dyrektywy do 28 grudnia 2009 r.

Dyrektywa reguluje swobodę świadczenia usług i swobodę zakładania przedsiębiorstw. Stanowi uregulowanie prawne o charakterze *lex generalis* w powyższych obszarach. Zagadnienia związane ze świadczeniem usług i zakładaniem przedsiębiorstw, które zostały uregulowane w innych aktach prawa wspólnotowego wyłączone są na zasadzie *lex specialis* z zakresu dyrektywy.

Dyrektywa ma na celu zapewnienie usługodawcy i usługobiorcy większej pewności prawnej przy jednoczesnym ułatwieniu świadczenia usług, zakładania przedsiębiorstw i korzystania z usług. W tym celu dyrektywa nakłada na państwa członkowskie m.in. obowiązek wprowadzenia systemu umożliwiającego dopełnienie formalności potrzebnych do świadczenia usługi również w formie elektronicznej w pojedynczym punkcie kontaktowym.

Dyrektywa gwarantuje realizację swobody świadczenia usług, lecz w uzasadnionych przypadkach wprowadza ograniczenia. Państwa członkowskie zobowiązują się powstrzymać od nakładania własnych wymogów na zagranicznych usługodawców, o ile nie jest to uzasadnione względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Jednocześnie państwo członkowskie siedziby

usługodawcy jest zobowiązane do kontroli przedsiębiorcy, zapewnienia jakości i bezpieczeństwa świadczonej usługi. Dyrektywa *expressis verbis* reguluje ugruntowane w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości WE (TSWE) prawo usługobiorcy do korzystania z usługi.

Dalszemu ułatwianiu korzystania ze swobody działalności gospodarczej mają służyć m.in. zawarte w dyrektywie przepisy dotyczące zniesienia nieuzasadnionych barier na prowadzenie działalności gospodarczej. Systemy reglamentacji mają być ograniczone do niezbędnego minimum, a istniejące muszą spełniać ugruntowane w orzecznictwie TSWE wymogi niedyskryminacji i proporcjonalności.

Dyrektywa ustanawia również ramy prawne dla współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi. Ma ona zagwarantować właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego w zakresie usług. Zapewnienie skutecznego nadzoru nad usługodawcami oraz pełnej informacji na temat przedsiębiorcy i świadczonych usług pozwoli uniknąć pomnażania środków kontroli i braku zaufania między państwami w tym zakresie.

W odniesieniu do swobody przedsiębiorczości dyrektywa wprowadza listę wymogów zakazanych, których państwa członkowskie (zgodnie z orzecznictwem Trybunału WE) nie mogą stosować wobec przedsiębiorców z innych krajów UE, jak np. stosowanie testu ekonomicznego, wymóg miejsca zamieszkania na terytorium miejsca prowadzenia działalności gospodarczej.

Polska, przystępując do Unii Europejskiej, w konsekwencji procesu screeningu dostosowała wiele ze swoich przepisów do uwarunkowań rynku wewnętrznego. Jednakże, w zakresie swobody świadczenia usług zawartej w art. 49-55 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, nie przyjęto żadnych środków legislacyjnych gwarantujących jej realizację. Brak odpowiednich przepisów polskich doprowadził do niepewności prawnej zarówno wśród przedsiębiorców transgranicznie świadczących usługi, jak również pracowników administracji odpowiedzialnych za stosowanie przepisów dot. różnych aspektów prowadzenia działalności gospodarczej. Tym samym istnieje potrzeba utworzenia przepisów krajowych w zakresie zapewnienia stosowania swobody świadczenia usług.

Przygotowując się do realizacji zasady swobody przedsiębiorczości, przed przystąpieniem do UE, Polska usunęła ze swojego prawodawstwa przepisy bezpośrednio dyskryminujące

przedsiębiorców z innych krajów UE. Mimo wcześniejszych zmian, przegląd systemów reglamentacji w prawie polskim wskazuje, że wiele procedur uzyskiwania zezwoleń może być pośrednio dyskryminujące. Procedury często są bardzo skomplikowane, a instytucja dorozumianej zgody występuje jedynie w przypadku wpisu do rejestru działalności regulowanej. Deregulacja w przepisach dot. systemów reglamentacji byłaby niezwykle korzystna również dla polskich przedsiębiorców.

Problem uproszczeń legislacyjnych w działalności gospodarczej jest również przedmiotem analiz Banku Światowego. W corocznych raportach *Doing Business* Bank analizuje sytuację ekonomiczną ponad 170 państw świata. W roku 2009 Polska zajęła 76 miejsce w rankingu łatwości prowadzenia działalności gospodarczej (*ease of doing bussines ranking*). Jednym z wskaźników łatwości prowadzenia działalności gospodarczej, na podstawie których jest prowadzona klasyfikacja, jest wskaźnik koncesjonowania działalności. W tym zakresie Polska zajęła 158 miejsce. Na podstawie powyższego raportu liczba formalności w Polsce wynosi 30, czas: 308 dni, a koszt 137 % dochodu *per capita*. Dla porównania Holandia, która jest uważana za lidera reformy regulacji zajęła w roku 2009 miejsce 51 w rankingu łatwości prowadzenia działalności gospodarczej. Wskaźnik koncesjonowania działalności gospodarczej umożliwił Królestwu Niderlandów zajęcie 91 miejsca. Liczba formalności w Holandii wynosi 18, czas to 230 dni a koszt 112,1 % dochodu *per capita*.

Wyniki raportu pokazują, jak ważne jest podjęcie w Polsce zdecydowanych działań w celu redukcji obciążeń administracyjnych. Wymogi dyrektywy w tym zakresie wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców.

W Polsce zakończył się pierwszy etap prac nad zmianami mającymi ułatwić rozpoczęcie działalności gospodarczej. Na tym etapie wprowadzone tzw. „jedno okienko” mające ułatwić zakładanie firmy (rejestrację działalności gospodarczej i dopełnienie innych formalności z tym związanych). Obecnie trwają prace nad stworzeniem platformy elektronicznej usług administracji publicznej (e-PUAP) oraz stworzeniem Centralnej Informacji o Działalności Gospodarczej. Platforma ta jest przygotowana do umożliwienia przedsiębiorcy dopełnienia ww. procedur. Dyrektywa o usługach zakłada ustanowienie pojedynczego punktu kontaktowego dla usługodawców.

2. CELE REGULACJI

2.1. Cele ogólne

Celem inicjatywy prawodawczej prowadzącej do przedstawienia przez Komisję Europejską projektu dyrektywy o usługach było dążenie do uzyskania rzeczywistego rynku wewnętrznego w usługach tak, aby w tym największym zakresie gospodarki europejskiej zarówno przedsiębiorstwa jak i konsumenci mogli w pełni korzystać z oferowanych przez wspólny rynek możliwości. Wspierając rozwój zintegrowanego rynku wewnętrznego w dziedzinie usług, dyrektywa w swojej finalnej formie powinna zapewnić:

- poprawę warunków wzrostu ekonomicznego i zatrudnienia w UE,
- utworzenie realnego rynku wewnętrznego usług, poprzez usunięcie barier prawnych i administracyjnych w rozwoju działalności usługowej,
- wzmocnienie praw konsumentów jako usługobiorców,
- stworzenie wiążących prawnie obowiązków efektywnej współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi.

Dodatkowo dyrektywa stanowi główny element odnowionej strategii lizbońskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (Komunikat Komisji „Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – Nowy początek strategii lizbońskiej, COM (2005) 24 z 2.2.2005.) Przewidując uproszczenia administracyjne dyrektywa wspiera również program na rzecz lepszego stanowienia prawa (Komunikat Komisji „Strategiczny przegląd procesu lepszego stanowienia prawa w Unii Europejskiej COM (2006)689 z 14.11.2006.

2.2. Cele operacyjne

Mając na uwadze powyższe kwestie regulacja, która jest przedmiotem obecnej analizy prócz celów ustanowionych przez Komisję Europejską powinna doprowadzić do:

- zagwarantowania swobody świadczenia usług w Polsce,

Każdy obywatel UE powinien mieć zagwarantowane prawo do swobodnego świadczenia usług transgranicznie w zakresie uregulowanym przez TWE i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości WE. Przedmiotowa regulacja ma zapewnić, że na zagranicznych usługodawców nie będą nakładane nieuzasadnione wymagania. Ewentualne utrudnienia w swobodzie świadczenia usług powinny mieć charakter wyjątkowy i mogą być stosowane w ściśle określonych przypadkach. Należy również

mieć na uwadze zapewnienie usługobiorcom dostępu do usług z innych krajów UE na takich zasadach, na jakich korzystają z usług krajowych. W celu zagwarantowania pewności prawnej warto objąć regulacją jak największą grupę usług, również tych wyłączonych z zakresu dyrektywy.

- zniesienia i/lub uproszczenie systemów reglamentacji dot. działalności gospodarczej,

W dyrektywie nacisk położono na likwidację istniejących systemów reglamentacji. Również wyniki raportu Banku Światowego – *Doing Business* dotyczące Polski wskazują na potrzebę zmian w zakresie koncesjonowania działalności.

Tam gdzie nie jest możliwe ich zniesienie należy wprowadzić jasne warunki dostępu do działalności gospodarczej w tym zakresie. Klarowne i niedyskryminujące zasady ustanowione w dyrektywie o usługach powinny mieć jak najszersze zastosowanie. Tym samym liberalizacja zasad reglamentacji dostępu do wykonywania działalności powinna objąć wszystkie rodzaje działalności gospodarczej. Należy wprowadzić zasadę dorozumianej zgody, wydawać zezwolenia na czas nieokreślony oraz przenieść ciężar kontroli prowadzonej przez organy administracji publicznej z kontroli uprzedniej na kontrolę następczą.

- stworzenia pojedynczych punktów kontaktowych (PPK) umożliwiających dopełnienie w jednym miejscu wszelkich procedur związanych z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wymogi dyrektywy w zakresie stworzenia PPK są częściowo zbieżne z planowaną nowelizacją ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, która ma wprowadzić Centralną Informację o Działalności Gospodarczej. Obie koncepcje mają zbliżony zakres funkcjonalny w odniesieniu do rejestracji działalności gospodarczej i udostępniania informacji o przedsiębiorcach. Dodatkowo, PPK zgodnie ze zobowiązaniami dyrektywy o usługach musi umożliwić przedsiębiorcy uzyskanie zezwolenia niezbędnego do prowadzenia danej działalności gospodarczej (funkcja administracyjna). Projekt nowego systemu powinien również respektować zasadę równego traktowania przedsiębiorców krajowych i zagranicznych. Ze względu na potrzebę zagwarantowania pewności prawnej przedsiębiorcy jak również realizację zasady równego traktowania system PPK powinien być dostępny dla wszystkich przedsiębiorców, a nie tylko tych, którzy prowadzą działalność usługową.

3. OPCJE

3.1. Rezygnacja z regulacji

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za prawidłową implementację dyrektyw, co wynika z art. 249 TWE. Traktat w tym zakresie zobowiązuje państwa członkowskie do osiągnięcia rezultatu zakładanego przez dyrektywę. Pozostawia natomiast organom krajowym swobodę wyboru formy i środków do osiągnięcia tego celu. Trybunał WE podkreśla konieczność zapewnienia w prawie krajowym pełnej, praktycznej skuteczności dyrektywy (*effect utile*), co gwarantuje osiągnięcie wyznaczonego rezultatu (orzeczenie C-410/01 Fritsch). Dyrektywa o usługach nakłada na państwa członkowskie szereg obowiązków, które mają prowadzić do wyznaczonego przez Komisję celu – utworzenia rzeczywistego rynku wewnętrznego w zakresie usług. Ustanowienie pojedynczych punktów kontaktowych, przygotowanie instytucji do ścisłej współpracy administracyjnej między państwami czy przeprowadzenie przeglądu prawodawstwa krajowego pod kątem nieuzasadnionych ograniczeń w handlu usługami nie będą możliwe bez interwencji legislacyjnej ze strony państw członkowskich.

Dodatkowo, wskazane powyżej braki w prawie polskim w zakresie swobody świadczenia usług, ograniczenia w systemach reglamentacji czy konieczność stworzenia pojedynczych punktów kontaktowych wymagają inicjatywy regulacyjnej ze strony odpowiednich organów. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału WE państwo członkowskie nie ma prawa odstąpić od czynności implementacyjnych argumentując, że skuteczność postanowień może być osiągnięta przez zastosowanie doktryny bezpośredniego skutku (C-102/79 Komisja Europejska przeciwko Królestwu Belgii). Trybunał wskazał, że to państwa członkowskie są adresatami dyrektyw, a doktryna skuteczności bezpośredniej niektórych postanowień dyrektywy ma charakter uzupełniający. Decyzja ta umożliwiła jednostkom dochodzenie swoich praw w przypadku niewdrożenia bądź nieprawidłowego wdrożenia dyrektywy.

Tym samym, mając na uwadze powyższe argumenty oraz konieczność zbyt kompleksowych zmian w prawodawstwie polskim, należy stwierdzić, że brak interwencji regulacyjnej w zakresie implementacji dyrektywy o usługach nie doprowadzi do realizacji celów głównych i operacyjnych regulacji. Jednocześnie, brak inicjatywy w tym zakresie ze strony Polski może zostać uznany przez Komisję Europejską za niewywiązanie się ze zobowiązań ciążących na państwach członkowskich na mocy TWE. Komisja może wszcząć przeciwko Polsce procedurę na podstawie art. 226 TWE.

3.2. Interwencja o charakterze pozalegisłacyjnym

Komisja zachęca państwa członkowskie do podjęcia środków pozalegisłacyjnych w celu poprawy jakości usług i przejrzystości prawa dla usługobiorców. W tym zakresie art. 26 dyrektywy KE proponuje różne formy certyfikacji, opracowywanie kart jakości czy znaków jakości przez zrzeszenia zawodowe itp. Państwa członkowskie mogą również zachęcać do stosowania takich środków np. przez kampanie uświadamiające, organizowanie warsztatów i konferencje finansowane z odpowiednich programów w tym zakresie.

Następnie, art. 37 zachęca państwa członkowskie, aby we współpracy z Komisją przyjmowały kodeksy postępowania na poziomie europejskich organizacji zawodowych. Kodeksy mają przyczyniać się do swobody świadczenia usług i porównywalnego poziomu ochrony usługobiorców.

Wprowadzenie przepisów art. 26 i 37 wymagało będzie od państw członkowskich podjęcia praktycznych kroków, polegających na wspieraniu podmiotów gospodarczych i zrzeszeń. Niewskazane jest wprowadzanie przepisów prawnych w tym zakresie.

Również rozdział poświęcony współpracy administracyjnej wymaga wprowadzenia praktycznych uzgodnień niezbędnych do skutecznej wymiany informacji między państwami członkowskimi. Podobnie jest w przypadku organizacji procesu przeglądu i identyfikacji przepisów wymagających zmiany.

Dodatkowo, implementacja powinna nawiązywać do istniejącej hierarchii aktów prawnych. Normy implementacyjne muszą mieć co najmniej taką samą moc jak uprzednio obowiązujące przepisy prawa krajowego w tym zakresie. W przypadku wprowadzenia w dyrektywie nowych uregulowań (współpraca administracyjna, pojedyncze punkty kontaktowe, swoboda świadczenia usług) należy zastosować taką rangę przepisów, które byłyby uchwalone, w sytuacji gdy dana dziedzina byłaby pierwszy raz regulowana w prawie krajowym. Dyrektywa o usługach nakłada na państwa obowiązek zmian w systemach reglamentacji, przepisach dotyczących swobody działalności gospodarczej. Wprowadza również nowe rozwiązania, (m.in. instytucję dorozumianej zgody, potwierdzenie przyjęcia wniosku), które zgodnie z argumentami powyżej powinny być regulowane na poziomie ustawowym.

Tym samym, należy stwierdzić, że interwencja o charakterze pozalegisłacyjnym nie może być użyta jako jedyne narzędzie implementacji dyrektywy o usługach.

3.3. Interwencja o charakterze legislacyjnym

Komisja Europejska wielokrotnie podkreślała, że dla osiągnięcia wyznaczonych dla dyrektywy o usługach celów konieczna jest pełna i zgodna z harmonogramem transpozycja dyrektywy. W marcu 2007 na Szczycie Rady Europejskiej stwierdzono: *„niedawno przyjęta dyrektywa o usługach jest podstawowym narzędziem do odblokowania pełnego potencjału europejskiego sektora usług. Pełna, spójna, terminowa transpozycja jej przepisów powinna stać się sprawą o wysokim priorytecie”*.

Art. 44 dyrektywy o usługach zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy do 28 grudnia 2009 r.

Dodatkowo, wskazano na konieczność przyjęcia przepisów krajowych o charakterze wiążącym po to, aby usługodawcy i usługobiorcy mogli korzystać z pełni praw przyznanych im w dyrektywie.

Ze względu na szeroki zakres dyrektywy o usługach wydaje się wskazane, aby regulacja implementująca dyrektywę miała charakter horyzontalny. Zagwarantuje to, że żadne przepisy szczegółowe nie zostaną pominięte podczas analizy oraz że przepisami objęta będzie również działalność usługowa na szczeblu krajowym. Konieczne jest również zapewnienie nadrzędności przepisów prawa horyzontalnego nad przepisami szczegółowymi w tym zakresie.

W polskim prawodawstwie istnieje ustawa o charakterze ogólnym zawierająca podstawowe przepisy dotyczące działalności gospodarczej – ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (SDG). Ustawa stanowiąc swego rodzaju konstytucję gospodarczą zawiera szereg przepisów materialnych, proceduralnych i ustrojowych z zakresu prawa administracyjnego dotyczących podejmowania i prowadzenia wszystkich rodzajów działalności gospodarczej. W ustawie zawarte są również obowiązki organów administracji w stosunku do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W marcu 2009 r. weszła w

życie nowelizacja, mająca w znaczący sposób ułatwić rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Implementacja przepisów dyrektywy w zakresie swobodnego przepływu usług nie mogła być dokonana jedynie w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej z uwagi na różnice zachodzące pomiędzy swobodą świadczenia usług i swobodą przedsiębiorczości (zawiera się w SDG), jak również konieczność ich rozróżniania w praktyce. Dodatkowo, ustawa o swobodzie działalności gospodarczej nie obejmuje swoim zakresem podmiotów, które nie świadczą usług w celu zarobkowym, dla zysku.

Podczas projektowania niniejszej regulacji przyjęto, że regulacje dotyczące świadczenia usług, mające charakter ogólnych zasad oraz przepisy regulujące współpracę pomiędzy właściwymi organami krajowymi i właściwymi organami z państw członkowskich UE oraz państw członkowskich EOG nienależących do UE, zostaną umieszczone w ustawie o świadczeniu usług.

Jednocześnie ze względów systemowych niektóre z regulacji dyrektywy o usługach zostały umieszczone w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej (SDG). Wprowadzane są tutaj regulacje dyrektywy, które są ściśle związane z działalnością gospodarczą, tj. mające związek z procedurami szeroko rozumianej reglamentacji – obowiązku uzyskania zezwolenia, wpisu do rejestru, licencji itp. Również przepisy regulujące działanie pojedynczego punktu kontaktowego, zostały umieszczone w SDG z uwagi na ich związek z przepisami regulującymi funkcjonowanie Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej oraz ich ścisły związek z podejmowaniem działalności gospodarczej.

Jednak, aby zapewnić pełną transpozycję przepisów dyrektywy do polskiego porządku prawnego, część przepisów SDG, stanowiących transpozycję regulacji dyrektywy o usługach, na zasadzie odesłania bezpośredniego wprowadzonego do przepisów projektu ustawy o świadczeniu usług, będzie miała zastosowanie do świadczenia usług.

Podobnie, aby zapewnić pełną komplementarność ustaw wprowadzono odesłanie w SDG, na mocy którego przepisy ustawy o świadczeniu usług będą stosowały się do działalności gospodarczej o charakterze usługowym, tj. w szczególności działalności budowlanej oraz świadczenia usług w ramach wykonywania zawodów regulowanych.

3.4. Konkluzja

Implementacja dyrektywy, aby osiągnąć zamierzone na poziomie europejskim i krajowym cele, wymaga zmiany i uzupełnienia przepisów ustawowych. Stosowne zmiany należy wprowadzić również do ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z zaleceniami Komisji i specyfiką niektórych zobowiązań wynikających z dyrektywy konieczne będą również działania pozalegislacyjne uzupełniające prawidłową implementację dyrektywy.

4. KONSULTACJE

Projekt dyrektywy o usługach wraz ze stanowiskiem rządu był wielokrotnie konsultowany z partnerami społecznymi przed przyjęciem dyrektywy o usługach. Przygotowane w marcu 2008 r. założenia do ustawy transponującej przepisy dyrektywy oraz wstępna ocena skutków regulacji, ze względu na złożoną tematykę oraz kluczowe zmiany wprowadzane w przepisach o podejmowaniu i wykonywaniu działalności gospodarczej (usługowej) wymagały przeprowadzenia szerokich konsultacji na wczesnym etapie procesu implementacji dyrektywy. Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Komisją Europejską zorganizowało konferencję dot. implementacji dyrektywy, która rozpoczęła proces konsultacji społecznych. „Założenia ustawy transponującej przepisy dyrektywy 2006/123/WE dot. usług na rynku wewnętrznym” oraz „Ocena Skutków Regulacji wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE o usługach na rynku wewnętrznym” zostały przekazane do 149 podmiotów. Wśród adresatów znalazły się zarówno wszystkie podmioty reprezentowane w Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych jak również przedstawiciel małych i średnich przedsiębiorstw, organizacje branżowe przedsiębiorców i samorządy zawodowe, organizacje pozarządowe, Europejskie Centrum Konsumenckie i Centra Euro Info.

Poniższa tabela zawiera listę uwag zgłoszonych do implementacji dyrektywy o usługach:

Podmiot – organizacja przedsiębiorców	Uwagi	Stanowisko MG (uwzględniona/nieuwzględniona)
Polska Izba Ochrony Osób i Mienia	Poparcie dla działań dot. uproszczenia i liberalizacji zasad reglamentacji dostępu do wykonywania działalności gospodarczej, Postulat zastąpienia koncesji na wykonywanie działalności usługowej w zakresie ochrony mienia i osób wpisem do rejestru działalności regulowanej.	Stanowisko zostanie przekazane MSWiA, resortu wiodącego w sprawie ustawy o ochronie osób i mienia
Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie	Poparcie dla idei uproszczenia zasad prowadzenia działalności usługowej i zniesienia barier w swobodzie przedsiębiorczości. Założenia mają charakter zbyt ogólny, izba czeka na projekt ustawy oraz propozycje zmian do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.	

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów	Opinia pozytywna	
Konfederacja Pracodawców Polskich	Brak w założeniach odniesienia do sektorowych aspektów usług interesu ogólnego - obawa, że zostaną one pominięte w przygotowywaniu zmian w ustawach szczegółowych Opinia pozytywna w zakresie wprowadzanych uproszczeń administracyjnych i zmniejszenia kosztów rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej jak również przepisów o transgranicznym świadczeniu usług i jakości usług.	Kwestie usług interesu ogólnego powinny zostać uwzględnione w projektach zmieniających ustawy szczegółowe, za które odpowiadają poszczególne resorty
Związek Producentów Audio Video	ZPAV stoi na stanowisku, że działalność organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi nie stanowi działalności usługowej pozostającej w zakresie dyrektywy.	Zarządzanie prawami autorskimi zgodnie z Podręcznikiem do implementacji dyrektywy o usługach pozostaje w zakresie dyrektywy. Nie ma tu znaczenia fakt, że w prawie krajowym nie jest to działalność gospodarcza.
Krajowa Izba Gospodarcza	Pozytywna opinia Realizacja postulatów przedsiębiorców w zakresie zmian w systemach reglamentacji i stworzeniu pojedynczych punktów kontaktowych	
Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych w Polsce.	Pozytywna opinia. Postulat objęcia przepisami PPK również przewoźników	Przepisy dotyczące pojedynczych punktów kontaktowych w założeniu obejmą całość działalności usługowej..

Implementacja dyrektywy wymagała zmian wielu ustaw, w tym dotyczących prowadzenia określonych form działalności gospodarczej (usługowej). Konieczne jest opracowanie przepisów w sposób jak najbardziej przyjazny dla przedsiębiorców, zgodnie z głównymi celami dyrektywy. Dlatego też, Ministerstwo Gospodarki opracowało i rozesłało drogą elektroniczną „ankietę dla przedsiębiorców i partnerów społecznych w sprawie założeń ustawy transponującej przepisy dyrektywy 2006/123/WE dot. usług na rynku wewnętrznym. Ankieta została rozesłana na 190 adresów e-mail różnych podmiotów zidentyfikowanych jako potencjalnie zainteresowanych implementacją dyrektywy. Ankieta została również umieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki. MG otrzymało 24 wypełnione ankiety. Ankieta zawierała 32 pytania. Część z nich miała charakter opisowy. Szczegółowy opis konsultacji został ujęty w oddzielnym dokumencie pt. „Szczegółowe wyniki konsultacji

Spółecznych do Oceny Skutków Regulacji Wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE o usługach na rynku wewnętrznym” (dokument można pobrać ze strony www.mg.gov.pl).

Projekt ustawy o świadczeniu usług na terytorium RP został poddany konsultacjom społecznym jeszcze w trakcie uzgodnień międzyresortowych. Do rozesłanego projektu uwagi zgłosiły następujące organizacje: Polska Federacja Rynku Nieruchomości, Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych, Polska Federacja Stowarzyszeń Zarządców Nieruchomości, Polska Federacja Zarządców Nieruchomości, Polska Izba Ubezpieczeń, Polska Izba Handlu, Stowarzyszenie Ład na Mazowszu, Stowarzyszenie Ochrony i Promocji Miast-Ogrodów i Historycznych Miejscowości Centralnego Mazowsza, Izba Wydawców Prasy, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, PKPP Lewiatan. Większość zgłoszonych uwag została wyjaśniona lub uwzględniona w projekcie ustawy. Projekt ustawy został również umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem w tym zakresie tj. ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234, z późn. zm.),• ustawą z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.),• ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.). Dodatkowo, w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169 poz. 1414) następujące organizacje przedłożyły „Opinię o projekcie ustawy o działalności usługowej”¹⁾:

1. Polska Federacja Rynku Nieruchomości,
2. Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych,
3. Polska Federacja Stowarzyszeń Zarządców Nieruchomości,
4. Polska Federacja Zarządców Nieruchomości.

---

¹⁾ Tekst opinii wraz odpowiednimi formularzami w załączeniu

5. ANALIZA RELACJI KORZYŚCI DO KOSZTÓW

5.1. Podmioty, na które będzie miała wpływ regulacja

5.1.1. Ograny administracji rządowej i samorządowej

Ograny administracji rządowej i samorządowej w sposób pośredni lub bezpośredni są zaangażowane w procedury systemów reglamentacji, jak również innych formalności związanych z rozpoczęciem i prowadzeniem działalności gospodarczej we wszystkich jej aspektach. Należy podkreślić, iż poniżej zostały uwzględnione nawet te urzędy, których systemy reglamentacji są wyłączone z zakresu dyrektywy usługowej. Jednak jak wskazano powyżej, w celu zapewnienia pewności prawnej przedsiębiorcy należy dążyć do wprowadzenia uproszczeń we wszystkich systemach reglamentacji, jak również włączyć je w system pojedynczych punktów kontaktowych.

5.1.1.1. Organy administracji rządowej

- Ministrowie i Prezesi urzędów centralnych (MŚ, MS, MPiPS, MKiDN, MZ, MSWiA, MNiSW, MEN, MF, UOKiK, MI, MRiRW, MSiT, KRRiT, URE, GUM, UKE, ULC, UTK, Główny Inspektorat Farmaceutyczny, Państwowa Agencja Atomistyki, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Główny Lekarz Weterynarii, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Państwowa Inspekcja Pracy).
- wojewodowie

5.1.1.2. Organy administracji samorządowej

- Marszałek województwa
- Starosta
- Wójt, burmistrz albo prezydent.

5.1.2. Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej:

5.1.2.1. Przedsiębiorcy prowadzący działalność usługową:

W polskim prawodawstwie usługi obejmują różne rodzaje działalności gospodarczej. Z jednej strony znajdują się usługi wymagające kwalifikacji manualnych, łatwo poddających się standaryzacji, z drugiej strony znajdują się usługi angażujące pracowników o wysokim

poziomie wiedzy i specjalizacji. Te usługi trudniej poddają się standaryzacji. Istnieją również usługi, które mają cechy pierwszej i drugiej grupy. Szybki postęp technologiczny sprzyja powstawaniu wielu nowych dziedzin usług, dlatego też niełatwo jest dokładnie sklasyfikować usługi, a tym samym odpowiednio je opisać. Zwyczajowo stosuje się klasyfikację zawartą w Polskiej Klasyfikacji Działalności ze względu na możliwości, jakie stwarza statystyka.

W PKD wyróżniono następujące sektory usługowe:

- **sekcja G** – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów, samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego;
- **sekcja H** – hotele i restauracje;
- **sekcja I** – transport, gospodarka magazynowa i łączność;
- **sekcja J** – pośrednictwo finansowe;
- **sekcja K** – obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (usługi dla przedsiębiorczości, usługi okołobiznesowe);
- **sekcja L** – administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne;
- **sekcja M** – edukacja;
- **sekcja N** – ochrona zdrowia i pomoc społeczna;
- **sekcja O** – działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała.

Ważną grupę usług stanowią usługi biznesowe, zwane inaczej usługami dla przedsiębiorczości. Dynamizują one tempo wzrostu gospodarki oraz podnoszą poziom konkurencyjności gospodarki.

Istotną rolą usług biznesowych jest to, że szereg funkcji przedsiębiorstwa może być realizowane zarówno przez własne służby w przedsiębiorstwie, jak też mogą być zlecane na zewnątrz. To z kolei wynika z daleko posuniętego podziału pracy i łączącej się z tym specjalizacji, charakterystycznego trwającego obecnie postępu technicznego i istniejącej konkurencji. Ponadto usługi dla biznesu umożliwiają zmniejszenie kosztów działalności przedsiębiorstwa. Świadczenie tych usług przez wyspecjalizowane, profesjonalne firmy pozwala na podniesienie jakości wielu działań, będących przedmiotem tych usług.

Usługi okołobiznesowe obejmują całokształt usług świadczonych przez wyspecjalizowane firmy na rzecz innych podmiotów gospodarczych w celu zwiększenia ich efektywności.

W skład usług biznesowych wchodzi następujące rodzaje działalności:

- wynajem samochodów osobowych i pozostałych środków transportu,
- wynajem maszyn i urządzeń,
- wypożyczanie artykułów użytku osobistego domowego,
- doradztwo w zakresie sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- przetwarzanie danych i działalność związana z bazami danych,
- konserwacja i naprawa maszyn biurowych, księgujących i liczących,
- działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa, doradztwo, zarządzanie holdingami,
- działalność reklamowa,
- działalność związana z pośrednictwem pracy,
- działalność dochodzeniowo-detektywistyczna i ochroniarska,
- sprzątanie i czyszczenie obiektów.

Dostępne dane statystyczne nie obejmują wszystkich sekcji usług. W roku 2004 liczba podmiotów gospodarki narodowej w sekcjach usługowych przedstawiała się następująco:

G - Handel i naprawy: 1 189 174, co stanowiło 33,2 % ogólnej liczby podmiotów,

H - Hotele i restauracje: 113 085, co stanowiło 3,2 % ogólnej liczby podmiotów,

I – Transport, gospodarka magazynowa i łączność: 263 162, co stanowiło 7,3 % ogólnej liczby podmiotów,

J – Pośrednictwo finansowe: 129 009, co stanowiło 3,6 % ogólnej liczby podmiotów,

O – Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała: 227 803, co stanowiło 6,4 % ogólnej liczby podmiotów.

5.1.2.2. Pozostali przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie ze wspomnianymi wyżej argumentami jest wskazane objęcie niniejszą regulacją również przedsiębiorców prowadzących inną niż usługowa działalność gospodarczą. Mając na uwadze równość praw wszystkich przedsiębiorców należy umożliwić podmiotom prowadzącym działalność pozausługową realizację formalności w pojedynczym punkcie

kontaktowym. W tym samym celu należy dokonać przeglądu i wprowadzić uproszczenia w systemach reglamentacji wyłączonych z zakresu dyrektywy.

5.1.3. Przedsiębiorcy prowadzący działalność usługową nieobjęci przepisami ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 50 TWE usługi to działalność prowadzona na własny rachunek zwykle za wynagrodzeniem. Tym samym usługą jest każda działalność prowadzona przez osobę fizyczną lub prawną poza stosunkiem umowy zatrudnienia. Działalność musi mieć również charakter ekonomiczny. Nie ma także znaczenia czy usługi są świadczone na rzecz przedsiębiorstw czy konsumentów.

Jednocześnie, art. 3 SDG wskazuje, że przepisów ustawy nie stosuje się do działalności w zakresie wynajmowania przez rolników pokoi, sprzedaży posiłków domowych i świadczenia w gospodarstwach rolnych innych usług związanych z pobytem turystów.

Mając na uwadze przepisy TWE i orzecznictwo Trybunału WE należy stwierdzić, że wskazana powyżej działalność rolników powinna podlegać przepisom implementującym dyrektywę o usługach. Nie oznacza to jednak obejmowania rolników świadczących usługi hotelarskie całością przepisów ustawy SDG i uznania ich za przedsiębiorców. Transpozycja dyrektywy o usługach przewidziana w projekcie ustawy o świadczeniu usług obejmie swym zakresem również podmioty, które nie są przedsiębiorcami w rozumieniu SDG. W związku z powyższym status prawny rolników świadczących usługi związane z pobytem turystów nie ulegnie zmianie, ale ich działalność objęta zostanie przepisami nowej regulacji.

5.1.4. Przedsiębiorcy czasowo świadczący usługi z innych państw UE

W związku z w prowadzeniem przepisów o czasowym świadczeniu usług na terenie RP przepisom projektowanej ustawy będą również podlegać przedsiębiorcy z innych krajów UE i EOG, którzy zgodnie z traktatową swobodą świadczenia usług będą czasowo świadczyć usługi na terenie Polski. Ze względu na czasowy charakter prowadzonej działalności oraz fakt, że nie prowadzi się rejestrów tych przedsiębiorców utrudnione jest oszacowanie wpływu wdrożenia dyrektywy na powyższe podmioty.

5.1.5. Organizacje przedsiębiorców i samorządy zawodowe

Organizacje pracodawców jak również organizacje branżowe i izby handlowe należą do podmiotów, na które dyrektywa będzie miała wpływ. Poprzez działania pozalegisłacyjne państwa członkowskie mają zachęcać organizacje do podejmowania środków w zakresie jakości usług, wprowadzania kodeksów postępowania czy informacji handlowych. Ponadto, zgodnie z dyrektywą o usługach rejestrację w stowarzyszeniach zawodowych oraz uznawanie kwalifikacji, w które często zaangażowane są samorządy zawodowe, ma być możliwa poprzez pojedynczy punkt kontaktowy, co implikuje „podłączenie” do systemu pojedynczych punktów kontaktowych tych podmiotów.

5.1.6. Przykładowe usługi będące przedmiotem analizy kosztów i korzyści

W kontekście celu niniejszego opracowania zasadnicze znaczenie ma odpowiedź na pytanie, w jaki sposób przedstawione powyżej najważniejsze postanowienia dyrektywy usługowej wpłyną na polskich usługodawców. Poniżej dokonano przeglądu regulacji krajowej w odniesieniu do sektora usług budowlanych, usług dla przedsiębiorczości oraz usług w handlu. Usługi te wybrano ze względu na ich reprezentatywność. Handel stanowi najpopularniejszą działalność gospodarczą Polsce. Usługi budowlane należą do najczęściej świadczonych usług przez polskie firmy w krajach UE. Usługi dla przedsiębiorczości są usługami, które mają największy wpływ na konkurencyjność gospodarki i mogą przyczynić się do osiągnięcia przez Polskę statusu gospodarki opartej na wiedzy.

5.1.6.1 Usługi budowlane

Szeroko pojęte usługi budowlane regulowane są w Polsce przez *ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane*, *ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów* i *ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne* oraz wydane na ich podstawie akty wykonawcze.

Działalność architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, a także geodetów kartografów zaliczyć należy do działalności regulowanej.

Prowadzenie działalności budowlanej poza tymi zawodami regulowanymi podlega swobodzie działalności gospodarczej, zgodnie z *ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*. Biorąc pod uwagę wykonywanie działalności w zawodach regulowanych w budownictwie na terytorium Polski należy dokładnie zweryfikować, czy przepisy te są zgodne

z wymogami *dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych* oraz innych dyrektyw sektorowych oraz czy nie zawierają warunku wzajemności.

Należy podkreślić, że przepisy dyrektywy dotyczące swobody przedsiębiorczości są korzystne dla polskich usługodawców. W odniesieniu do świadczenia usług dodatkowo należy podkreślić wagę wprowadzonego przez dyrektywę zakazu wprowadzania przez państwo świadczenia usługi wymogów wpływających na używanie sprzętu i materiałów stanowiących integralną część świadczonej usługi.

Dodatkowo należy podkreślić korzyści płynące z nakazu uwzględniania przez państwa członkowskie ubezpieczeń i gwarancji udzielonych przez instytucje kraju macierzystego podmiotu świadczącego usługę transgraniczną.

Przedsiębiorcy i usługodawcy muszą liczyć się z wymogami dyrektywy dotyczącymi jakości usług oraz koniecznością szybkiego udzielania informacji usługobiorcom. Jest to związane z przygotowaniem odpowiedniego zaplecza przez przedsiębiorstwo.

5.1.6.2 Handel detaliczny i hurtowy

- **Pośrednictwo handlowe** – Usługi pośrednictwa handlowego nie są działalnością regulowaną i podlegają ogólnym przepisom Kodeksu cywilnego.
- **Dystrybucja** – Działalność dystrybucyjna nie jest również specyficznie regulowana w Polsce, podlega przepisom Kodeksu cywilnego. Wykonywanie usług związanych z handlem podlega w Polsce swobodzie działalności gospodarczej. W odniesieniu do świadczenia usług przez polskich przedsiębiorców z tej branży poza granicami Polski, należy korzystnie ocenić przepisy dyrektywy. Należy także wskazać na obowiązki dotyczące jakości usług oraz udzielania informacji nałożone na przedsiębiorców przez dyrektywę.

5.1.6.3 Usługi dla przedsiębiorczości

- **Usługi doradcze (konsulting)** – W zakres konsultingu może wchodzić doradztwo gospodarcze, finansowe, podatkowe czy też personalne. Należy podkreślić coraz częstszy outsourcing przez firmy tego typu usług. W odniesieniu do polskiego ustawodawstwa, co do zasady szeroko pojęty konsulting nie jest regulowany jakimś szczególnym aktem prawnym, stosowany więc będzie Kodeks cywilny.

- Szczególnej regulacji poddane jest wykonywanie zawodu doradcy podatkowego, biegłego rewidenta, doradcy inwestycyjnego, a także usługi księgowe. Doradcy podatkowi wykonują swój zawód na podstawie *ustawy z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym*. Usługi związane z tym zawodem regulowanym, mogą być świadczone przez doradców podatkowych, adwokatów, radców prawnych i biegłych rewidentów. Zasady etyki doradców podatkowych ściśle regulują zagadnienia dotyczące reklamy tego zawodu.
- Zawód biegłego rewidenta jest zawodem regulowanym, zasady wykonywania zawodu znajdują się w ustawie z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym oraz w uchwalonych przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów Zasadach etyki zawodowej. Wykonywanie tego zawodu jest określone na poziomie wspólnotowym przez Dyrektywę 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG.
- Świadczenie usług rekrutacji jest działalnością regulowaną w rozumieniu *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*. Zgodnie z *ustawą z dnia 20 kwietnia 2006 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy doradztwo personalne wykonywane jest na terytorium Polski w ramach działalności agencji zatrudnienia*. Dyrektywa usługowa nie ma zastosowania do usług świadczonych przez agencje pracy tymczasowej.

W odniesieniu do szeroko pojętych zawodów „doradczych” należy uznać, że przepisy dyrektywy są korzystne dla polskich usługodawców. Biorąc pod uwagę zawody regulowane, należy podkreślić, że przepisy dyrektywy usługowej wyraźnie wskazują, że należy umożliwić usługobiorcom z innych krajów dostęp do rynku usług w tych zawodach i odsyłają w tym względzie do wymogów zawartych w *dyrektywie 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych*. W odniesieniu do zawodów regulowanych w Polsce, należy zweryfikować czy przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji przedstawicieli są zgodne z wymogami prawa wspólnotowego.

- **Usługi prawne** – Usługi prawne, pod kątem dyrektywy usługowej, podzielić można na trzy kategorie:

- usługi adwokatów i radców prawnych,
- usługi notariuszy oraz komorników sądowych
- usługi rzeczników patentowych oraz doradców prawnych.

W odniesieniu do pierwszej z tych grup, ich działalność poddana jest specjalnym regulacjom prawa europejskiego – *dyrektywie Rady z dnia 22 marca 1977 r. 77/249/EWG mającej na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług* oraz *dyrektywie 98/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. mającej na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w Państwie Członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych*. Polskie regulacje dotyczące wykonywania tych zawodów to *ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze* oraz *ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych*, a także uchwalone przez samorządy *Zasady etyki zawodowej*.

W odniesieniu do notariuszy i komorników działalność ich jest wyłączona spod działania dyrektywy, ponieważ zawody te są związane z wykonywaniem władzy publicznej.

W Polsce przedstawiciele tych zawodów wykonują je na podstawie *ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie* oraz *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji*.

Trzecią grupę stanowią zawody regulowane. Usługi doradców prawnych zostały omówione powyżej. Usługi rzeczników patentowych wykonywane są w Polsce na podstawie *ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych*.

Uwagi dotyczące wpływu dyrektywy usługowej na usługodawców w zawodach prawniczych należy ograniczyć do konieczności podkreślenia, że zasady wykonywania tych zawodów, co do zasady są uregulowane poza dyrektywą usługową, z wyjątkiem notariuszy i komorników. W odniesieniu do dyrektywy usługowej, należy podkreślić nałożony przez nią wymóg zniesienia zakazu udostępniania przez te zawody szerokiej informacji handlowej, co szczególnie istotne jest w odniesieniu do radców prawnych i adwokatów. Dyrektywa nakłada również na państwa członkowskie obowiązek przeglądu przepisów krajowych ustalających taryfy minimalne i maksymalne na usługi.

- **Usługi w zakresie zarządzania nieruchomościami** - Działalność zawodowa w dziedzinie zarządzania nieruchomościami, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz rzeczoznawstwa majątkowego jest prowadzona na podstawie *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami*. Wszystkie te działalności są działalnościami regulowanymi w rozumieniu dyrektywy.

- **Usługi reklamowe** - Prawo polskie nie reguluje w specjalny sposób prowadzenia działalności reklamowej, a więc dotyczy jej swoboda wykonywania działalności.

W odniesieniu do usług reklamowych należy zwrócić uwagę na obowiązujący w niektórych zawodach zakaz reklamy nakazujący zniesienie wszelkich całkowitych zakazów dotyczących informacji handlowych dostarczanych przez zawody regulowane. Zasady dotyczące wykonywania zawodu odnoszące się do informacji handlowych muszą być niedyskryminacyjne, uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym i proporcjonalne.

5.1.7. Wnioski

Analiza przepisów dyrektywy usługowej i przepisów projektowanej ustawy o świadczeniu usług oraz ich wpływu na sytuację polskich usługobiorców wskazuje, że przepisy będą miały korzystny wpływ nie ze względu na ich rewolucyjny charakter (przepisy są powtórzeniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości WE), lecz ze względu na uporządkowania pewnych zagadnień i zawarcie ich w jednym akcie prawnym. Na marginesie należy stwierdzić, że wyłączenie pewnych zagadnień poza zakres dyrektywy prowadzi tylko do tego, że są one objęte często bardziej liberalnym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości WE. Niewątpliwie przyjęcie projektowanej ustawy służy zapewnieniu większej pewności prawnej przedsiębiorcom.

Implementacja dyrektywy usługowej będzie z korzyścią dla polskich przedsiębiorców, którzy świadcząc swe usługi poza granicami kraju będą mogli spodziewać się określonych zasad rządzących rynkiem usług w innych państwach członkowskich oraz ogromnego ułatwienia administracyjnego w postaci pojedynczego punktu kontaktowego. Zapewni również większe bezpieczeństwo usługobiorcom na naszym rynku.

Podstawowym kosztem dostosowania do wymogów dyrektywy dla przedsiębiorców, jest konieczność przygotowania się do wymogów dotyczących jakości usług, jak też do bardzo prokonsumenckiego podejścia do swoich klientów. Dyrektywa nakłada szereg obowiązków dotyczących udzielania informacji i rozpatrywania reklamacji usługobiorców przez usługodawców.

Biorąc pod uwagę zawody regulowane, dyrektywa wprowadza obowiązek dopuszczenia szerokiej informacji handlowej w tych zawodach, jak też nakłada na państwa członkowskie

obowiązek przeglądu taryf cen maksymalnych i minimalnych na usługi pod kątem ich konieczności, proporcjonalności i niedyskryminacyjnego charakteru.

Polscy usługodawcy, a zapewne także przedsiębiorcy z innych branży, mogą potencjalnie odczuć pozytywne skutki wdrożenia dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług przede wszystkim poprzez zmniejszenie kosztów rozpoczęcia i prowadzenia działalności – implementacja postanowień dyrektywy w tym zakresie może przynieść korzystne zmiany zarówno dla polskich podmiotów, jak i zagranicznych rozpoczynających działalność w Polsce.

5.2. Wpływ na finanse publiczne

5.2.1. Szacunkowa ocena utworzenia punktu kontaktowego

Szacunkowy koszt utworzenia elektronicznego punktu kontaktowego wynosi ok. 40 000 000 PLN i obejmuje przegląd procedur elektronicznych, utworzenie systemu teleinformatycznego, szkolenia, kampanię informacyjną, wynagrodzenia dla pracowników oraz tłumaczenia.

5.2.2. Likwidacja i zmiany w systemach reglamentacji

Likwidacja niektórych systemów reglamentacji czy zgodnie z dyrektywą ograniczenie do minimum opłat administracyjnych może doprowadzić do zmniejszenia wpływów do budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

5.3. Symulacja ilościowa skutków wdrożenia dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług

Wdrożenie dyrektywy usługowej skutkuje wzrostem produktywności pracy i kapitału, co stanowi impuls do wzrostu zatrudnienia i zasobu kapitału. Następuje zwiększenie tempa wzrostu produktu, ale wszystkie te zmiany wygasają w czasie wraz z postępującymi dostosowaniami na rynku pracy. Symulację skutków dyrektywy prezentuje się wychodząc od dwóch alternatywnych scenariuszy bazowych – scenariusza oddającego cykliczność wahań polskiej gospodarki (od tego miejsca **scenariusz z cyklem**) oraz scenariusza zakładającego utrzymanie wysokiego tempa wzrostu w latach 2007 – 2014 (od tego miejsca **scenariusz zrównoważony**).

Przyjęło się w praktyce badań ekonomicznych modelować skutki zmian określonych czynników o charakterze zarówno poza- jak i stricte- ekonomicznym w wyizolowaniu od pozostałych zmiennych branych pod uwagę (tj. przy pozostałych wartościach niezmiennych). Wdrożenie dyrektywy usługowej interpretujemy jako nagłą zmianę otoczenia, w którym funkcjonują podmioty gospodarujące. Tego typu zmiany zwyczajowo określa się mianem „szoków”. Z prowadzonych powyżej rozważań wynika, że wdrożenie dyrektywy może zmienić uwarunkowania decyzji inwestycyjnych w przedsiębiorstwach

(nastąpi szok inwestycyjny), jak również podniesie produktywność czynnika pracy, co może wpłynąć na alokację jego zasobu (tzw. szok realokacyjny na rynku pracy).

Pojawienie się szoku zmienia poziomy określonych agregatów, które wchodzi z nim w interakcje; wynikiem tychże interakcji są nowe równowagi, charakteryzujące się np. innym tempem wzrostu PKB, innym poziomem inwestycji itd.

5.3.1. Charakterystyka scenariuszy bazowych

W poniższym rozdziale zaprezentowane zostaną bazowe scenariusze makroekonomiczne dla Polski na lata 2007 – 2013 (tj. ilustrujące zmiany sytuacji gospodarczej przy założeniu braku wprowadzenia dyrektywy usługowej), ze szczególnym uwzględnieniem sektora usługowego oraz rynku pracy. Prognozy oparte zostały na dekompozycji wzrostu produktu na wzrost kapitału, siły roboczej i postępu technologicznego. Zaproponowano dwa scenariusze, pierwszy z nich bierze pod uwagę założenia makroekonomiczne projektu ustawy budżetowej na rok 2008 r. i Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015, drugi zakłada wystąpienie cyklicznego spowolnienia tempa wzrostu w latach 2010 – 2011²⁾.

Oba scenariusze, które zostaną zaprezentowane w kolejnej części rozdziału, oparte są na wspólnych założeniach dotyczących polityki makroekonomicznej i zmian podaży pracy. Zakładamy wzrost populacji w wieku 15 – 64 do roku 2013 o około 1,7 % (zgodnie z prognozą Eurostatu z 2004 roku), który wpłynie na wzrost podaży pracy, przy stałym współczynniku aktywności zawodowej ludności na poziomie z 2006 roku. W sferze polityki monetarnej zakładamy jej zacieśnienie. Przystąpienie do strefy Euro w 2013 roku implikuje konieczność usztywnienia kursu po przystąpieniu do mechanizmu ERM2 w 2011 roku, a także prowadzenie odpowiedniej polityki fiskalnej umożliwiającej spełnienie kryteriów konwergencji.

Szczególnie istotne z punktu widzenia analizy wpływu dyrektywy usługowej i projektowanej ustawy jest oddziaływanie powyższych czynników na rynek pracy. Ścieżka zmiany produktu przekłada się na zmiany popytu na pracę, zmiany w podaży pracy w dużym stopniu determinowane są przez zmiany w liczebności populacji w wieku 15 – 64.

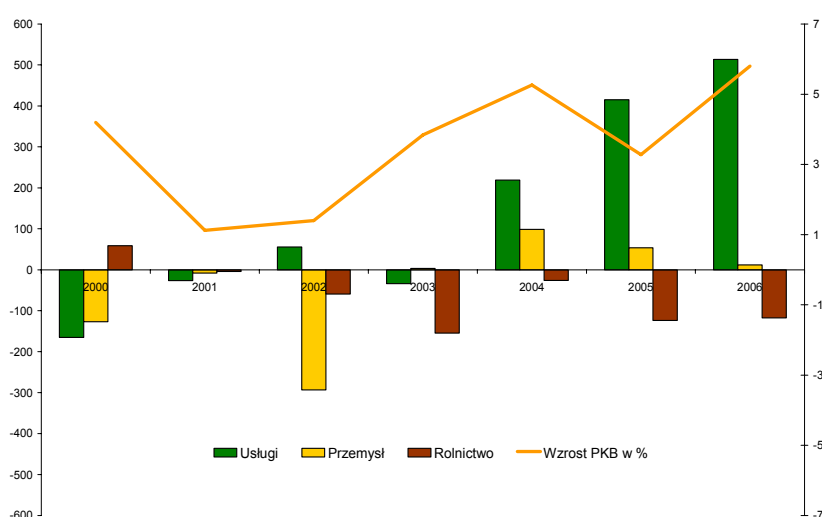
²⁾ Założenia zostały opracowane z uwzględnieniem stanu gospodarki w grudniu 2007 r., jednak oceniane są jako aktualne ze względu, że przewidywane spowolnienie będzie miało miejsce ewentualnie rok wcześniej.

Zmiany po stronie popytowej jak i podażowej przekładają się nie tylko na zmiany liczby zatrudnionych w gospodarce, ale również na strukturę zatrudnienia na rynku pracy, powodując realokację zatrudnionych z sektorów o niskiej produktywności do prac o relatywnie wyższej produktywności. Spowodowane jest to szybszym tempem wzrostu płac w sektorach cechujących się wyższą produktywnością. Prognozy zmian zatrudnienia w sektorze rolniczym, przemyśle i usługach oparte zostały na następujących założeniach:

- utrzymane zostaną dotychczasowe trendy w strukturze zatrudnienia, stopniowo zmniejszane będzie zatrudnienie w cechującym się najniższymi wzrostami produktywności rolnictwie, udział zatrudnionych w przemyśle będzie powoli spadał, zwiększać się będzie natomiast zatrudnienie w usługach,
- struktura zatrudnienia w momencie, gdy PKB per capita w Polsce zrówna się z PKB per capita w Unii Europejskiej (średnią z lat 2003 – 2005) będzie podobna do struktury zatrudnienia w UE-27 w tym okresie. Konwergencji poziomu PKB per capita będzie więc towarzyszyć konwergencja sektorowej struktury jego wytwarzania.

Analiza zmian zatrudnienia w poszczególnych sektorach w ciągu ostatnich 10 lat wskazuje, że poszczególne sektory w różny sposób reagują na zmiany sytuacji makroekonomicznej w Polsce. Różnice prezentuje wykres 1.

Wykres 1. Zmiana wielkości zatrudnienia (w tys.) w porównaniu do wcześniejszego roku a tempo wzrostu gospodarczego w Polsce w latach 2000 – 2006.

Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie danych GGDC.

W okresach relatywnie wysokiego wzrostu gospodarczego szybko wzrastało zatrudnienie w usługach, relatywnie większe były również odpływy z rolnictwa, co potwierdzają lata

2004 – 2006. Zatrudnienie w przemyśle cechowało się mniejszą zmiennością³⁾ (zarówno w wielkościach absolutnych jak i procentowych) niż zatrudnienie w usługach.

W okresach wolniejszego tempa wzrostu produktu zmniejszało się tempo odpływów z rolnictwa, a spadek liczby zatrudnionych spowodowany był głównie odpływami z usług i przemysłu, co obrazuje rok 2001.

Zakładamy, że w latach 2007 – 2013 struktura zatrudnienia będzie w podobny sposób reagowała na zmiany ścieżki wzrostu produktu. Dynamiczny wzrost gospodarczy przełoży się na zwiększenie zatrudnienia w usługach, a także szybsze odpływy z rolnictwa. Zatrudnienie w przemyśle również będzie rosło, ale w stopniu mniejszym niż usługi. Wolniejsza dynamika wzrostu zmniejsza skalę odpływów z rolnictwa, dotyka zaś w największym stopniu zatrudnienia w usługach. Na podstawie zaprezentowanych w tym rozdziale założeń skonstruowano dwa scenariusze rozwoju gospodarki Polski i zmian jej struktury w latach 2007 – 2013.

5.3.1.1 Scenariusz zrównoważony

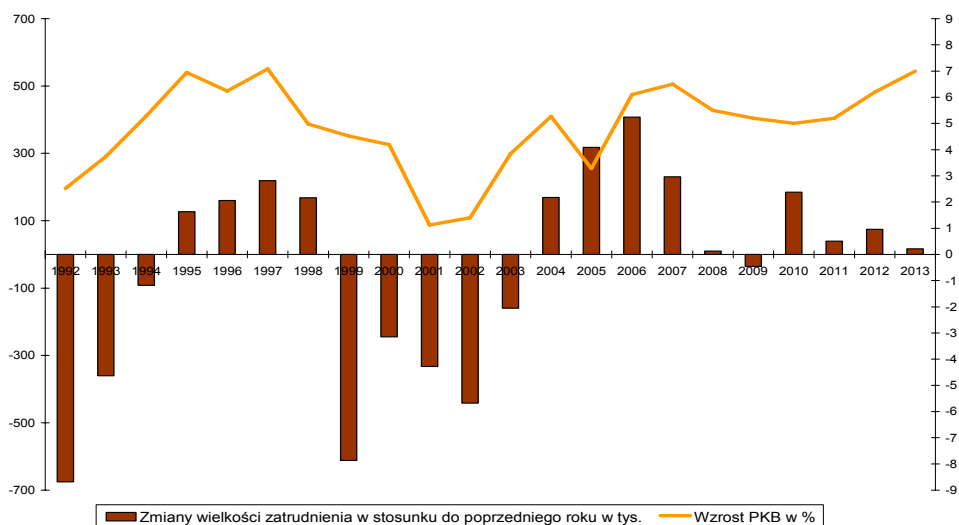
Prognoza oparta została na założeniach zaprezentowanych w poprzednim rozdziale. Scenariusz ścieżki wzrostu produktu bazuje na założeniach makroekonomicznych projektu ustawy budżetowej na rok 2008 i Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015. W latach 2007 – 2013 gospodarka kontynuuje stabilny wzrost. Strategia Rozwoju Kraju na lata 2007 – 2015 przewiduje średnie tempo wzrostu w tym okresie na poziomie 5,1 – 5,2 % rocznie. Zgodnie z tymi przewidywaniami konstruowany był scenariusz zrównoważony.

Stabilna ścieżka wzrostu powoduje rosnący popyt na pracę, czego rezultatem jest brak znaczących odpływów z zatrudnienia, co prezentuje wykres 2. Spadek zatrudnienia w 2009 r. jest rezultatem spadku zatrudnienia w rolnictwie przy niewielkim przyroście zatrudnienia w przemyśle i usługach w tym okresie.

---

³⁾ Wyjątkiem jest rok 2002. Negatywny szok podażyowy dotknął w największym stopniu zatrudnienie w przemyśle. Warto pamiętać również, że w 2002 roku GUS skorygował wcześniejsze dane o wyniki spisu powszechnego, co mogło nieznacznie wpłynąć na wyniki.

Wykres 2. Tempo wzrostu PKB i zmiana absolutnej wielkości zatrudnienia (w stosunku do poprzedniego roku) w latach 1992 – 2013 w scenariuszu zrównoważonym.

Źródło: opracowanie własne IBS.

Aktywność zawodowa ma bardzo niską elastyczność w stosunku do zmian produktu, dlatego w modelu założono stałą aktywność zawodową. Strona podaźowa na rynku pracy determinowana jest więc relatywnie niewielkim przyrostem liczebności populacji w wieku 15 – 65. Z tego powodu szybki wzrost gospodarczy w latach 2010 – 2013 przekładać się będzie głównie na wzrost płac w gospodarce. Bez zwiększenia aktywności zawodowej ludności przyrosty wielkości zatrudnienia będą niewielkie.

Eksperyment polegający na próbie prognozy sytuacji makroekonomicznej Polski i struktury zatrudnienia między sektorami w okresie po 2013 roku wskazuje, że przy założeniu ścieżki wzrostu podobnej do tej z lat 1992 – 2013 PKB per capita Polski osiągnie poziom PKB per capita UE-27 (średnie z lat 2003 – 2005) w 2018 roku. Warto zauważyć, że przy zachowaniu przedstawionych trendów Polska będzie miała również podobną strukturę zatrudnienia jak UE-27 (średnie z lat 2003 – 2005), co prezentuje tabela 1. Konwergencja gospodarek pod względem poziomu PKB per capita postępowała będzie więc równolegle z dopasowaniem struktury zatrudnienia.

Tabela 1. Udział zatrudnionych w usługach, przemyśle i rolnictwie w Polsce w roku 2006 i w Unii Europejskiej (średnia dla lat 2003 – 2005), oraz prognoza IBS dla lat 2013 i 2018.

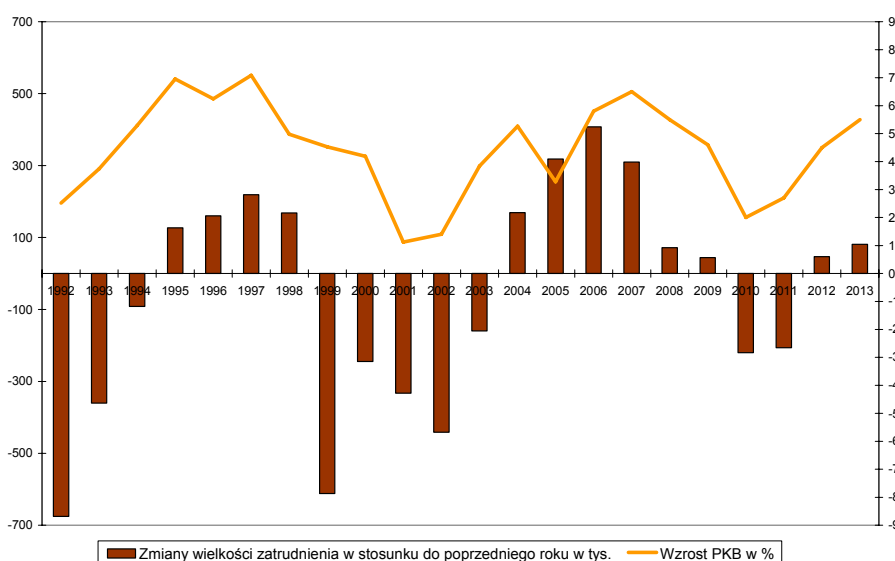
	Polska w 2006	Polska w 2013	Polska w 2018	UE-27 (średnia dla lat 2003-05)
Usługi	62,15 %	67,30 %	73,06 %	73,27 %
Przemysł	22,58 %	22,02 %	20,46 %	20,30 %
Rolnictwo	15,28 %	10,68 %	6,48 %	6,43 %

Źródło: Opracowanie własne IBS, dane Eurostat.

5.3.1.2 Scenariusz z cyklem

Scenariusz zakłada wystąpienie spowolnienia gospodarczego o charakterze podożowym w ciągu kilku najbliższych lat. Założono wystąpienie spowolnienia gospodarczego w latach 2010 i 2011, gdyż w chwili obecnej wskaźniki wyprzedzające nie wskazują na wystąpienie spowolnienia w roku 2008. Założono również, że średnia stopa wzrostu PKB *per capita* w latach 2003 – 2013 będzie identyczna jak w poprzednim cyklu w latach 1992 – 2002 i będzie kształtowała się na poziomie 4,4 %. Spowolnienie dynamiki wzrostu postępu technologicznego w latach 2010 – 2011 przyczyni się do niższej dynamiki wzrostu produktu, która w 2010 roku wyniesie 2 % PKB, rok później 2,7 % PKB. Intuicyjną zależność pomiędzy tempem wzrostu PKB a zmianami zatrudnienia prezentuje wykres 3.

Wykres 3. Tempo wzrostu PKB i zmiana absolutnej wielkości zatrudnienia (w stosunku do poprzedniego roku) w latach 1992 – 2013 w scenariuszu z cyklem.

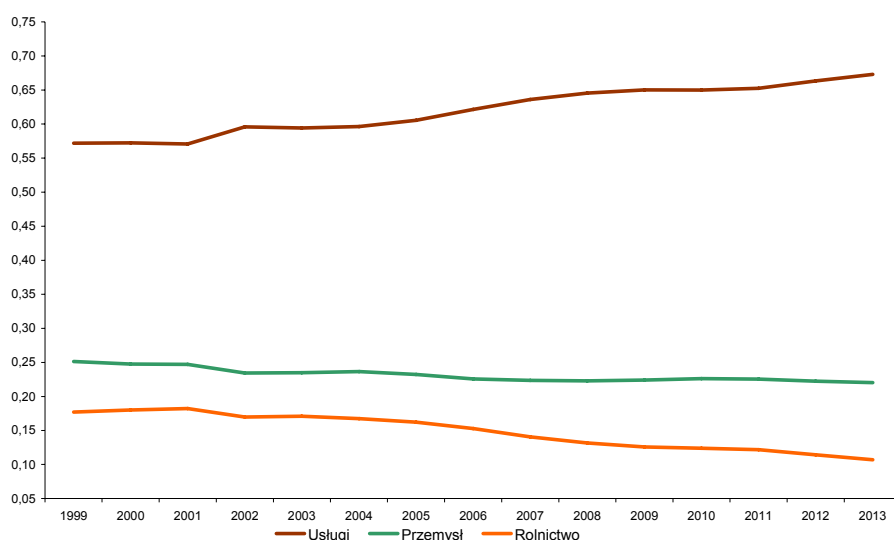

Źródło: Opracowanie własne IBS.

Obniżenia tempa wzrostu PKB per capita w latach 2010 i 2011 przełoży się na odpływ 420 tys. osób z grona zatrudnionych, przyspieszenie gospodarcze w kolejnych dwóch latach spowoduje wzrost zatrudnienia o 120 tys. osób.

Zgodnie z zauważonymi w latach 2000 – 2006 zależnościami pomiędzy zmianami wielkości zatrudnienia w poszczególnych sektorach i wzrostem gospodarczym zmienia się również struktura zatrudnienia, którą prezentuje wykres 4.

Wykres 4. Udział zatrudnionych w usługach, przemyśle i rolnictwie w całkowitej liczbie zatrudnionych w latach 1999 – 2006 oraz prognoza zmiany struktury zatrudnienia w latach 2007 – 2013.

Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie danych GGDC.

Udział zatrudnionych w usługach rośnie w okresie szybkiego wzrostu gospodarczego, udział zatrudnionych w rolnictwie spada wolniej w okresie spowolnienia gospodarczego. Zatrudnienie w przemyśle cechuje się najmniejszą zmiennością, a ze względu na wzrost całkowitej liczby zatrudnionych jego udział powoli spada.

Eksperyment analogiczny do przeprowadzonego w wypadku scenariusza zrównoważonego sugeruje, że konwergencja nastąpi dwa lata później, w 2020 roku, przy podobnej strukturze zatrudnienia pomiędzy poszczególnymi sektorami.

5.3.1.3 Porównanie scenariusza zrównoważonego i scenariusza z cyklem

Zaprezentowane w powyższym rozdziale scenariusze są podstawą prognozy reakcji gospodarki na transpozycję dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie o

świadczeniu usług. Prezentują one przewidywaną ścieżkę rozwoju gospodarki i zmian w strukturze zatrudnienia.

Scenariusz z cyklem zakłada wystąpienie spowolnienia gospodarczego w latach 2010 i 2011, które powoduje, że średnie tempo wzrostu w latach 2005 – 2013 jest w nim o ponad punkt procentowy mniejsze niż w scenariuszu zrównoważonym. Przekłada się to na różnice w liczbie zatrudnionych w gospodarce i strukturze zatrudnienia, co prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Wielkość zatrudnienia całkowitego i zatrudnienia w poszczególnych sektorach w roku 2013 według scenariusza zrównoważonego i scenariusza z cyklem.

Zatrudnienie w 2013 roku:	Scenariusz zrównoważony	Scenariusz z cyklem
Całkowite	15 120 986	14 726 352
Usługi	10 414 423	9 910 362
Przemysł	3 275 341	3 242 971
Rolnictwo	1 431 222	1 573 019

Źródło: Opracowanie własne IBS.

Stała ścieżka rozwoju gospodarczego powoduje większą o niemal 400 tys. liczbę zatrudnionych w 2013 roku zgodnie ze scenariuszem zrównoważonym. Spowodowane jest to większym zatrudnieniem w usługach o 500 tys. osób, w przemyśle o około 30 tys. osób. Zatrudnienie w rolnictwie jest natomiast mniejsze o 130 tys. osób niż w scenariuszu z cyklem, co wyjaśnić można większym wzrostem płac w porównaniu do scenariusza z trwającą dwa lata recesją. Wzrost wynagrodzeń zachęca do przenoszenia się pracujących z relatywnie mniej produktywnego rolnictwa do usług czy przemysłu.

Eksperyment polegający na próbie ekstrapolacji zaobserwowanych w latach 1992 – 2007 trendów rozwoju gospodarczego na okres po 2013 roku wskazuje, że zgodnie ze scenariuszem z cyklem konwergencja polskiej gospodarki do średniej UE-27 w latach 2003 – 2005 zarówno pod względem poziomu PKB per capita jak i struktury zatrudnienia nastąpi w 2020 roku, zgodnie z bardziej optymistycznym scenariuszem zrównoważonym spodziewać się tego można dwa lata wcześniej.

5.3.2. Szok inwestycyjny, szok realokacyjny na rynku pracy – kalibracja

Początkowo rozkładamy „szok legislacyjny” na dwie odrębne składowe – skokowy wzrost poziomu inwestycji i wzrost produktywności pracy, prowadząc odrębne analizy cząstkowe. Całkowity i ostateczny wynik prognostyczny jest kombinacją obu wymienionych efektów z poprawkami wynikającymi z możliwego nakładania się wpływu szoków na siebie i potencjalnego przeszacowania efektów końcowych. Przyjmuje się, iż wdrożenie dyrektywy usługowej nastąpi pod koniec 2009 roku.⁴⁾

Wprowadzamy do modelu szok imitujący zwiększony popyt na kapitał, wywołany skokowym przyrostem jego efektywności. Zakładamy mianowicie, iż akumulacja kapitału przyspiesza o 0,25 pkt. proc. w porównaniu do dynamiki akumulacji wziętej ze scenariuszy bazowych. Przyjmujemy dalej, iż jest to szok o wysokiej trwałości ($0,97^5$), istotnie wyższej od trwałości szoku wzrostu tempa produktywności pracy. Założenie o charakterze szoku wynika implicite ze struktury modelu, zmiany strumienia inwestycji wyznacza się jako wynikowe dla tak założonej zmiany ścieżki akumulacji kapitału. Przy wyznaczeniu wpływu szoku na całkowite tempo produktu PKB uwzględnia się elastyczności produktu względem czynników produkcji, zgodnie z dekompozycją Solowa modelu wzrostu.

Dalsze założenia prognozy są następujące – przyjmuje się poziomy inwestycji ze scenariuszy bazowych zwiększone jedynie o wpływ szoku związanego z wdrożeniem dyrektywy. Zmienną wynikową w projekcji jest zatem izolowana kontrybucja nowych przyrostów kapitału do ogólnego tempa wzrostu przy założeniu pozostałych determinant w dekompozycji jako niezmiennych. Nowe tempa wzrostu implikują zmiany poziomów PKB wynikające z izolowanego wzrostu poziomów inwestycji, potencjalnie jednak właśnie w tym punkcie analizy występować będą efekty łączne obu szoków.

Istotnym wynikiem są nowe poziomy zasobu kapitału rzeczowego przy założeniu stopy deprecjacji identycznej z tą założoną w scenariuszach bazowych. Odniesienie poziomu kapitału rzeczowego do nowej ścieżki poziomów produktu prowadzi do uzyskania projekcji zmian produktywności czynników wytwórczych. Wzmocniona akumulacja kapitału obniża jego

---

⁴⁾ Jest to oczywiście założenie do pewnego stopnia abstrakcyjne, zwłaszcza że dotyczy sumy zmian wprowadzonych na skutek dyrektywy we wszystkich krajach członkowskich. Jednocześnie jednak charakter prowadzonej analizy wymaga przyjęcia założenia odnośnie do momentu, w którym wystąpią spowodowane dyrektywą szoki.

⁵⁾ Tzn. 97 % wpływu szoku z okresu poprzedniego przenosi się na okres bieżący

produktywność, co jest wynikiem uzasadnionym przez wyizolowanie wpływu szoku inwestycyjnego jedynie na zasób kapitału.

Szok realokacji na rynku pracy, ilustrowany w ramach modelu skokowym wzrostem produktywności pracy kalibruje się w sposób następujący: wychodząc od wyników świadczących o wzroście wartości dodanej w sektorze usługowym rzędu 1,1 proc. po wdrożeniu dyrektywy usługowej w jej pierwotnym brzmieniu⁶⁾ jednocześnie zauważając, iż w literaturze traktującej ogólnie o znoszeniu barier w sektorze usługowym uzyskuje się dla Unii Europejskiej wyniki mieszane⁷⁾ przyjęto wartość początkową skokowego wzrostu produktywności na poziomie 0,25 pkt. proc. odchylenia od ścieżki bazowej. Trwałość tego szoku o charakterze realokacyjnym zakłada się na poziomie 0,8, zdecydowanie niższym niż w przypadku szoku inwestycyjnego, zakładając iż w krótkim okresie czynnik pracy wykazuje mimo wszystko większą elastyczność od zasobu kapitału. Dla uproszczenia założono, iż dyrektywa nie wpłynie na decyzję o świadczeniu podaży pracy przez grupy nieaktywne zawodowo, innymi słowy przyjęto, iż wdrożenie dyrektywy usługowej w jej obecnym kształcie nie zmieni skali ani charakteru przepływów na polskim rynku pracy między biernością a aktywnością. Natomiast zmianie całkowitej produktywności towarzyszy realokacja czynnika pracy w rozbiciu na strukturę zatrudnienia w sektorze usługowym, co szerzej rozwija się w dalszej części niniejszej sekcji.

Przy wyizolowanej strukturze szoku własności dynamiczne reakcji gospodarki na szok realokacyjny są identyczne bez względu na założony scenariusz – wzrost produktywności z definicji przekłada się na tempo wzrostu PKB z poprawką na elastyczność całkowitej produktywności względem produktywności pracy.⁸⁾

---

⁶⁾ *Economic Assessment of the Barriers to the Internal Market for Services, Final Report, 2005*, s. 32

⁷⁾ Np. w Verikios, Zang (2000) i Dee, Hanslow (2000) symulacje prowadzą do wniosku o braku jakichkolwiek istotnych efektów mierzonych realnym PKB, podczas gdy Robinson i in. otrzymują, iż PKB wzrasta wskutek liberalizacji sektora usługowego o 1.2 proc.

⁸⁾ Tj. tempo wzrostu całkowitej produktywności jest średnią ważoną wzrostu produktywności kapitału i pracy, gdzie wagi to elastyczności produktu względem czynników wytwórczych.

5.4. Wpływ na konkurencyjność gospodarki

5.4.1. Wpływ na PKB i inwestycje

Dotychczas omówiono charakter obu rodzajów szoków, abstrahując od możliwych interakcji między nimi, co teoretycznie rodziłoby niebezpieczeństwo nieznacznego przeszacowania ich wpływu na gospodarkę. W rzeczywistości część przyrostu produktywności pracy założona dla szoku realokacyjnego wynikałaby ze zwiększenia poziomu kapitału wywołanego szokiem inwestycyjnym.

Innymi słowy, należy upewnić się, iż nie popełnia się błędu podwójnego liczenia wkładu szoków do zmian łącznego tempa produktu, korygując w szczególności tempo wzrostu produktywności pracy (zakładając, że część prezentowanego powyżej wzrostu produktywności pracy może wynikać w sposób niebezpośredni z szoku inwestycyjnego). Ma to istotne znaczenie dla dynamiki wynagrodzeń, która przy założeniu stałości podaży pracy w całości wynikać będzie z dodatkowego, nieprzewidzianego w scenariuszach bazowych przyrostu produktywności pracy. W tabeli 3. prezentujemy łączne zestawienie przesunięcia ścieżki tempa wzrostu produktu oraz podsumowanie efektów szoku legislacyjnego na poziomach podstawowych agregatów w odniesieniu do scenariuszy bazowych.

Tabela 3. Zestawienie wpływu wprowadzenia dyrektywy na PKB i inwestycje (ceny stałe 2006).

Scenariusz zrównoważony		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dynamika PKB (proc.)	A	5,20	5,04	5,18	6,23	6,95	6,82
	B	5,45	5,27	5,38	6,33	7,17	6,94
	B-A	0,25	0,23	0,20	0,10	0,22	0,12
Poziom PKB (mld PLN)	A	1 250	1 313	1 381	1 467	1 569	1 676
	B	1 253	1 319	1 390	1 478	1 584	1 694
	B/C	100,24	100,46	100,65	100,75	100,96	101,07
Inwestycje	A	301	307	307	329	370	412

(mld PLN)	B	307	314	314	337	378	421
	B/C	102,07	102,15	102,39	102,36	102,23	102,24
Scenariusz z cyklem							
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dynamika PKB (proc.)	A	4,60	2,02	2,69	4,46	5,53	6,28
	B	4,85	2,17	2,91	4,67	5,63	6,44
	B-A	0,25	0,16	0,23	0,20	0,10	0,15
Poziom PKB (mld PLN)	A	1 240	1 265	1 299	1 357	1 432	1 522
	B	1 243	1 270	1 307	1 368	1 445	1 538
	B/C	100,24	100,40	100,62	100,81	100,91	101,05
Inwestycje (mld PLN)	A	288	285	263	272	296	304
	B	294	291	270	279	302	310
	B/C	102,05	102,19	102,48	102,48	102,14	101,94

A – wariant bazowy, B – wariant po wprowadzeniu dyrektywy

Dla scenariusza z cyklem okazuje się, iż istotne znaczenie mają założone w ścieżce bazowej istotne wzrosty całkowitej produktywności czynników wytwórczych wraz z wychodzeniem gospodarki z fazy spowolnienia wzrostu w latach 2009 – 2010 oraz relatywnie duże wzrosty inwestycji w latach 2013 – 2014 w porównaniu do zmian tej wielkości w latach 2009 – 2011. Można zatem na tej podstawie stwierdzić, iż na stabilnej ścieżce wzrostu gospodarczego wpływ transpozycji dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie stosunkowo szybko wygasa, podczas gdy na ścieżce charakteryzującej się dużymi wahaniami cyklicznymi, efekty wynikające z wdrożenia dyrektywy usługowej są zwielokrotnione przez dynamiczny wzrost TFP towarzyszący przyspieszeniu gospodarczemu.

Tabela 4. Wynagrodzenia realne – odchylenia od ścieżki bazowej w pkt. proc., w nawiasach dynamika wynagrodzeń nominalnych

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nowy scenariusz zrównoważony	0,25 (3,05)	0,2 (2,7)	0,16 (2,46)	0,12 (2,42)	0,1 (2,8)	0,08 (2,458)
Nowy scenariusz z cyklem	0,25 (3,05)	0 (2,5)	0 (2,3)	0,12 (2,32)	0,1 (2,7)	0,08 (2,458)

Wynagrodzenia rosną wraz z wdrożeniem dyrektywy usługowej, podążając za wzrostem produktywności przekraczającym scenariusze bazowe, tj. zgodnie z wartościami drugiego analizowanego przez nas szoku. W obu przypadkach powinien on być identyczny, z tym wyjątkiem, iż w latach 2010 – 2011 w scenariuszu z cyklem występuje odpływ netto liczby zatrudnionych, co powinno hamować proces wzrostu płac wynikających z wzrostu tempa produktywności przy braku zmian podaży pracy. Przy założeniu naturalnej stopy bezrobocia w długim okresie zmierzającej do około 6 % liczby aktywnych zawodowo, z zastosowanego modelu wynika, iż w horyzoncie prognozy płace realne rosną jedynie z powodu wystąpienia wzrostu produktywności (tu rozumianej jako wzrost netto, po korekcie poczynionej przy ostatecznej prognozie tempa wzrostu PKB). Z powodu wystąpienia recesji zakłada się, iż płace realne w scenariuszu z cyklem przestają rosnać w latach 2010 – 2011. Płace nominalne zaprognozowano w oparciu o zbiorcze zestawienia dostępnych prognoz Komisji Europejskiej oraz polskich instytucji i agend rządowych przy założeniu, że w scenariuszu zrównoważonym inflacja utrzymuje się na średnio wyższym poziomie niż w przypadku scenariusza alternatywnego. Bardziej szczegółowo zmiany wynagrodzeń przedstawiono w scenariuszu poświęconym przedsiębiorstwom.

Zarówno import, jak i eksport bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) są zjawiskami, które należy ocenić pozytywnie. W skali gospodarki globalnej, poprawiają efektywność alokacji czynników produkcji. Efekt jest jednak korzystny także z punktu widzenia każdego kraju z osobna. W przypadku kraju docelowego, jak już zostało wspomniane, przyspiesza to akumulację kapitału, co z kolei zwiększa produktywność pracy, wielkość produktu i dochody wszystkich czynników produkcji, w tym pracy. W drugim przypadku, oznacza to wykorzystanie przez rodzimych właścicieli kapitału możliwości, jakie dają inwestycje

zagraniczne. Warto podkreślić, że nie ogranicza się to do kapitału rzeczowego. Także kapitał ludzki, czyli specyficzne umiejętności, podlegać może zwiększającej jego efektywność realokacji. W przypadku importu BIZ, można to utożsamić z importem wiedzy. W przypadku eksportu, oznaczać to może znalezienie przez siłę roboczą korzystniejszych warunków (lub nawet możliwości).

Obserwacja danych wskazuje na wzrost internacjonalizacji własności przedsiębiorstw wraz z rozwojem gospodarczym kraju. Uważa się, że bariery administracyjno-prawne ograniczają ten proces. Stąd wynika pytanie, czy dyrektywa usługowa jest w stanie ograniczyć ich negatywny wpływ na wielkość przepływów kapitału. Dla znalezienia odpowiedzi, konieczna jest analiza danych o udziale kapitału zagranicznego w poszczególnych branżach w Polsce. Jeśli poziom ten jest wysoki, nie należy spodziewać się żadnego wpływu na przepływy BIZ. Po pierwsze, przedsiębiorstwa zagraniczne już przełamały bariery administracyjne, zatem ich redukcja nie powinna mieć znaczenia. Po drugie, nie należy spodziewać się, że rodzimi usługodawcy, nie mogąc do tej pory zaistnieć na krajowym rynku, będą w stanie prowadzić działalność poza nim. Możliwe jest natomiast, że pojedyncze punkty kontaktowe pomogą rozpocząć działalność nowym przedsiębiorcom na rynku rodzimym. Ich znaczenie, przynajmniej w kilkuletniej perspektywie, nie powinno być jednak zauważalnie duże.

W przypadku, kiedy obecny udział kapitału zagranicznego w sektorze jest niski, oznaczałoby to nieopłacalność inwestycji w nim dla zagranicznych przedsiębiorstw. Na ile mogłoby się to zmienić, zależy od tego, czy ograniczenia te wynikają bardziej z przyczyn administracyjno-prawnych, czy z samej natury branży. Niski poziom dyskryminacji, poza szczególnymi sektorami, które i tak nie zostały objęte dyrektywą, sugeruje raczej drugą możliwość. W tym przypadku, nie należy spodziewać się znaczącej intensyfikacji importu BIZ. To, czy umożliwi to polskim przedsiębiorcom rozszerzenie działalności na rynki zewnętrzne, zależy od charakteru posiadanych przez nich przewag komparatywnych.

Według stanu na koniec roku 2006, należności wynikające z BIZ w polskim sektorze usług wynosiły ponad 51 % wartości dodanej sektora. W przypadku pośrednictwa finansowego, nieruchomości, wynajmowania oraz usług biznesowych (łącznie) współczynnik ten wynosi 74 %.

Tabela 5. Wielkość napływów oraz skumulowanych BIZ w Polsce w 2005 roku.

	Stosunek zobowiązań Polski, wynikających z BIZ, do wartości dodanej sektora	Stosunek napływających BIZ do inwestycji w kapitał w sektorze
Handel i naprawy	0,59	5,34 ⁹⁾
Usługi dla biznesu	0,48	1,74
Budownictwo	0,18	0,08

Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie danych NBP oraz Eurostat.

Tabela 5. pokazuje, że udział kapitału zagranicznego w sektorach handlu oraz usług dla biznesu jest bardzo wysoki. Jednocześnie, w roku 2005 w dalszym ciągu występował silny proces przejmowania polskich podmiotów w obydwu branżach. Sektor budownictwa z kolei cechuje się bardzo niskim udziałem kapitału zagranicznego, a także niskimi napływami.

Wdrożona w ustawie dyrektywa usługowa, ułatwiając napływ kapitału zagranicznego dzięki punktowi kontaktowemu, obniżyć będzie koszty rozpoczęcia działalności polskich podmiotów w równym stopniu. Równouprawnienie podmiotów ze względu na kraj pochodzenia nie będzie miało znaczącego wpływu, ponieważ, jak już zostało zauważone, w Polsce stopień dyskryminacji jest niewielki. Napływ BIZ do sektorów handlowego oraz usług dla biznesu jest bardzo silny już bez dyrektywy usługowej. Co więcej, w sektorach tych istotną rolę odgrywają duże przedsiębiorstwa. Dla nich wpływ dyrektywy usługowej będzie relatywnie mało istotny.

W sektorze budowlanym dominuje własność krajowa. W branży tej dominują małe przedsiębiorstwa. Firmy zagraniczne natomiast nie mogą wykorzystać korzyści skali ani nie posiadają znaczących przewag kosztowych nad polskimi. Jednocześnie, dyrektywa usługowa, spośród analizowanych sektorów, może najsilniej wpłynąć na transgraniczne przepływy kapitału właśnie w przypadku budownictwa. Ponieważ to Polska jest krajem posiadającym relatywne przewagi, należy spodziewać się raczej zwiększenia eksportu BIZ. W praktyce oznaczałoby to rozpoczynanie przez polskie przedsiębiorstwa działalności w krajach

---

⁹ Wartości większe od jedności są możliwe, ponieważ BIZ obejmują także przejęcia istniejącego już kapitału rzeczowego.

rozwiniętych, wiążące się ze zwiększeniem mobilności siły roboczej. W efekcie, liczba wykwalifikowanych w tym kierunku pracowników w Polsce będzie się zmniejszać, wytwarzając presję na płace i ceny w branży, aż do wyrównania ich z poziomem w Europie Zachodniej (proces taki można obserwować już w tej chwili, z tym że jest on spowodowany w większym stopniu indywidualnymi migracjami pracowników, a nie aktywnością polskich firm poza granicami kraju). Przeciwważny do tego procesu może być jedynie napływ BIZ (i pracowników) z najsłabiej rozwiniętych krajów UE, jak Rumunia. Jednakże w tym wypadku trudno spodziewać się, by jako cel „emigracji zarobkowej” wybrali Polskę, a nie kraje Europy Zachodniej. Powyżej opisany proces uwarunkowany jest jednak mobilnością przedsiębiorców i pracowników w branży. Z uwagi na ustalenia empiryczne na temat mobilności¹⁰⁾ oraz strukturę zatrudnienia w sektorze, wydaje się, że migracje będą mieć charakter tymczasowy lub sezonowy.

5.4.2. Wpływ na przedsiębiorstwa sektora usługowego

Zaprezentowana w niniejszym punkcie prognoza sektorowa jest komplementarna do przewidywań makroekonomicznych, zawartych w poprzednim podrozdziale. Jako kluczowe, a jednocześnie objęte działaniem dyrektywy, do analizy wybrane zostały cztery branże. Są to handel hurtowy, handel detaliczny, usługi dla biznesu,¹¹⁾ oraz usługi budowlane.

Prognoza wykorzystuje estymacje na danych panelowych¹²⁾ zależności struktury zatrudnienia, produktu oraz kapitałochłonności od poziomu rozwoju kraju, mierzonego poziomem produktu na mieszkańca. Jako punkt odniesienia, wybrane zostały kraje UE-15. Takie określenie próby jest tożsame z założeniem o konwergencji realnej Polski do wspomnianej grupy krajów.

Dodatkowo, uwzględnione zostały różnice strukturalne pomiędzy krajami. Prognozy zakładają ich niezmiennosc, co w założonym, krótkim, horyzoncie czasowym powinno mieć miejsce. Następnie, uzyskane zostały przewidywania odnośnie do płac. W tym miejscu, przyjęte zostało założenie o równości wynagrodzeń i produktywności pracy. Jakkolwiek w rzeczywistości wartości te mogą się różnić, polepszanie się sytuacji na rynku pracy powodować będzie zbliżanie się obydwu wartości. Warunek wolnego wejścia na rynek,

---

¹⁰⁾ Temat ten został wyczerpująco opisany w części III opracowania *Zatrudnienie w Polsce 2006. Produktywność dla Pracy, MPiPS, 2007*

¹¹⁾ Z wyłączeniem usług pośrednictwa finansowego oraz usług elektronicznych

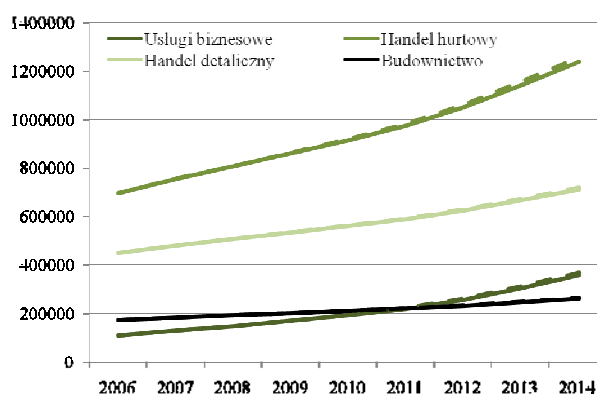
¹²⁾ Czyli uwzględniających zarówno przekrój krajów, jak też szereg czasowy dla każdego z nich

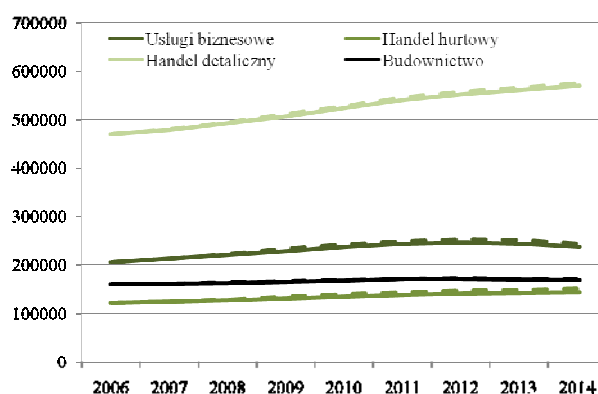
zakładający że liczba przedsiębiorstw na rynku będzie się zmieniać tak, aby koszty rozpoczęcia działalności były równe całkowitym oczekiwanym zyskom z niej, pozwolił na wyznaczenie prognozy liczby podmiotów. Wszystkie zaprezentowane poniżej wartości są oszacowaniami – dotyczy to także wartości początkowych.¹³⁾ W tym miejscu należy także podkreślić, że prognoza dotyczy Polski i nie obejmuje polskich przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą za granicą.

Wykres 5. Wpływ dyrektywy i projektowanej ustawy na przedsiębiorstwa usługowe
Scenariusz zrównoważony

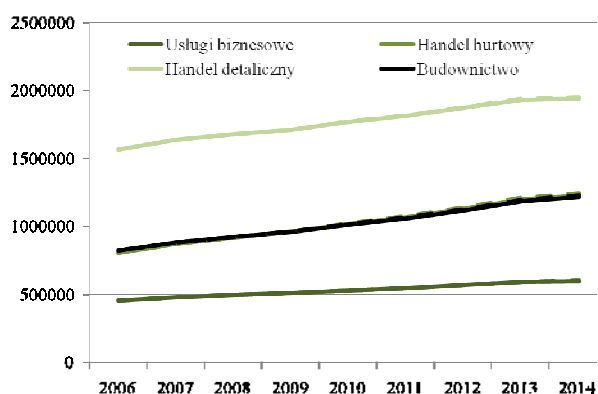
Obroty (miliony złotych, ceny z 2006)

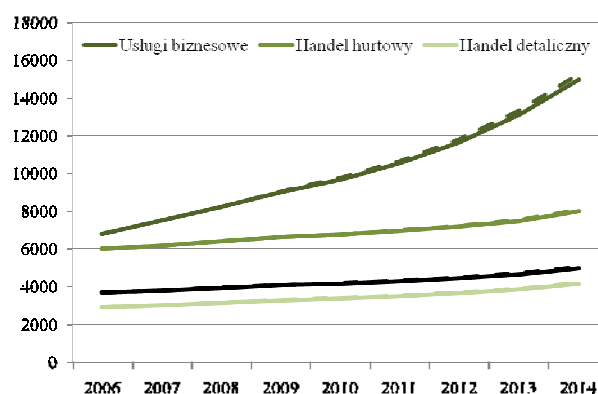
Liczba przedsiębiorstw

Zatrudnienie

Płace

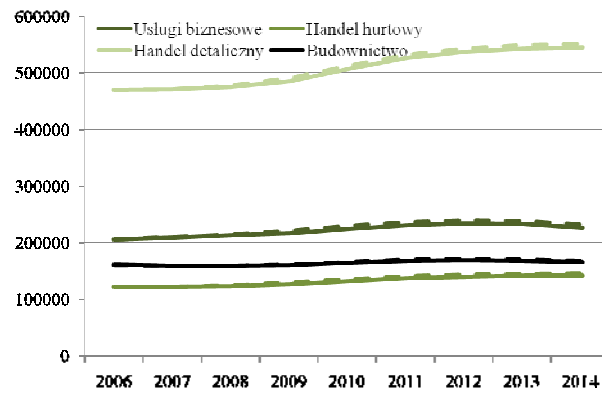
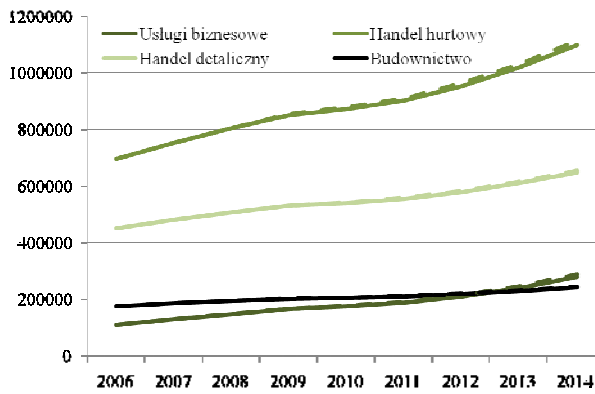

Scenariusz z cyklem

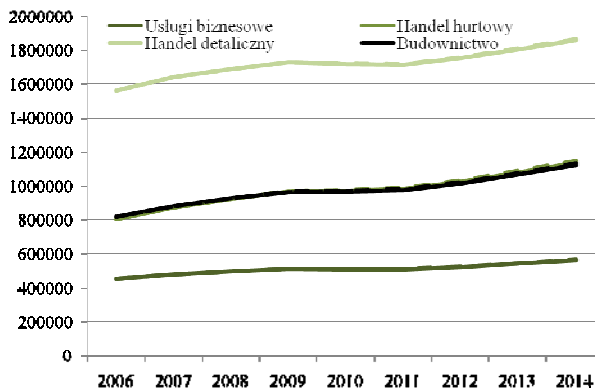
Obroty (miliony złotych, ceny z 2006)

Liczba przedsiębiorstw

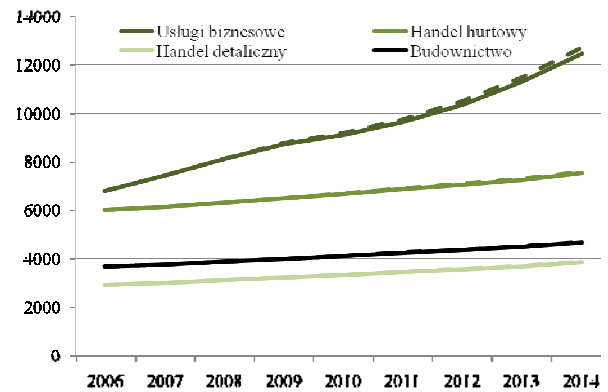
¹³⁾ Co wynika z przyjętej metodologii. Niemniej oszacowane wartości początkowe, a zwłaszcza ich zróżnicowanie, dobrze oddają stan faktyczny.

Zatrudnienie

Płace

Źródło: Opracowanie własne IBS.

Najistotniejszym wnioskiem, płynącym z obserwacji wrażliwości uzyskanych prognoz jest to, że implementacja dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie największy wpływ będzie mieć na dynamicznie rozwijający się sektor usług dla biznesu. Dotyczy to płac i obrotów. Ustawa nie będzie mieć natomiast istotnego wpływu na wielkość zatrudnienia. Także płace poza sektorem usług dla biznesu będą niewrażliwe na liberalizację rynku usług. Wyraźniejszy będzie natomiast wpływ na obroty, szczególnie w handlu hurtowym. Znaczenie liberalizacji handlu jest większe w przypadku scenariusza z cyklem koniunkturalnym, przy czym różnice są niewielkie. Odchylenia od prognozowanych wartości, nieuwzględniających wpływu dyrektywy usługowej, prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 6. Wpływ dyrektywy usługowej i projektowanej ustawy na rynek pracy w wybranych sektorach usługowych (scenariusz budżetowy).

Scenariusz zrównoważony							
	Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zatrudnienie	Usługi biznesowe	0,10 %	0,25 %	0,34 %	0,41 %	0,50 %	0,60 %
	Handel hurtowy	0,17 %	0,39 %	0,53 %	0,62 %	0,73 %	0,84 %
	Handel detaliczny	0,08 %	0,19 %	0,27 %	0,32 %	0,39 %	0,47 %
	Budownictwo	0,16 %	0,37 %	0,51 %	0,61 %	0,75 %	0,89 %
Płace	Usługi biznesowe	0,36 %	0,84 %	1,17 %	1,41 %	1,72 %	2,05 %
	Handel hurtowy	0,12 %	0,29 %	0,40 %	0,48 %	0,58 %	0,68 %
	Handel detaliczny	0,15 %	0,35 %	0,49 %	0,59 %	0,72 %	0,86 %
	Budownictwo	0,13 %	0,30 %	0,42 %	0,50 %	0,61 %	0,72 %
Scenariusz z cyklem							
	Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Zatrudnienie	Usługi biznesowe	0,13 %	0,23 %	0,34 %	0,43 %	0,50 %	0,58 %
	Handel hurtowy	0,22 %	0,37 %	0,55 %	0,68 %	0,77 %	0,87 %
	Handel detaliczny	0,11 %	0,18 %	0,27 %	0,34 %	0,39 %	0,46 %
	Budownictwo	0,20 %	0,34 %	0,51 %	0,64 %	0,75 %	0,87 %
Płace	Usługi biznesowe	0,46 %	0,78 %	1,18 %	1,49 %	1,72 %	2,00 %
	Handel hurtowy	0,16 %	0,27 %	0,40 %	0,51 %	0,58 %	0,67 %
	Handel detaliczny	0,19 %	0,33 %	0,49 %	0,62 %	0,72 %	0,84 %
	Budownictwo	0,16 %	0,28 %	0,42 %	0,53 %	0,61 %	0,71 %

Źródło: Opracowanie własne IBS.

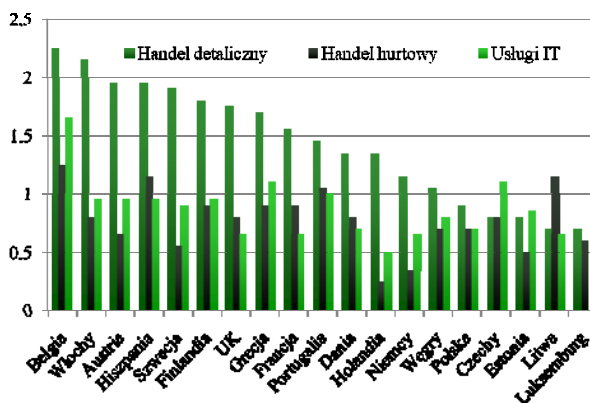
5.4.3. Ocena zmiany sytuacji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw

O wpływie zmiany prawa na sytuację konkurencyjną przedsiębiorstw można mówić w przypadku, kiedy ta albo wprowadza dyskryminację niektórych firm, albo ją usuwa. Obecnie, rozbieżność w oddziaływaniu systemu instytucjonalno-prawnego na zróżnicowanie w konkurencyjności firm nie wynika bezpośrednio z regulacji prawnych. Przykładowo, wysokie koszty rozpoczęcia działalności gospodarczej (długość i poziom komplikacji procesu rejestracji) są dla przedsiębiorcy kosztem stałym. Oznacza to, że w najmniejszym stopniu ograniczają one duże firmy. Poza tym, wzmacniają pozycję już istniejących firm i utrudniają konkurowanie nowym graczom.

Wykres 6. Oszacowany koszt, wynikający z barier formalno-prawnych. Wyrażony w procencie, o który zmniejszony został produkt sektora.

Usługi księgowo

Handel i usługi IT

Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie oszacowań zawartych w *Economic Assessment of the Barriers to the Internal Market of the Services*, Copenhagen Economics, 2005.

Potencjalnie, liberalizacja rynku usług może poprawić sytuację konkurencyjną polskich przedsiębiorstw przez:

- Obniżenie kosztów rozpoczynania i prowadzenia działalności w krajach, w których bariery administracyjne są wysokie, a szczególnie dyskryminowani są przedsiębiorcy zagraniczni, a także ogólne obniżenie tych kosztów w Polsce,
- Obniżenie kosztów działalności, na skutek obniżenia kosztów, wynikające ze zwiększenia konkurencji na rynku dostawców,
- Umożliwienie wykorzystania specyficznych przewag konkurencyjnych, które są w większym stopniu dostępne dla polskich podmiotów. Dotyczy to przede wszystkim

siły roboczej o określonych kwalifikacjach. Podstawową barierą utrudniającą wykorzystanie tej przewagi jest znajomość języka.

Dodatkowo, nieuwzględniona w ostatecznej wersji dyrektywy zasada kraju pochodzenia, zwiększyłaby możliwości zaistnienia polskich przedsiębiorstw w krajach, gdzie istnieją znaczące bariery w dostępie do rynku usług. W rzeczywistości oznaczałoby to dyskryminację firm zagranicznych na ich rodzimych rynkach.

Pogorszenie sytuacji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw mogłoby natomiast nastąpić w wyniku zmniejszenia barier dla firm zagranicznych na polskim rynku. Sytuacja ta jest jednak nieprawdopodobna, ponieważ zasady rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce – w odróżnieniu od wielu innych państw Unii Europejskiej – nie dyskryminują (lub czynią to w niewielkim stopniu) obcokrajowców.

Tabela 7. Charakterystyka najważniejszych branż usługowych.

Branża	Czy jest objęta dyrektywą?	Udział czynnika pracy w wytwarzaniu wartości dodanej	Główny odbiorca usług	Czy wymaga bezpośredniego kontaktu z klientem (usługodawcy lub infrastruktury)?
	Tak/Nie	Niski/przeciętny/duży	Przedsiębiorstwa/ gospodarstwa domowe	
Transport	Nie	Średni	Obydwa	Tak
Usługi komunalne	Nie	Niski	Obydwa	Tak
Handel detaliczny	Tak	Wysoki	Gospodarstwa domowe	Tak/Nie
Handel hurtowy	Tak	Średni	Przedsiębiorstwa	Nie/Tak
Usługi budowlane	Tak	Średni	Obydwa	Tak
Usługi finansowe	Nie	Wysoki	Obydwa	Nie

Usługi księgowo	Tak	Wysoki	Przedsiębiorstwa	Nie
IT	Tak ¹⁴⁾	Bardzo Wysoki	Przedsiębiorstwa	Nie
Pozostałe usługi biznesowe	Tak	Średni	Przedsiębiorstwa	Nie
Usługi turystyczne	Tak	Wysoki	Gospodarstwa domowe	Tak

Źródło: Opracowanie własne IBS na podstawie danych Eurostat.

Możliwości wykorzystania wyżej opisanych kanałów zależą od charakterystyki poszczególnych branż. Podstawowe ekonomiczne teorie gospodarki otwartej zakładają podział dóbr rynkowych na handlowalne i niehandlowalne.¹⁵⁾ Tradycyjnie, sektor usług dotyczył głównie drugiego typu. Rozwój technologii informatycznych sprawił jednak, że obecnie duża część wartości dodanej wytwarzana jest w branżach mogących wykonywać swoje usługi bez wchodzenia w bezpośredni kontakt z klientem. W przypadku usług niehandlowalnych, wpływ implementacji dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie dotyczyć będzie głównie możliwości zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie określonego kraju. W przypadku tym, wiązałoby się to z migracjami (co najmniej czasowymi) siły roboczej. W przypadku handlowalnych, wpływ dyrektywy opierać się będzie na ułatwieniu prowadzenia działalności we własnym kraju i większych możliwościach świadczenia usług dla podmiotów zagranicznych.

Jak prezentuje wykres 6. Polska należy do krajów o relatywnie niskim poziomie sektorowych barier administracyjno-prawnych. Ponadto, w przypadku handlu hurtowego (jak również usług IT), różnice pomiędzy krajami są nieistotne, a sam rynek w dużym stopniu zliberalizowany. W przypadku handlu detalicznego, widoczny jest znacznie wyższy poziom regulacji w większości krajów Europy Zachodniej. Największe zmiany dotyczyć będą jednak branży księgowości, gdzie w niektórych krajach koszty administracyjne sięgały 18 proc.

¹⁴⁾ Z zakresu dyrektywy usługowej wyłączone są usługi i sieci łączności elektronicznej oraz urządzenia i usługi im towarzyszące.

¹⁵⁾ Na potrzeby analizy przyjęta została klasyfikacja usług jako niehandlowalnych w przypadku, kiedy do jej wykonania konieczny jest bezpośredni kontakt z klientem.

produktu sektora. Jednocześnie, oszacowania Copenhagen Economics¹⁶⁾ wskazują, że w krajach tych usługodawcy zagraniczni byli dyskryminowani w wysokim stopniu. Dotyczy to nie tylko usług księgowości i handlu, ale także usług prawnych, inżynierskich i architektonicznych.

Podsumowując, można postawić pytanie, jakie są kluczowe obszary, w których implementacji dyrektywy w projektowanej ustawie daje możliwość poprawy sytuacji konkurencyjnej polskich przedsiębiorstw. Przede wszystkim, będą to branże, w których nie występują znaczące korzyści skali. W przypadku sektorów, które charakteryzują się przychodami rosnącymi (szybciej, niż proporcjonalnie) wraz ze wzrostem wielkości produkcji,¹⁷⁾ istnieją naturalne bariery wejścia dla nowych przedsiębiorstw. Dlatego administracyjno-prawne ograniczenia mają niewielki wpływ na kształtowanie się struktury rynku. Ponadto, zmiana dla dużych przedsiębiorstw będzie mało zauważalna. Z uwagi na to, że koszty rozpoczęcia działalności mają charakter kosztu stałego, stanowią one niewielką część obrotów największych firm. Polscy przedsiębiorcy muszą natomiast posiadać dostęp do przewag konkurencyjnych. Takim obszarem jest niższy, niż w krajach Europy Zachodniej, koszt pracy. Jednocześnie, polscy pracownicy charakteryzują się dość wysokimi kwalifikacjami, szczególnie w niektórych obszarach.

Informacji dotyczących potencjału siły roboczej o specyficznych kwalifikacjach dostarcza analiza danych o szkolnictwie wyższym. Przykładowo, zgodnie z Eurostatem, w 2005 r. ponad 14 proc. wszystkich kształcących się na kierunkach społecznych, biznesowych i prawnych studentów w Unii Europejskiej (27 krajach), uczyło się w Polsce. W przypadku nauk inżynierskich i budownictwa, współczynnik ten wyniósł ponad 9 proc, natomiast w przypadku przygotowania do branży usługowej – ponad 20 proc. Jakkolwiek dane te nie mówią nic o jakości kształcenia, to pozwalają jednak dostrzec duży potencjał ludzki, jaki Polska posiada w chwili obecnej w branżach hotelarsko-gastronomicznej, handlowej oraz otoczenia biznesu. Biorąc także pod uwagę coraz lepszą znajomość języków obcych oraz wzrastającą mobilność, stwarza to szansę zwiększenia udziału Polski w wytwarzaniu usług tego typu. To, czy stanie się to za pośrednictwem polskich, czy zagranicznych przedsiębiorców zależy przede wszystkim od optymalnej wielkości przedsiębiorstwa.

---

¹⁶⁾ *Economic Assessment of the Barriers to the Internal Market of the Services*, Copenhagen Economics, 2005, s. 77.

¹⁷⁾ Względnie – rosnącymi wolniej, niż proporcjonalnie, kosztami produkcji.

W sektorach, w których występować będą silne korzyści skali, dominować będą duże przedsiębiorstwa. Z uwagi na pozaprawne koszty wejścia na rynek (przykładowo, wynikające z uboższej informacji o branży przed wejściem w nią, ustalonej marki lub kosztów instalacji kapitału), wzmocniona zostanie pozycja firm już istniejących. Szczególnie w sektorach tradycyjnych, takich jak handel, zdecydowana większość działających w sektorze podmiotów ulokowana jest w gospodarkach, które wysoki poziom rozwoju osiągnęły najwcześniej. Z drugiej strony, krajowi przedsiębiorcy utrzymują większe możliwości korzystania z niektórych przewag polskiej gospodarki. W szczególności, dotyczy to branż, wymagających specyficznych kwalifikacji pracowników, niezwiązanych z umiejętnościami językowymi. Za przykład posłużyć może sektor budowlany.

5.4.4. Szanse i zagrożenia dla małych i średnich przedsiębiorstw

Podstawową szansą dla małych i średnich przedsiębiorstw jest ułatwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej w wyniku stworzenia punktu kontaktowego. Ograniczy to koszty, wynikające zarówno z konieczności ponoszenia opłat, jak też czasu potrzebnego do spełnienia wszystkich wymagań formalnych. Ponieważ mają charakter raczej jednorazowy, a także są w dużej mierze niezależne od wielkości przedsiębiorstwa, są tym dotkliwsze, im mniejsze jest przedsiębiorstwo. Należy w tym miejscu zauważyć, że punkt kontaktowy dotyczyć będzie nie tylko przedsiębiorców zagranicznych i nie tylko usługodawców. Oznacza to, że takie rozwiązanie powinno zwiększyć aktywność w całej gospodarce, szczególnie jednak w przypadku najmniejszych przedsiębiorstw, zniechęcanych dotychczas przez zawiłe i uciążliwe wymagania formalno-administracyjne.

Największe szanse, jeśli chodzi o polskie małe i średnie przedsiębiorstwa, dotyczą niehandlowanych usług, świadczonych przez usługodawców z terenów graniczących z Niemcami, a także wybranych usług na rzecz biznesu. W pierwszym przypadku, dotyczy to głównie budownictwa, w drugim usług o charakterze księgowym. W przypadku handlu, nie wydaje się by polscy przedsiębiorcy posiadali przewagi konkurencyjne. Sektor ten nie wiąże się z żadnymi specyficznymi aktywami, a konieczność albo bezpośredniego kontaktu z klientem, albo opłacenia kosztów transportu, utrudnia wykorzystanie przewagi w zakresie niższego kosztu pracy.

W Unii Europejskiej (27 krajów), przeciętna wielkość zatrudnienia w przedsiębiorstwie zajmującym się doradztwem podatkowym, księgowością i audytem wynosi niewiele ponad 3 osoby.¹⁸⁾ W przypadku usług budowlanych (wyłączając budownictwo infrastrukturalne), średnia wielkość firmy, zależnie od specjalizacji, waha się od dwóch do pięciu osób. Oznacza to, że branże te nie charakteryzują się znaczącymi korzyściami skali. Daje to możliwość zaistnienia na rynku także mniejszym podmiotom. W przypadku handlu detalicznego i hurtowego, średnia wielkość zatrudnienia w Unii Europejskiej wynosi w przybliżeniu 5 osób, przy czym w wybranych podsektorach wartości te są znacznie wyższe. Jednocześnie, jedynie 22 proc. wartości dodanej wytwarzane było w dużych przedsiębiorstwach w przypadku handlu hurtowego, podczas gdy w przypadku handlu detalicznego ponad 42 proc. W przypadku usług dla biznesu, w skład których, obok już wymienionych, wchodzi także usługi marketingowe, zarządzanie personelem, doradztwo techniczne oraz usługi inżynierskie, udział dużych przedsiębiorstw w wytwarzaniu wartości dodanej wynosi 31 proc, średnich zaś 17 proc. Wartości te potwierdzają, że małe podmioty mają możliwość odgrywania znaczącej roli na rynku. Dla porównania, w sektorze telekomunikacyjnym ponad 90 proc. wartości dodanej wytwarzane jest w dużych przedsiębiorstwach.

Teoretycznie do podstawowych zagrożeń po stronie Polski należy ryzyko wyparcia z rynku krajowych przedsiębiorców przez podmioty zagraniczne. Jednocześnie, praktyczny brak dyskryminacji do tej pory oznacza, że sytuacja polskich firm nie ulegnie relatywnemu pogorszeniu. Z punktu widzenia dużych przedsiębiorstw zagranicznych i międzynarodowych, zmiana nie będzie miała istotnego znaczenia. Z kolei małe i średnie przedsiębiorstwa zagraniczne nie będą mieć przewagi konkurencyjnej wobec polskich.

Znaczenie dla przedsiębiorstw będzie mieć także wpływ implementacji dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie na rynek pracy. Poprawa możliwości zarobkowych w wybranych sektorach, w szczególności ułatwienie rozpoczynania działalności gospodarczej w krajach Europy Zachodniej, zmniejszy dostępność siły roboczej w Polsce. Skutkiem tego będą zwiększone wymagania płacowe. Obrazem tego procesu są zmiany na rynku pracy w Polsce w ostatnich latach, gdzie liczba wakatów w wielu tradycyjnych sektorach (w tym handlu i budownictwie) jest wysoka. Skutkiem wdrożenia dyrektywy usługowej będzie faktyczne zwiększenie możliwości podejmowania pracy w rozwiniętych krajach europejskich. Z uwagi

---

¹⁸⁾ Zgodnie z danymi Eurostat na 2004 r.

na zastrzeżenia i ograniczenia, zasygnalizowane w tym rozdziale, wpływ ten będzie jednak niewielki.

Podsumowując, polscy przedsiębiorcy uzyskają szansę ekspansji na rynki zachodnie w wybranych branżach, szczególnie w zakresie usług dla biznesu. W sektorze usług niehandlowanych, intensyfikacji podlegać będzie świadczenie usług budowlanych. Polskie firmy nie zostaną narażone na zwiększenie się konkurencji na rynku krajowym. Pewnym wyzwaniem będzie natomiast zmniejszenie się zasobu pracy nisko wykwalifikowanej, powiązane z rosnącymi wymaganiami płacowymi. Implementacja dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług może wzmocnić ten proces.

5.4.5. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza wskazuje na zróżnicowany wpływ wdrożenia dyrektywy usługowej w projektowanej ustawie na kluczowe sektory usługowe. Największe możliwości poprawy sytuacji konkurencyjnej, przejawiającej się w eksporcie usług do krajów najwyżej rozwiniętych, cechują branżę budowlaną oraz wybrane usługi dla biznesu. Niski poziom ograniczeń administracyjnych w chwili obecnej, korzyści skali oraz dominująca rola podmiotów zagranicznych powoduje, że w sektorze handlowym dyrektywa usługowa nie wspomże w sposób znaczący rozwoju polskich przedsiębiorstw. Wykorzystanie szansy w sektorze budowlanym warunkowane jest jednak wystarczająco dużą mobilnością pracowników. Z drugiej strony, jej wysoki poziom może przyczynić się do migracji i szukania zatrudnienia u pracodawców zagranicznych, co obniżyłoby pozycję konkurencyjną polskich przedsiębiorstw. Niezależnie od charakteru tego procesu, spowoduje on wzrost cen na rynku krajowym.

Przeprowadzona analiza wrażliwości prognoz ilościowych wskazała, że pozytywnym skutkiem wdrożenia dyrektywy usługowej jest intensyfikacja szybkiego rozwoju usług dla biznesu, sektora dającego dobre możliwości zarobkowe i dostosowanego do kapitału ludzkiego polskiej siły roboczej. Jednakże sektor ten pozostanie zdominowany przez podmioty zagraniczne, podobnie jak branża handlu detalicznego. Pomimo niskiej kapitałochłonności, sektory te charakteryzują się rosnącymi korzyściami skali. Efekt ten przypisać można silnym efektem sieciowym, czyli rosnącej produktywności przedsiębiorstwa, wraz z liczbą zakładów produkcyjnych lub klientów. Przykładowo, oznacza

to, że przedsiębiorstwa świadczące usługi dla biznesu są w stanie wykorzystywać wiedzę wewnętrzną i doświadczenia z prowadzenia działalności w różnych krajach.

Analiza ilościowa potwierdziła także wniosek z prognoz makroekonomicznych, dotyczący braku istotnego wpływu dyrektywy usługowej na poziom zatrudnienia. Znaczenie dla rynku pracy objawia się głównie w pozytywnym wpływie na wynagrodzenia.

5.5. Wpływ na rynek pracy

Liberalizacja rynku usług może prowadzić do egzogenicznego wzrostu podaży pracy, abstrahując od wzrostu popytu na pracę wynikającego ze wzrostu jej krańcowej produktywności. Sektor usługowy jest zdominowany przez małe i średnie przedsiębiorstwa, oferujące często – choć nie zawsze – usługi charakteryzujące się stosunkowo niskimi wymogami uzbrojenia technicznego pracy, o wiele większe znaczenie w ich „produkcji” ma zaangażowanie siły roboczej, tak więc zniesienie czynników ograniczających aktywność gospodarczą w tym sektorze może mieć wpływ na przepływy na rynku pracy.

Zmiany na rynku pracy, które nie wynikają ze wzrostu produktywności czynników, nie zmieniają trwale procesu konwergencji gospodarki polskiej do poziomów właściwych gospodarkom europejskim. Kanał transmisji wdrożenia dyrektywy usługowej modeluje się, nakładając na zmiany produktywności czynników dodatkowo przyspieszenie zmian struktury zatrudnienia w sektorze usługowym, zwiększając tempo przyrostu udziału czynnika pracy zatrudnionego w sektorze usług w okresie wdrożenia dyrektywy kosztem spowolnienia tego procesu w dalszych latach (wynika to z założenia o niezmienności procesu konwergencji realnej względem przejściowych szoków instytucjonalnych).

Bez większych wątpliwości można przyjąć, że wszystkie kraje Unii Europejskiej skorzystają na wdrożeniu dyrektywy usługowej; wydaje się jednak, że kraje „starej Unii” długookresowo mogą osiągnąć wyższe korzyści od krajów, które wstąpiły do niej niedawno, głównie z powodu większego otwarcia sektora usługowego na firmy zagraniczne w ostatniej wymienionej grupie państw. Zmiany poziomów w krajach „starej Unii” powinny być relatywnie większe, niż będzie to miało miejsce np. w Polsce, z zastrzeżeniem poczynionym już uprzednio, tj. możliwości wystąpienia przejściowych negatywnych dostosowań na poziomie mikroekonomicznym w krajach „starej Unii”.

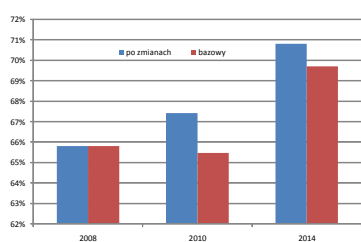
Reasumując, procesy jakościowe na rynku pracy, które wynikają z założonej ścieżki konwergencji realnej gospodarki polskiej do poziomu gospodarek europejskich ulegną przyspieszeniu w warstwie zmian struktury sektora usługowego, zwiększając przejściowo popyt na pracę i podaż pracy.

Ilościowa analiza wpływu implementacji dyrektywy poprzez projektowaną ustawę o świadczeniu na strukturę zatrudnienia w Polsce została przeprowadzona również w oparciu o scenariusz zrównoważony i z cyklem.

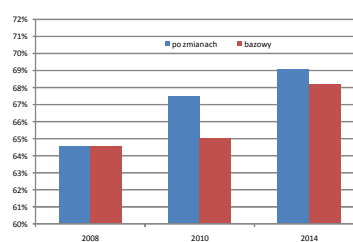
Każdy z analizowanych scenariuszy zakłada określone przepływy między sektorami oraz w szerszym ujęciu – między aktywnymi, nieaktywnymi i bezrobotnymi. Jednakże, wdrożenie dyrektywy usługowej modeluje się w tej sekcji w skali makro, przy wykorzystaniu podstawowych agregatów, identyfikując korelacje między tempem wzrostu PKB a względnymi przepływami między sektorami gospodarki. Wyznaczono współczynnik korelacji między zmianą względną PKB a zmianą względną zatrudnienia w usługach na poziomie 0,96 dla scenariusza z cyklem i rzędu 0,47 w scenariuszu zrównoważonym.

Wykres 7. Porównanie ewolucji udziału sektora usługowego w liczbie pracujących ogółem.

Scenariusz zrównoważony

Scenariusz z cyklem

Źródło: Obliczenia własne IBS.

Następnie, biorąc pod uwagę odchylenia tempa wzrostu produktu, wyznaczono nowe zmiany zatrudnienia w usługach i przemyśle, traktując zmiany w rolnictwie jako wynikowe dla ustalonej podaży pracy w scenariuszu z cyklem, scenariusz zrównoważony potraktowano inaczej, przyjmując utrzymanie się stałego tempa spadku zatrudnionych w rolnictwie na poziomie 6 proc. rocznie, wyznaczając zmianę zatrudnienia w sektorze usługowym wynikowo w zależności od zmian zatrudnienia w rolnictwie i przemyśle. Otrzymano, że w ciągu 5 lat po wdrożeniu dyrektywy usługowej w sektorze usługowym przybędzie około 60

tys. miejsc pracy w porównaniu do bazowego scenariusza z cyklem, i o około 100 tys. miejsc pracy w scenariuszu zrównoważonym. Pomimo różnych własności dynamiki PKB w obu scenariuszach, struktura rynku pracy zachowuje się w każdym z nich w sposób mocno odmienny od siebie nawzajem.

Na podstawie informacji uzyskanych w Polskim Komitecie Prognoz 2000 Plus przy prezydium PAN można zidentyfikować usługi¹⁹⁾, w przypadku których oczekuje się znacznego wzrostu zatrudnienia – tabela 11. Dotyczy to usług objętych dyrektywą jak np. pozycji profesjonalnych i technicznych usług biznesowych, gdzie wdrożenie dyrektywy będzie miało bezpośredni wpływ na ich zwiększenie. Na pozostałe pozycje w tabeli 8. wpływ ten może być tylko pośredni. Odrębnie, w świetle tego samego źródła można zidentyfikować usługi, w których oczekiwane jest zmniejszenie zatrudnienia - przedstawiono je w tabeli 9. Do tych ostatnich mogą należeć usługi, na które popyt ulegnie zmniejszeniu lub usługi, które mogą być przedmiotem eksportu (podaż na rynku krajowym może być wskutek tego niewystarczająca).

Oczekuje się, że wdrożenie dyrektywy może wpłynąć na zwiększenie zatrudnienia w usługach wymienionych w tabeli 8. (wzrost ten może być większy niż przedstawiony w tabeli). Z drugiej strony dyrektywa może oddziaływać na zmniejszenie zatrudnienia w usługach wymienionych w tabeli 9.

Warto podkreślić, że w grupie tych usług nie będą wyłącznie te, których dotyczy liberalizacja przewidziana w dyrektywie. Istnieje wiele takich kategorii usług, które nie są przedmiotem liberalizacji, ale na które silny wpływ będzie miało samo otwarcie rynku UE. Do usług takich mogą należeć np. usługi transportu lotniczego, usługi telekomunikacyjne, usługi komputerowe itp.

Do kategorii usług, w których wielkość zatrudnienia może być mniejsza niż wykazana w tabeli 9., należy np. wykonywanie robót wykończeniowych i remonty mieszkań (silna tendencja do świadczenia tych usług za granicą) oraz usługi osobiste i naprawa artykułów użytku osobistego i domowego (mniejszy popyt na tego typu usługi).

---

¹⁹⁾ Prezentujemy wyliczenia PAN ze względu na ich większą szczegółowość sektorową oraz dłuższy horyzont prognozy.

Tabela 8. Wybrane usługi w kraju, których rozwój może zdynamizować otwarcie rynku usługowego w krajach UE.

PKD	Wyszczególnienie	Pracujący w tys.				Dynamika			Struktura w %	
		2000	2003	2013	2025	2003 (2000=100)	2013 (2000=100)	2025 (2000=100)	2000	2025
A do O	Gospodarka ogółem	13 926,2	13 027,4	15 100,0	15 975,0	93,5	108,4	114,7	X	X
II+III	Sektor usług ogółem:	7 224,8	7 007,2	9 066,0	10 865,0	97,0	125,5	150,4	100,0	100,0
62	Transport lotniczy	5,3	5,1	10,0	15,0	96,2	188,7	283,0	0,07	0,14
64.2	Usługi telekomunikacyjne	85,2	61,9	100,0	125,0	72,7	117,4	146,7	1,18	1,15
72	Usługi komputerowe i serwisowe	50,5	61,8	240,0	750,0	122,4	475,2	1485,1	0,70	6,90
73	Szkolnictwo wyższe	152,5	161,6	201,0	190,0	106,0	131,8	124,6	2,11	1,75
74.1 - 74.3	Profesjonalne i techniczne usługi biznesowe, z tego:	205,9	270,5	438,0	675,0	131,4	212,7	327,8	2,85	6,21
74.14	Doradztwo w zarządzaniu	35,4	60,8	101,0	255,0	171,7	285,3	720,3	X	X
80.3	Nauka, B+R	57,5	47,4	129,0	230,0	82,4	224,3	400,0	0,80	2,12
92.4	Agencje informacyjne	1,2	1,4	2,0	5,0	116,7	166,7	416,7	0,02	0,05

Źródło: Zestawienie własne na podstawie: A Karpiński, Przyszłość rynku pracy w Polsce, Warszawa 2006.

Tabela 9. Wybrane usługi, których zatrudnienie może się zmniejszyć w związku z otwarciem rynku usługowego w UE.

PKD	Wyszczególnienie	Pracujący w tys.				Dynamika			Struktura w %	
		2000	2003	2013	2025	2003 (2000=100)	2013 (2000=100)	2025 (2000=100)	2000	2025
A do O	Gospodarka ogółem	13 926,2	13 027,4	15 100,0	15 975,0	93,5	108,4	114,7	X	X
II+III	Sektor usług ogółem:	7 224,8	7 007,2	9 066,0	10 865,0	97,0	125,5	150,4	100,0	100,0
52	Detal: naprawa artykułów użytku osobistego i domowego	1 133,7	1 120,0	1 315,0	1 470,0	98,8	116,0	129,7	15,7	13,5
93	Usługi osobiste pozostałe	123,2	90,3	120,0	100,0	73,3	97,4	81,2	1,7	0,9
45.212	Remonty mieszkań	240,0	198,6	230,0	250,0	82,7	95,8	104,2	1,7*	1,6*
45.4	Wykonywanie robót wykończeniowych	18,6	18,6	19,0	20,0	100,0	102,2	107,5	0,1*	0,1*

* w stosunku do gospodarki ogółem (nie zaliczane stricte do sektora usług)

Źródło: Zestawienie własne na podstawie: A Karpiński, *Przyszłość rynku pracy w Polsce*, Warszawa 2006.

5.6. Wpływ na sytuację i rozwój regionalny

Zakres wpływu wdrożenia dyrektywy 2006/123/WE w projektowanej ustawie o świadczeniu usług na sytuację w regionach będzie zróżnicowany i w dużym stopniu uzależniony od następujących czynników:

- udziału usług w strukturze zatrudnienia w regionie,
- położenia geograficznego danego regionu,
- struktury usług w regionie (zakresu występowania usług, na które wdrożenie dyrektywy będzie najsilniej oddziaływać),
- umiejętności regionów do przyciągania inwestorów, zainteresowanych tworzeniem w Polsce centrów usługowych (na zasadach offshoringu).

Najbardziej dynamizujący wpływ na rozwój gospodarczo-społeczny kraju wywiera ekspansja usług w tych regionach, w których mają one najwyższy udział w strukturze zatrudnienia. W Polsce najwyższym odsetkiem zatrudnionych w sektorze usług charakteryzuje się województwo mazowieckie (64,2%) oraz zachodniopomorskie (61,3%) i właśnie w tych regionach oczekuje się, że wpływ wdrożenia dyrektywy do krajowego porządku prawnego będzie najbardziej istotny.

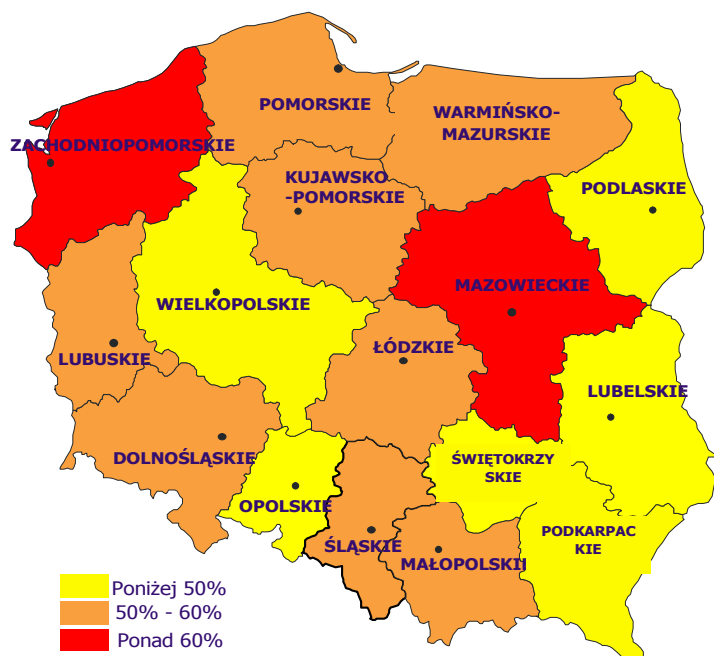
Najmniejszy wpływ na sytuację w regionach będzie wywierała natomiast projektowana ustawa w tych województwach, w których udział pracujących w sektorze usług jest najniższy. Do województw tych należą przede wszystkim województwo lubelskie (42,5%), opolskie, wielkopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie oraz podlaskie. Jednocześnie w tych województwach należy spodziewać się największej intensyfikacji zmian struktury sektorowej, w szczególności z rolnictwa – jednak proces ten niekoniecznie musi być wzmocniony przez dyrektywę usługową. Udział sektora usług w zatrudnieniu w poszczególnych województwach przedstawia mapa.

Analizując mapę można zaobserwować, że kolejnym czynnikiem, który będzie oddziaływał na sytuację na regionalnych rynkach usług będzie położenie geograficzne, a konkretniej odległość od granicy polsko-niemieckiej. Większy udział usług w strukturze zatrudnienia jest widoczny w województwach leżących na zachodzie i północy kraju (tereny o silnych związkach gospodarczych z Niemcami), a najniższy dla województw z tzw. „ściany wschodniej”. Jedynymi wyjątkami są tutaj województwa wielkopolskie i opolskie. Niższy

udział usług w strukturze zatrudnienia w województwie wielkopolskim może wynikać z silnej pozycji rolnictwa w strukturze zatrudnienia, natomiast w województwie opolskim z masowej migracji do pracy w usługach w Niemczech.

Wykres 8. Udział pracujących w sektorze usług w strukturze zatrudnienia.

Źródło: Zestawienie własne na podstawie: „Stan rynku usług w Polsce przed transpozycją Dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej usług na rynku wewnętrznym”, Ministerstwo Gospodarki, wrzesień 2007.

Wdrożenie dyrektywy może przyczynić się jeszcze do pogłębienia tej dysproporcji. Liberalizacja na rynku usług będzie wpływać na unowocześnianie struktury usług dostępnych w województwach Polski Zachodniej (wzrost jakości usług będzie wymuszony koniecznością sprostania konkurencji). Nadal będą rozwijać się tradycyjne rodzaje usług, w których z uwagi na niższe koszty pracy polscy usługodawcy mogą sprostać konkurencji ze strony niemieckich przedsiębiorców (możliwość świadczenia usług na rynkach obu krajów równocześnie). Wśród województw położonych w Polsce centralno-wschodniej przewiduje się, że wdrożenie dyrektywy w projektowanej ustawie powinno jeszcze bardziej zdynamizować rozwój województwa mazowieckiego i małopolskiego, a także miast, w których zagraniczni inwestorzy lokować będą swoje centra usługowe.

Ze względu na brak oficjalnie publikowanych danych GUS dotyczących zatrudnienia w ww. usługach w podziale na województwa, wymienienie konkretnych regionów jest niemożliwe.

Należy jednak pamiętać, że projektowana ustawa będzie oddziaływać szczególnie na te województwa, których struktura zatrudnienia w wymieniowych w tabelach usług jest najwyższa.

Ostatnim elementem, który należy brać pod uwagę przy ocenie możliwości zmian w strukturze usług w poszczególnych regionach, jest zainteresowanie przedsiębiorców zagranicznych lokalizacją centrów usługowych. Offshoring (proces przenoszenia usług poza granicę kraju, w którym zlokalizowane jest przedsiębiorstwo) stwarza ogromne szanse dla tych miast, gdzie lokowane są tego typu inwestycje, na unowocześnienie struktury usług. Inwestorzy, wybierając lokalizację przedsięwzięcia, kierują się przede wszystkim kosztami pracy oraz wykształceniem potencjalnych kadr. Jak podkreślone jest w licznych opracowaniach, przedsiębiorcy coraz częściej decydują się na wybór innych miast poza Warszawą, czy Krakowem na miejsce swojej inwestycji. Doceniają oni coraz wyższy poziom wykształcenia mieszkańców mniejszych miast, a także niższe koszty zakupu ziemi oraz niższe koszty pracy. Do miast, które mają ogromną szansę stać się siedzibą znanych centrów usługowych, należą także: Wrocław, Szczecin, Katowice, Łódź, Lublin, Gdańsk, Poznań, czy Białystok. Unowocześnienie struktury usług w mieście często ma bezpośrednie przełożenie na modernizację struktury usług także w całym województwie.

Podsumowując, wszystkie wyżej wymienione elementy decydują o tym, że z dużym prawdopodobieństwem można wnioskować o pewnym oddziaływaniu transpozycji przepisów dyrektywy w projekcie ustawy o świadczeniu usług zwłaszcza na województwo mazowieckie oraz województwa Polski północno-zachodniej. Wpływ ten może być zarówno pozytywny, polegający na zwiększeniu udziału usług w strukturze zatrudnienia oraz unowocześnieniu struktury usług, jak i negatywny (wynikający w głównej mierze na niemożności zaspokojenia popytu na rynku krajowym na skutek przeniesienia przez usługodawcę swojej działalności za granicę).

5.7. Wpływ na konsumentów i gospodarstwa domowe

Postanowienia projektowanej ustawy bezpośrednio dotyczą raczej przedsiębiorstw, niż gospodarstw domowych. Jednocześnie, rośnie rola usług nieobjętych dyrektywą usługową, jak na przykład usługi transportowe, medyczne, czy audiowizualne.

Obszarem, który konsumentów dotyczyć będzie w największym stopniu, wydaje się być handel detaliczny. W przypadku Polski, gdzie sektor handlu detalicznego już w tym momencie w dużej mierze oparty jest na bezpośrednich inwestycjach zagranicznych, znaczenie dyrektywy usługowej będzie niewielkie. Z kolei handel elektroniczny, który wydaje się posiadać potencjał rozwojowy, należy do grupy branż nieobjętych dyrektywą.

Efekt redukcji asymetrii informacyjnej, ujawniającej się przez efekt *Home bias*, powinien z kolei wpłynąć dodatnio na konsumpcję zagranicznych usług w bankowości i usługach finansowych oraz zdrowotnych. W przypadku pierwszego sektora jest już zdominowany przez podmioty zagraniczne, a w przypadku obu – jest nieobjęty dyrektywą.

Ponadto, nieznaczny poziom dyskryminacji podmiotów zagranicznych w Polsce²⁰⁾ oznacza, że wpływ transpozycji dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług może mieć znaczenie głównie przez eksport usług. W tej sytuacji, realizacja rosnącego popytu wewnętrznego, powinna wzrastać niezależnie od regulacji. Pozytywny wpływ może mieć natomiast ułatwienie rozpoczęcia prowadzenia działalności dla wszystkich podmiotów, przez wprowadzenie pojedynczych punktów kontaktowych. Zmniejszenie obciążeń administracyjno-prawnych przedsiębiorstw usługowych, wpłynie negatywnie na poziom cen, zwiększając tym samym opłacalność korzystania z usług rynkowych. Największe znaczenie powinno to mieć w przypadku sektorów, gdzie nie występują znaczące korzyści skali (co oznaczałoby duże znaczenie pozaprawnych barier wejścia). To z kolei, wiąże się z wysokim stopniem wymienności produkcji domowej i rynkowej. Pozytywny wpływ dyrektywy i projektowanej ustawy na rozwój sektorów świadczących usługi wobec gospodarstw domowych wynikać będzie zatem nie tylko z bezpośrednich zależności, ale także ze zwiększania opłacalności korzystania z rynku. Przykładowo, w sektorze handlu detalicznego oznaczać to będzie mniejszą skłonność konsumentów do długotrwałych poszukiwań najkorzystniejszych ofert cenowych.

Obok wpływu na popyt, projektowana ustawa oddziaływać może na gospodarstwa domowe także przez rynek pracy. W szczególności, możliwość eksportu usług, powinna wpłynąć na polepszenie sytuacji w wybranych sektorach. Przykładowo, estymacje realnego kosztu barier

---

²⁰⁾ Zgodnie z oszacowaniami w *Economic Assessment of the Barriers to the Internal Market for Services*, Copenhagen Economics, 2005.

formalnych²¹⁾ wskazują, że implementacja dyrektywy o usługach może potencjalnie zwiększyć eksport usług o charakterze księgowym, zwłaszcza uwzględniając przewagi komparatywne Polski w tym sektorze.

Na mobilność geograficzną części osób pozytywnie wpłynąć może ułatwienie rozpoczynania działalności gospodarczej poza granicami Polski. Dotyczy to przede wszystkim usług o charakterze budowlanym. Biorąc pod uwagę ograniczony zakres sektorowy, wpływ na mobilność będzie jednak ograniczony.

Drugim kanałem, przez który projektowana ustawa oddziaływać będzie na gospodarstwa domowe jest zwiększanie płac. Podobnie jak w przypadku cen, wzmocni to rozwój sektora usług, jednak w tym przypadku dotyczyć to będzie nie tylko branż objętych dyrektywą.

Dyrektywa przez przepisy dotyczące jakości usług i praw usługobiorców przyczyni się do zwiększenia zaufania do usługodawców, szczególnie tych pochodzących z innych państw członkowskich.

Podsumowując, w przypadku pojedynczych konsumentów i gospodarstw domowych, implementacja dyrektywy w projektowanej ustawie o świadczeniu usług będzie mieć wpływ głównie przez zmiany relatywnych cen poszczególnych usług oraz możliwości na rynku pracy. Jednocześnie, obecny stan polskiej gospodarki, przewidywania oparte na ustaleniach teoretycznych oraz zakres zmian prawnych sugerują, że wpływ na zdecydowaną większość usług będzie nieznaczny. Te, dla których zmiany mogłyby być znaczące, zostały wyłączone z dyrektywy. Część natomiast, jak handel detaliczny, wydają się w obecnej chwili niezależne od prawodawstwa tego typu, przynajmniej na polskim rynku.

Tym samym, bezpośredni wpływ na zachowania gospodarstw domowych, jak również wpływ przewidywanych zmian w zachowaniach konsumentów na oddziaływanie projektowanej ustawy na polską gospodarkę będzie niewielki.

Jednocześnie, implementacja dyrektywy może, przez istotny wpływ na wybrane sektory, pośrednio oddziaływać korzystnie na cały sektor usług. Najistotniejszym kanałem jest pośredni wpływ przez rynek pracy. Zwiększenie wynagrodzeń i możliwości zatrudnienia

---

²¹⁾ Ibidem

części społeczeństwa, wpłynie korzystnie na popyt na usługi, w wyniku rosnącego kosztu własnego czasu.

Oznacza to, że analiza decyzji gospodarstw domowych prowadzi do wniosków o większym, niż wynikałoby to ze standardowych analiz makro- i mikroekonomicznych, wpływie projektowanej ustawy na sektor usługowy. Zwiększeniu ulegnie urynkowane spełnianie potrzeb konsumentów, co oznaczać będzie większy ujawniony produkt, mierzony PKB oraz większą aktywność na rynku pracy.

5.8. Czy implementacja dyrektywy w projektowanej ustawie pozwoli Polsce osiągnąć status gospodarki opartej na wiedzy?

Podczas szczytu w Lizbonie w 2000 r. Rada przyjęła 10-letnią strategię lizbońską, której głównym celem było „przekształcenie Unii Europejskiej do 2010 roku w najbardziej dynamiczną i konkurencyjną gospodarkę opartą na wiedzy w świecie”. Celem pośrednim realizacji strategii było podniesienie stopy zatrudnienia do 70 %. Miało temu służyć m.in. zwiększenie zatrudnienia w usługach przez zniesienie barier w ich przepływie.

Projekt dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym powstał w oparciu o ww. cele. Wdrożenie dyrektywy powinno przyczynić się do dynamizacji procesu przekształcania się gospodarki europejskiej w gospodarkę opartą na wiedzy (GOW). Poddając szczegółowej analizie ten proces należy zauważyć, że budowa gospodarki opartej na wiedzy w poszczególnych krajach Unii Europejskiej znajduje się w różnych fazach.

Oceniając perspektywy Polski w tym względzie, trzeba wskazać na liczne bariery oraz opóźnienia, które należy przełamać, aby usprawnić proces przekształcania gospodarki polskiej w gospodarkę opartą na wiedzy. Należą do nich m.in.:

- niskie nakłady publiczne i prywatne na badania i rozwój (B+R),
- niski udział przemysłów wysokiej techniki w zatrudnieniu, produkcji oraz eksporcie,
- otoczenie instytucjonalne nie sprzyjające innowacyjności,
- system edukacji nie dostosowany do potrzeb społeczeństwa opartego na wiedzy (m.in. zbyt mała liczba absolwentów szkół wyższych na kierunkach ścisłych),
- słaby rozwój infrastruktury informatycznej i telekomunikacyjnej,

- niski udział w zatrudnieniu usług społeczeństwa informacyjnego oraz innych usług dynamizujących gospodarkę.

Wpływ wdrożenia dyrektywy prawnego projektowanej ustawie może mieć wpływ na przyspieszenie budowy gospodarki opartej na wiedzy poprzez oddziaływanie na przewyższanie co najmniej trzech wymienionych wyżej problemów, a mianowicie ustawa może wpływać na poprawę jakości otoczenia biznesowego, budowę struktury informatycznej oraz wzrost udziału w strukturze zatrudnienia usług dynamizujących rozwój gospodarczy.

5.8.1. Wpływ projektowanej ustawy na jakość otoczenia instytucjonalno-prawnego

Jak wynika z analiz jakości otoczenia instytucjonalno-prawnego pozostaje w Polsce na niskim poziomie w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej. Otoczenie biznesowe stwarza bariery utrudniające działalność polskim przedsiębiorstwom. Należą do nich m.in. liczne formalności oraz relatywnie wysokie koszty rejestracji firmy, uciążliwa biurokracja i niska skuteczność sądownictwa.

Implementacja dyrektywy w projekcie ustawy o świadczeniu usług powinna mieć znaczący wpływ na zmniejszenie uciążliwości związanych z rejestracją działalności gospodarczej. Co prawda, przepisy dyrektywy zobowiązują państwa członkowskie do stworzenia pojedynczych punktów kontaktowych, w których załatwiane by były wszystkie procedury i formalności konieczne do podjęcia działalności usługowej, ale wdrożenie dyrektywy powinno przyspieszyć proces niwelowania barier przy rejestracji również innych rodzajów działalności.

5.8.2. Wpływ projektowanej ustawy na rozwój infrastruktury informatycznej

Funkcjonowanie punktu kontaktowego będzie pozytywnie wpływać nie tylko na tworzenie bardziej przyjaznego otoczenia biznesowego dla przedsiębiorców przez zmniejszenie uciążliwości związanych z rejestracją oraz ewidencją firmy, ale także będzie stymulować rozwój infrastruktury informatycznej. Wprowadzenie wymogu, aby wszystkie formalności oraz procedury dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności usługowej były możliwe do załatwienia drogą elektroniczną, będzie popularyzowało zastosowanie technik informacyjnych wśród przedsiębiorców. Wydaje się wysoce prawdopodobne, że będzie upowszechniać się nie tylko zastosowanie komputera, czy Internetu przy zarządzaniu firmą.

Znaczej popularyzacji powinny ulec także nowoczesne narzędzia informatyczne, które do tej pory jedynie w niewielkim stopniu były wykorzystywane przez przedsiębiorców, takie jak np. podpis elektroniczny. Zachętą do stosowania nowoczesnych technik informacyjnych są także doświadczenia innych krajów. Na przykład inicjatywa podjęta w Niemczech w 2005 r., której celem była informatyzacja usług publicznych na poziomie federalnym, przyniosła wydatek rzędu 1,65 miliarda euro, natomiast roczne oszczędności z tytułu jej wprowadzenia wynoszą około 400 milionów euro. Podobnych rezultatów dostarczają także inne badania, przeprowadzane przez Komisję Europejską, jak np. badanie korzyści płynących z zastosowania elektronicznych faktur. Zbieranie i przetwarzanie danych drogą elektroniczną przyniosło oszczędności rzędu 72 – 75 % w porównaniu z tradycyjną metodą zbierania i przetwarzania danych.

5.8.3. Wpływ projektowanej ustawy na unowocześnianie struktury zatrudnienia w usługach

Kolejnym obszarem przełamывania barier w budowaniu w Polsce gospodarki opartej na wiedzy jest wzrost w strukturze zatrudnienia usług społeczeństwa informacyjnego oraz takich, które dynamizują gospodarkę. Bezpośredni wpływ implementacji dyrektywy na zwiększenie zatrudnienia w tego typu usługach jest trudny do oszacowania z uwagi na m.in. niepełną liberalizację rynku usług (wyłączenie z oddziaływania dyrektywy niektórych usług mających istotne znaczenie dla struktury zatrudnienia w przyszłości takich jak np. usługi transportowe – w tym przede wszystkim usługi transportu lotniczego, usługi zdrowotne czy usługi telekomunikacyjne). Drugim poważnym problemem przy szacowaniu wpływu projektowanej ustawy o świadczeniu usług jest trudność określenia, w jakim stopniu wzrost zatrudnienia w usługach prowadzących do budowy gospodarki opartej na wiedzy jest wynikiem liberalizacji rynku usług, a w jakim wynika z ogólnych trendów dynamizacji rozwoju tego sektora usług. Analizując kategorie usług, na które liberalizacja rynku powinna mieć najsilniejszy wpływ, można zauważyć, że usługi prowadzące do budowy gospodarki opartej na wiedzy są tutaj w szerokim stopniu reprezentowane (choć, jak wskazano w rozdziale 3., niekoniecznie w nich występują obecnie największe bariery). W przypadku takich kategorii usług jak usługi telekomunikacyjne, komputerowe i serwisowe, czy profesjonalne i techniczne usługi biznesowe widać bardzo wysoką tendencję wzrostu zatrudnienia (np. w przypadku usług komputerowych i serwisowych prognozuje się, że zatrudnienie w latach 2000 – 2025 wzrośnie ponad 14 razy). Liberalizacja rynku usług powinna spowodować, że wzrost ten będzie jeszcze bardziej znaczący.

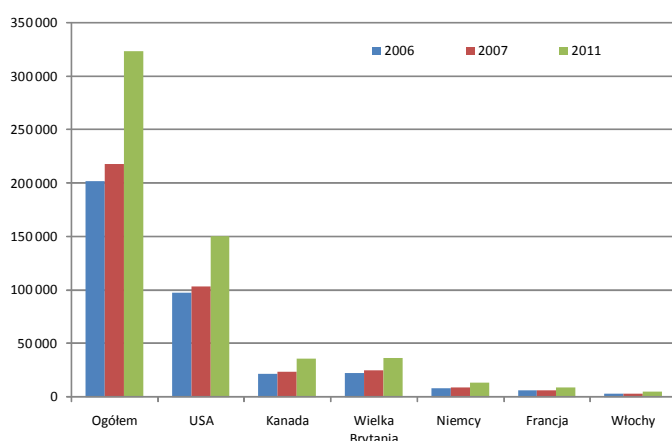
5.8.4. Wpływ projektowanej ustawy na rozwój offshoringu

Szansę na dynamiczny rozwój gospodarki opartej na wiedzy w Polsce daje proces przenoszenia nowoczesnych usług poza granicę kraju, w którym zlokalizowane jest przedsiębiorstwo (offshoring). Polega on w głównej mierze na lokalizacji centrów usługowych w krajach, wyróżniających się porównywalnie niższymi kosztami pracy, ale dysponujących zarazem wysokokwalifikowanymi pracownikami.

W literaturze ekonomicznej wyróżnia się 2 podstawowe rodzaje tego typu usług, tj. Business Process Offshoring (BPO) oraz Knowledge Process Offshoring (KPO). W skład sektora Business Process Offshoring wchodzi np. centra usługowe zajmujące się księgowością, czy zarządzaniem zasobami ludzkimi oraz call centers. Knowledge Process Offshoring koncentruje się na działaniach kluczowych dla przedsiębiorstwa, mających znaczenie strategiczne w dłuższej perspektywie czasowej takich jak np. badania i rozwój, projektowanie systemów informatycznych, czy tworzenie analiz oraz prognoz.

W okresie ostatnich lat występuje bardzo dobra koniunktura na świadczenie tego typu usług (średnia dynamika ich wzrostu w ostatnim okresie osiągała poziom 30 – 40 % rocznie). Wykres 9. przedstawia prognozowaną wielkość rynku outsourcingu w latach 2006 – 2011. Jak wynika z wykresu w 2011 r. prognozowana wielkość rynku zwiększy się o prawie 60 % w stosunku do 2006 r. Liderem rynku w tym zakresie są Stany Zjednoczone, którego prognozowany udział w rynku w 2011 r. przekroczy 46 %.

Wykres 9. Prognozowana wielkość rynku outsourcingu w latach 2006 – 2011.

Źródło: Zestawienie własne IBS na podstawie danych National Outsourcing Association.

Offshoring, zwany także nowoczesnym outsourcingiem, stwarza możliwości rozwojowe dla krajów, do których przenoszona jest działalność usługowa. Szansę tę wykorzystały m.in.

Indie, w przypadku których szacuje się, że w 2012 r. w outsourcingu usług IT będzie pracowało około 3,5 miliona ludzi. Udział eksport usług IT w ogólnym eksporcie Indii wzrósł dzięki temu z poziomu 3 % w 1996 r. do poziomu 21 % w 2003 r.

Jak wspomniano powyżej kluczowe, w momencie podejmowania decyzji o lokalizacji centrów usługowych, są dwa elementy: poziom kosztów pracy oraz dostęp do wysokokwalifikowanej kadry. Biorąc pod uwagę oba te elementy coraz więcej przedsiębiorców podejmuje decyzję o lokalizacji swojej inwestycji w naszym kraju.

Polskę ciągle jeszcze charakteryzuje stosunkowo niski poziom kosztów pracy. Dla porównania średnie płace inżynierów i informatyków są w Polsce na poziomie 36 % płacy w tej grupie w USA i 25 % płacy w Niemczech. Ponadto bardzo ważny dla przyszłych inwestorów jest poziom wykształcenia młodych ludzi, wkraczających na rynek pracy. Polska należy do prawdziwych rekordzistów pod względem odsetka młodzieży kontynuujących naukę na studiach wyższych. Corocznie progi uczelni opuszcza z dyplomem ponad 340 tys. młodych ludzi, znających dobrze co najmniej jeden język obcy. Bardzo dobrą lub dobrą znajomość języka angielskiego deklaruje ponad 55 % studentów.

W rankingach atrakcyjności inwestycyjnej Polska plasuje się na coraz wyższych pozycjach. W 2005 r. firma Ernst & Young określiła Polskę najatrakcyjniejszym krajem do inwestowania w sferę nowoczesnych usług. Tuż za Polską znalazły się Rosja, Niemcy, Węgry oraz Czechy. Pod względem atrakcyjności dla offshoringu usług, nasz kraj znalazł się natomiast na trzecim miejscu, za Chinami oraz Indiami.

Według badań przeprowadzonych przez The Economist Intelligence Unit w 2004 r. Polska zajęła 5 miejsce po Indiach, Chinach, Czechach i Singapurze. Zestawienie w rankingu opierało się na tak różnorodnych czynnikach wpływających na atrakcyjność inwestycyjną kraju, jak ryzyko polityczne, bliskość rynku, stabilność makroekonomiczna, kwestia bezpieczeństwa, otoczenie prawne, polityka podatkowa, koszty pracy, regulacje związane z zatrudnieniem oraz umiejętności pracownicze – języki obce, kwalifikacje, infrastruktura.

To właśnie infrastruktura przesądza, zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez firmę AT Kearney w 2004 r. o tym, że Polska nie znajduje się jeszcze wyżej w rankingach. Fatalny stan dróg, słaba gęstość sieci autostrad, czy mała przepustowość polskich lotnisk nie pozwala Polsce podjąć jeszcze skuteczniejszej walki o zagranicznych inwestorów.

Pomimo tego, w listopadzie 2006 r. w Polsce funkcjonowało ponad 80 centrów usługowych. Najwięcej z nich stanowiły centra finansowo-księgowo, logistyczne oraz centra obsługi klienta. Na zainwestowanie w budowę centrów usługowych w Polsce zdecydowały się tak znane na globalnym rynku firmy jak: Accenture, IBM Corporation czy Hewitt Associates. Wykres 10 przedstawia lokalizację wybranych centrów Business Process Offshoring w Polsce. Należy podkreślić, że liberalizacja rynku usług w Unii Europejskiej powinna wzmocnić jeszcze tendencje do nowoczesnego outsourcingu, dynamizując rozwój polskiej gospodarki.

Wykres 10. Mapa wybranych centrów BPO w Polsce.

Źródło: Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych.

Trzeba jednocześnie zauważyć, że dla budowy gospodarki na wiedzy najważniejsze jest przyciąganie centrów usługowych określonego typu, tj. centrów badawczo-rozwojowych najbardziej innowacyjnych firm. Mimo pewnych sukcesów również w tym segmencie, w Polsce dominują raczej mniej zaawansowane typy usług dla biznesu.

Wdrożenie dyrektywy o usługach w projektowanej ustawie nie może zapewnić osiągnięcia przez Polskę statusu gospodarki opartej na wiedzy, gdyż zależy on w dużej mierze od takich czynników, jak dostęp społeczeństwa do sieci teleinformatycznej, rozwój kwalifikacji niezbędnych do budowy GOW, czy rozwój procesów innowacyjnych. W tym zaś zakresie wpływ tej ustawy może być tylko niewielki.

Natomiast implementacja dyrektywy może przez liberalizację rynku usługowego pobudzić szybszy rozwój szeregu kategorii zaliczanych do nośników GOW, a tym samym przyspieszyć proces dochodzenia do statusu GOW.

5.9. Podsumowanie

W niniejszym opracowaniu OSR dokonano kompleksowej oceny wpływu na gospodarkę Polski implementacji dyrektywy 2006/123/WE dotyczącej usług na rynku wewnętrznym w projektowanej ustawie o świadczeniu usług. Rozważono zarówno efekty związane z wprowadzeniem postanowień dyrektywy do polskiego porządku prawnego, jak i skutki zwiększenia dostępności rynków innych państw członkowskich przy założeniu pełnej transpozycji dyrektywy.

Efekty dla przedsiębiorstw polskich i zagranicznych wynikające z transpozycji dyrektywy do polskiego prawodawstwa wynikać będą w pierwszym rzędzie z uproszczenia procedur administracyjnych i tym samym zmniejszenia kosztów rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej. Dotyczyć to będzie również firm działających w innych niż objęte dyrektywą obszarach – zarówno przez zmniejszenie kosztów ich poddostawców, jak i prawdopodobne objęcie przynajmniej niektórymi zmianami ogółu podmiotów gospodarczych (wprowadzenie pojedynczych punktów kontaktowych, uproszczenie procedur administracyjnych). W związku z obecnie niewielkimi barierami dla przedsiębiorstw pochodzących z UE oraz z uwagi na wysoką penetrację rynku usług w Polsce przez podmioty zagraniczne, dyrektywa nie będzie miała większego wpływu na konkurencję między krajowymi i zagranicznymi podmiotami na rynku polskim.

W zakresie dostępności rynków zagranicznych, transpozycja dyrektywy w innych państwach będzie mieć największy wpływ na możliwości świadczenia usług w branży budowlanej oraz usług dla biznesu, przy mniejszym znaczeniu dla pozostałych branż. Jednocześnie w wypadku budownictwa można oczekiwać, że poważną barierą będzie dostępność siły roboczej; w wypadku usług dla biznesu przynajmniej w niektórych kategoriach usługi księgowe prawdopodobne jest dalsze wzmocnienie przewag komparatywnych Polski.

Opisane powyżej zmiany będą mieć wpływ na podstawowe wartości makroekonomiczne. W szczególności prognozuje się zwiększenie PKB o ok. jeden procent, rozłożone na kilka lat,

przy dynamice PKB początkowo wyższej o ok. 0,25 pkt proc. i malejącej. Efekt dyrektywy będzie przejściowy w tym sensie, że trwale zwiększy produkt, jedynie czasowo wpływając na jego dynamikę. Zarówno struktura sektorów, dla których dyrektywa będzie mieć największe znaczenie, jak i wnioskowanie na podstawie teorii ekonomii skłaniają do konkluzji, że implementacja dyrektywy w projektowanej ustawie sama w sobie nie spowoduje dramatycznych zmian w zaawansowaniu technologicznym gospodarki i tym samym zbliży polską gospodarkę do „gospodarki opartej na wiedzy” w takim stopniu, w jakim przejściowo podniesie dynamikę PKB.

Opisane zmiany będą wynikać z przejściowego zwiększenia dynamiki inwestycji i produktywności, które doprowadzą też do niewielkiego przyspieszenia przemian sektorowych w zatrudnieniu. Jednocześnie w związku z niezależnymi od dyrektywy ograniczeniami w aktywności zawodowej zmiany nie będą mieć istotnego wpływu na ogólny poziom zatrudnienia – zwiększą jedynie tempo realokacji pracy między sektorami oraz spowodują nieznaczny wzrost wynagrodzeń realnych. Zmiany te będą prawdopodobnie dość równomiernie rozłożone pomiędzy regionami Polski, z niewielką preferencją dla Polski centralnej oraz północno-zachodniej.

Jednocześnie projektowana ustawa wymusza zmiany funkcjonowania otoczenia formalno-prawnego przedsiębiorczości zmierzające ku deregulacji, upraszczaniu procedur oraz zmniejszaniu kosztów zakładania i funkcjonowania przedsiębiorstw. Wybrany sposób implementacji wprowadzi zmiany w sposób maksymalnie przyjazny dla wszystkich przedsiębiorców. Reorganizacja zarówno rejestracji, jak i kontaktów z urzędami publicznymi, zwiększenie roli IT w tym procesie oraz zmniejszenie biurokracji jest potencjalnie największym pozytywnym skutkiem implementacji dyrektywy, którego gospodarcze efekty mogą być istotnie wyższe od wynikających z analiz przeprowadzonych w niniejszym opracowaniu.

6. WPROWADZENIE, EGZEKWOWANIE I MONITORING

Dyrektywa wprowadza nowatorski mechanizm wzajemnej oceny. Państwa członkowskie pod określonymi warunkami mogą utrzymać pewne wymogi w zakresie istniejących systemów zezwoleń, wymogów podlegających ocenie oraz swobody świadczenia usług. Jednakże raporty te będą analizowane przez Komisję Europejską pod względem zgodności z prawem wspólnotowym. Również państwa członkowskie będą miały prawo przedkładania uwag do sprawozdań innych państw UE. Dyrektywa zobowiązuje państwa do informowania KE w sposób ciągły o nowych wprowadzanych wymogach w powyższym zakresie. Komisja rok od implementacji dyrektywy ma obowiązek przedstawić raport dla Parlamentu Europejskiego i Rady podsumowujący sprawozdania dot. stosowanych wymogów. W uzasadnionych przypadkach Komisja przedstawi propozycje dodatkowych inicjatyw w zakresie świadczenia usług.

Tym samym, pierwszy przegląd stosowania przepisów wdrażających dyrektywę o usługach powinien zostać w Polsce przeprowadzony rok od wejścia w życie odpowiednich przepisów, tj. na przełomie 2010 – 2011.

Następnie, co trzy lata będą badane skutki społeczno-gospodarcze wdrożenia dyrektywy w Polsce, jak również analizować czy przepisy są stosowane prawidłowo. Zaproponowany harmonogram jest zbieżny z harmonogramem przeglądu dyrektywy realizowanym przez Komisję Europejską. Przeprowadzanie odpowiednich analiz równoległe na poziomie krajowym i europejskim umożliwi Polsce aktywny udział w dalszych planowanych pracach nad dokończeniem budowy rynku wewnętrznego w usługach. Wskazanie Komisji obszarów wymagających dodatkowej regulacji (w tym usług wyłączonych z dyrektywy czy rozszerzenie działania art. 16 dyrektywy, rozszerzenie funkcjonalności PPK) poparte odpowiednimi badaniami z zakresu stosowania dyrektywy w Polsce może przyczynić się do dalszej liberalizacji rynku usług w Europie.

7. PLAN WDROŻENIA

Zgodnie z Harmonogramem przyjętym przez Komitet Europejski Rady Ministrów w dniu 16 listopada 2007r. plan wdrożenia dyrektywy o usługach na rynku wewnętrznym przedstawia się jak w poniższej tabeli:

Data Dz. Urz. UE	27.12.2006L 376
Numer wspólnotowego aktu prawnego	2006/123/WE 32006L0123
Wspólnotowy akt prawny	dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym
Termin transpozycji	28.12.2009 r.
Projektowany/projektowane akty prawne	akt transponujący dyrektywę, zmiany w aktach obowiązujących
Opracowanie OSR i przygotowanie założeń do ustawy wdrażającej dyrektywę	01.02.2008 r.
Rozpoczęcie konsultacji społecznych	03. 07.2009 r.
Przygotowanie projektów aktów prawnych	01. 2009 r.
Termin przekazania projektów aktów prawnych do uzgodnień międzyresortowych i społecznych	03. 07. 2009 r.
Termin przyjęcia projektów aktów przez KERM	I połowa listopada 2009 r.
Termin przyjęcia projektów aktów przez RM	I połowa grudnia 2009 r.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgielewicz

Min. MD *8408* /2009/DP/DL

Warszawa, *14* grudnia 2009 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

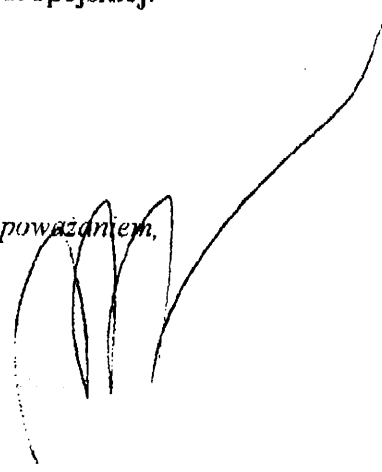
Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyrażona na podstawie art. 9 pkt 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2a ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494, z późn. zm.) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej Mikołaja Dowgielewicza

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przekazaniem projektu ustawy o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nowy tekst II, pismo nr RM-10-149-09) z naniesionymi odręcznie poprawkami, pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przekazany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Marcin Korolec
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Gospodarki